

T.C.
NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Anabilim Dalı

Türkçe Eğitimi Bilim Dalı

Yüksek Lisans Tezi

**7. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN YARATICI YAZMA BECERİLERİNİN
GELİŞTİRİLMESİNE YÖNELİK BİR EYLEM ARAŞTIRMASI: ANTİ-MASAL
OLUŞTURMA**

Naciye KARA
ORCID: 0000-0002-2695-2734

Danışman
Prof. Dr. Derya YILDIZ
ORCID: 0000-0002-5419-8986

Konya – 2023

ÖN SÖZ

Yaratıcı yazma bireyin ufkunu geliştiren, sorgulamasını sağlayan, eleştirel bakış açısı kazandıran ve yenilikçi üretimler yapmasını sağlayan bir yazma yöntemidir. Anti-masal ise yeni bir yaratıcı yazma türüdür. Geleneksel olanı sırf alışlagelmiş diye kabul etmeyi reddeden anti-masal okurun eşit bir dünyaya girmesini sağlar. Bu çalışmada 7. sınıf öğrencilerine yönelik yaratıcı yazma becerilerini geliştirici ve anti masal oluşturmaya dayalı bir eylem araştırması yürütülmüştür. Araştırma beş bölümden oluşmaktadır.

Araştırmanın ilk kısmını “giriş” bölümü oluşturmaktadır. Bu bölümde çalışmadan genel hatlarıyla bahsedilmiştir. Araştırmanın problem durumu, araştırmanın amacı, araştırmanın önemi, sayıtlar, sınırlılıklar ve tanımlar üzerinde durulmuştur.

İkinci bölümde araştırmanın kavramsal çerçevesi ve alan yazını üzerinde durulmuştur. Kavramsal çerçeve kapsamında “yazma becerisi, yaratıcılık, yaratıcı yazma, masal, anti-masal” konuları işlenmiştir. Alan yazındaki benzer çalışmalar da bu bölümde incelenmiştir.

Üçüncü bölümde araştırmanın yöntemi “araştırmanın modeli, araştırmanın çalışma grubu, veri toplama araçları, verilerin toplanması ve verilerin çözümlenmesi” başlıklarıyla ortaya konmuştur.

Araştırmanın dördüncü bölümünde bulgulara yer verilmiştir. Bu bölümde eylem planları çerçevesinde elde edilen etkinliklere, görüşme formlarına ve değerlendirme formlarına yer verilmiştir.

Beşinci bölümde ise bulgular ışığında araştırma sonuçları tartışılmış, sonuçlar verilmiş, önerilerde bulunulmuştur.

Yüksek lisans eğitimim boyunca bilgi birikimini, sevgisini ve desteğini benden hiçbir zaman esirgemeyen, yoluma ışık tutup beni yetiştiren değerli danışmanım Sayın Doç. Dr. Derya YILDIZ'a çok teşekkür ederim. Eylem planını uygulama sürecinde yanımda olan sevgili öğrencilerime çalışmama katıldıkları için teşekkür ederim. Ayrıca süreç boyunca beni destekleyen arkadaşlarıma ve beni hiçbir zaman kısıtlamayan, özgürce yetiştirip eğitim hayatımı sonuna kadar destekleyen aileme teşekkür ederim.

Naciye KARA

Ocak-2023

İÇİNDEKİLER

ÖN SÖZ	ii
İÇİNDEKİLER	iv
TEZ ÇALIŞMASI ORJİNALLİK RAPORU	vi
BİLİMSEL ETİK BEYANNAMESİ	vii
KISALTMALAR	viii
ÖZET	ix
ABSTRACT	x
1. GİRİŞ	1
1.1. Problem Durumu	1
1.2. Araştırmanın Amacı	2
1.3. Araştırmanın Önemi	2
1.4. Sayıtlar (Varsayımlar)	3
1.5. Sınırlılıklar	3
1.6. Tanımlar	3
2. KURAMSAL ÇERÇEVE ve ALAN YAZIN	5
2.1. Yazma Becerisi	5
2.2. Yaratıcılık	8
2.3. Yaratıcı Yazma	10
2.4. Masal	16
2.5. Anti-Masal	19
2.6. Alanyazın	22
3. YÖNTEM	26
3.1. Araştırmanın Modeli	26
3.2. Araştırmanın Çalışma Grubu	26
3.3. Veri Toplama Araç ve/veya Teknikleri	27
3.4. Verilerin Toplanması.....	27
3.5. Verilerin Çözümlemesi.....	29
4. BULGULAR	30
4.1. Masal Yazma	30
4.2. Yaratıcı Yazma Etkinlikleri	42
4.2.1. Birinci uygulama: cluster metodu ders planı	42
4.2.2. İkinci uygulama: cümle birleştirme ders planı.....	51
4.2.3. Üçüncü uygulama: müzik ve fotoğraf eşliğinde yazma ders planı	60
4.2.4. Dördüncü uygulama: otobiyografik şiir yazılım ders planı	64
4.2.5. Beşinci uygulama: Keloğlan'a yeni maceralar ders planı	70

4.2.6. Altıncı uygulama: Çikolata fabrikasına oda hazırlama ders planı	76
4.2.7. Yedinci uygulama: grup içinde yaratıcı yazma ders planı	83
4.2.8. Sekizinci uygulama: bir ada yaratıyorum ders planı	84
4.2.9. Dokuzuncu uygulama: ayakkabılar ve Şapkalar ders planı.....	88
4.2.10. Onuncu uygulama: farklı devam etseydi ne olurdu ders planı.....	93
4.2.11. On birinci uygulama: pencereden gördüklerim ders planı.....	95
4.2.12. On ikinci uygulama: kayıp insan ders planı.....	100
4.2.14. On üçüncü uygulama: düşünce kümeleri ders planı.....	101
4.2.15. On dördüncü uygulama: özel mülkiyet tekniği ders planı	106
4.3. Anti-Masal Okuma-Dinleme	111
4.4. Anti-Masal Yazma	128
5. TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER	143
5.1. Tartışma	143
5.2. Sonuç	146
5.3. Öneriler.....	146
KAYNAKLAR.....	149
EKLER	154

TEZ ÇALIŞMASI ORJİNALLİK RAPORU

7. Sınıf Öğrencilerinin Yaratıcı Yazma Becerilerinin Geliştirilmesine yönelik Bir Eylem Araştırması: *Anti-Masal Oluşturma* başlıklı tez çalışmamın toplam **165** sayfalık kısmına ilişkin, 9/01/2023 tarihinde tez danışmanım tarafından **Turnitin** adlı intihal tespit programından aşağıda belirtilen filtrelemeler uygulanarak alınmış olan orijinallik raporuna göre, tezimin benzerlik oranı **%12** olarak belirlenmiştir.

Uygulanan filtrelemeler:

1. Tez çalışması orijinallik raporu sayfası hariç
2. Bilimsel etik beyannamesi sayfası hariç
3. Önsöz hariç
4. İçindekiler hariç
5. Simgeler ve kısaltmalar hariç
6. Kaynaklar hariç
7. Alıntılar dahil
8. 7 kelimedenden daha az örtüşme içeren metin kısımları hariç

Necmettin Erbakan Üniversitesi Tez Çalışması Orijinallik Raporu Uygulama Esaslarını inceledim ve tez çalışmamın, bu uygulama esaslarında belirtilen azami benzerlik oranının (%30) altında olduğunu ve intihal içermediğini; aksinin tespit edileceği muhtemel durumda doğabilecek her türlü hukuki sorumluluğu kabul ettiğimi ve yukarıda vermiş olduğum bilgilerin doğru olduğunu beyan ederim.

9/01/2023

Naciye KARA

Prof. Dr. Derya YILDIZ

BİLİMSEL ETİK BEYANNAMESİ

Bu tezin tamamının kendi çalışmam olduğunu, planlanmasından yazımına kadar tüm aşamalarında bilimsel etiğe ve akademik kurallara özenle riayet edildiğini, tez içindeki bütün bilgilerin etik davranış ve akademik kurallar çerçevesinde elde edilerek sunulduğunu, ayrıca tez hazırlama kurallarına uygun olarak hazırlanan bu çalışmada başkalarının eserlerinden yararlanılması durumunda bilimsel kurallara uygun olarak atıf yapıldığını ve bu kaynakların kaynaklar listesine eklendiğini beyan ederim.

9/01/2023

Naciye KARA

KISALTMALAR

Ö1: Öğrenci 1

Ö2: Öğrenci 2

Ö3: Öğrenci 3

Ö4: Öğrenci 4

Ö5: Öğrenci 5

ÖZET

Necmettin Erbakan Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü
Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Anabilim Dalı
Türkçe Eğitimi Bilim Dalı
Yüksek Lisans Tezi

7. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN YARATICI YAZMA BECERİLERİNİN GELİŞTİRİLMESİNE YÖNELİK BİR EYLEM ARAŞTIRMASI: ANTI-MASAL OLUŞTURMA

Naciye KARA

Anlatma becerilerinden birisi olan yazma, bireyin duygularını ve düşüncelerini belli kurallara bağlı kalarak yazı ile ifade etmesidir. Yazma becerisinde birey süreç içinde aktif olarak rol alır. Kişi yazarken öğrendiklerini kendi zihin süzgecinden geçirerek ve bunları sıraya koyarak bir plan çerçevesinde yazar. Bireyin bunu en etkili şekilde yapması; kendi zihin dünyasını geliştirmiş olmasına, anadilinin gücünden faydalanabilmesine ve yaratıcılığına bağlıdır. Bu yönlerini geliştirmiş olan bireylerin ortaya koydukları yazılar yaratıcı yazılar olacaktır. Yaratıcı yazı; bireyin herhangi bir konudaki fikirlerini, duygularını özgürce kaleme alıp özgün yazılar oluşturması demektir. Yaratıcı yazmada bireyin kendini iyi tanıması ve çevresini en iyi şekilde algılayıp yorumlaması önemlidir. Yaratıcı yazmada amaç okuru etkilemektir. Yaratıcı yazmada sıradanlıklar, monotonluklar, toplumsal tabular yıkılır ve alışılmışın dışına çıkarılır. Birey daima sorgular, hayal kurar, eleştirir ve farklı bakış açılarını kullanır. Eğitimde de yaratıcı yazmanın amacı aslında budur. Öğrencinin kendini keşfetmesi, hayal kurması ve kendi dünyası ile dış dünyayı özgün bir şekilde ele alması beklenir. Bu bağlamda öğrenciye rehber olan kişi ise öğretmendir. Öğretmen her şeyden önce öğrenciye eleştirel düşünmeyi öğreterek öğrencinin bilişsel açıdan gelişmesine yardımcı olmalıdır ve hayallerin sınırsızlığını göstermelidir. Çünkü yaratıcılıkta en önemli unsurlardan biri hayal kurabilmektir. Bu aşamalara ulaşmış öğrenciye yardım edecek diğer unsur ise yaratıcı yazma etkinlikleridir. Yaratıcı yazma etkinlikleri öğrencinin yaratıcılığını kullanarak yazı yazmasını kolaylaştıran etkinliklerdir ve öğrenciye yol gösterir. Bu etkinlikler genellikle öğrencide merak uyandıran, hayal kurduran ve farklılıklarla karşılaştıran tarzdadır. Yaratıcı yazma etkinlikleri öğrencilerin yaratıcı düşüncelerini gerektirir. Beyin fırtınası, müzikle yazma, kavram haritası, çağrışımlarla yazma vb. etkinlikler sıklıkla kullanılır. Bu etkinlikler kapsamında son yıllarda karşımıza yeni bir kavram çıkmaktadır: anti-masal. Anti-masal geleneksel masalı yeniden yazmak, onu değiştirip günümüz dünyasına uyarlamaktır. Masallar evrensel değerleri ve ahlâkî kurallarını olağanüstülüklerle okura sunan edebî türlerdir. Hem değer aktarımı hem de hayal ürünü zenginlikleri sebebiyle eğitimde sık kullanılan bu edebî tür son zamanlarda bir eleştiri ile karşı karşıya gelmiştir: Toplumsal cinsiyet eşitsizliği geleneksel masallarda sık görülmektedir. Bu bağlamda çalışmada eylem araştırması yöntemi kullanılmasıyla yaratıcı yazma etkinliği olarak anti-masal kavramı incelenmiştir. Araştırma eylem planı çerçevesinde ilerlemiştir ve öğrencilerin anti-masal oluşturmaları sağlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Türkçe eğitimi, anti-masal, yaratıcı yazma

ABSTRACT

Necmettin Erbakan University, Graduate School of Educational Sciences
Department of Turkish and Social Sciences Education
Turkish Education Program
Master Thesis

AN ACTION RESEARCH ON DEVELOPING THE CREATIVE WRITING SKILLS OF 7TH GRADE STUDENTS: CREATING ANTI-FAYLE

Naciye KARA

Writing is a skill of expressing emotions and thoughts through writing based on certain rules. In the writing process, the individual actively takes part. When writing, the person filters what they have learned through their own mind and organizes it into a plan. The ability to do this effectively depends on the development of the person's mind, the ability to use their native language effectively, and their creativity. Individuals who have developed these qualities will produce creative writing. Creative writing is the freedom to express ideas and emotions on any topic and create original writing. It is important for the individual to know themselves well and to perceive and interpret their surroundings in the best way in creative writing. The aim of creative writing is to influence the reader. In creative writing, ordinary things, monotony, and social taboos are broken and something different is achieved. The individual always questions, imagines, criticizes, and uses different perspectives. The aim of creative writing in education is also this. It is expected that the student will discover themselves, imagine and approach their own world and the outside world in an original way. In this context, the person who will guide the student is the teacher. The teacher should first help the student's cognitive development by teaching critical thinking and showing the limitless nature of imagination, which is one of the most important elements of creativity. Another element that helps the student reach these stages is creative writing activities. Creative writing activities are activities that make it easier for the student to write creatively by using their creativity and guide the student. These activities are usually of the type that arouses curiosity, imagines and confronts differences in the student. Creative writing activities require creative thinking from students. Brainstorming, writing with music, concept maps, writing with associations, etc. are activities that can be used in creative writing activities. It is important for the teacher to use these activities in an appropriate and planned way to guide the student effectively.

Keywords: Turkish Education, anti-tale, creative writing

BÖLÜM 1

1. GİRİŞ

1.1. Problem Durumu

İletişim anlama ve anlatma olmak üzere iki ana beceriden oluşmaktadır. Okuma ve dinleme anlama becerisini, yazma ve konuşma ise anlatma becerisini kapsamaktadır. Her beceri ayrı bir öneme sahiptir ve bir bütün içerisinde hepsinin geliştirilmesi gerekmektedir.

Kavcar'a (1999) göre, dil eğitiminin amacı, bireylerin iletişim ve düşünme becerilerinin geliştirilmesidir. Dilde iletişim anlama ve anlatma olmak üzere iki yönlüdür. Yazma ve konuşma becerisi iletişimin anlatma yönünü oluşturur. Sever'e (2004) göre yazmak, düşüncelerimizi, duygularımızı ve yaşadıklarımızı yazı ile ifade etmektir. Yazma becerisi, diğer dil becerilerine göre zor gelişmektedir ve sık sık uygulama yapmayı gerektirir.

Oral'a (2003) göre yazma sürecinde ürün merkezli yaklaşım ve süreç temelli yaklaşım olmak üzere iki ana yaklaşım bulunmaktadır. Ürün merkezli yaklaşımda, yazı yazmak düşüncelerin kaydedilmesidir. Bu yaklaşımda öğretmen, öğrencinin yazısını teknik ölçütlere göre değerlendirir. Süreç merkezli yaklaşımda ise yazı, düşüncenin ve dilin keşfedilmesi, yenilenip değiştirilmesi olarak görülmektedir. Bu yaklaşımda öğrenciyi farklı süreçler beklemektedir. Öğrenci, yazısını yazmadan önce ve yazma sırasında ön yazım, taslak yazma, gözden geçirip düzeltme, yazım işlemi bitene kadar uyumun korunması süreçlerini tamamlar. Süreç temelli yazma sürecinde öğretmen rehber ve modeldir. Süreç yaklaşımında yazma; yaratıcı bir etkinlik olarak görülmektedir. Dolayısıyla yaratıcı yazma yaklaşımı yazma öğretiminde süreç merkezli bir yaklaşım olarak değerlendirilebilir.

Yaratıcı yazma, dış dünyadan elde edilen gözlemlerin, fikirlerin farklı bir şekilde ortaya konmasıdır (Aşılıoğlu, 1993). Dolayısıyla yaratıcı yazmada öğrencinin deneyimlerini, yaşadıklarını, duygu ve düşüncelerini farklı ve ilginç yöntemlerle yazıya aktarması son derece önemlidir ve gereklidir. Bunu yapmak ise yaratıcı düşüncenin ve yazma becerisinin geliştirilmesi ile mümkündür.

Oğuz'a (2017) göre yaratıcı düşünme sürecinde öğrencilerin hem dili hem de yazma becerisini geliştirmeye yönelik kullandıkları edebî türlerden biri de masaldır. Hayatın erken dönemlerinden itibaren karşılaşılan masallar kimliklerimize, toplumsal algılarımıza yön verir ve benliğimizin oluşumunda etkili olurlar. Bu bağlamda masallar çocukların toplumsal

cinsiyet rollerini öğrenmelerinde son derece etkilidir. Masallarda yer alan ve eşitçilik ilkesine aykırı olan toplumsal cinsiyet rollerinin ve ataerkil bir yapının da olduğu muhakkaktır. Sezer (2015) çalışmasında geleneksel masallarda kadınlara atfedilen güzellik yargısı, kadınların itaatkâr olma durumu ve işgücünden mahrum edilmesi ve kadınların bağımsızlık korkusu gibi ideolojileri incelemiştir. Masallarda zayıf, güzel, saf, sessiz ve aykırı olmaması gerektiğine inanılan kadınlar her zaman erkekler tarafından kurtarılmayı bekler ve bu kadınlar ancak yakışıklı prenslerinin kahramanlıkları ile mutlu sona ulaşabilir. Çocuklara eşitlikçi, akılcı bir yapı sunmayan bu geleneksel masalların dönüştürülmesi sağlanarak çocukların eğitiminde kullanılan masallarda egemen söylemler ve eşitsizlik içeren yargılar incelenip kaldırılabilir. Bu bağlamda alan yazında yeni bir kavram ortaya çıkmaktadır: Anti-masal. Masalların değişimini, dönüşümünü ve yeniden yazılmasını kapsayan anti-masal karşı masal adı ile de kullanılmaktadır. Anti-masal ile çocuklar hem yaratıcı yazma becerisi ile hem de çağa, eşitliğe uygun masallar ile karşılaşabilirler ve hatta bu masalları oluşturabilirler.

Bu çalışmanın temelini yaratıcı yazma etkinlikleri ile anti masallar oluşturularak yürütülecek olan eylem araştırması aracılığıyla öğrencilerin yaratıcı yazma becerilerinin geliştirilmeye çalışılması oluşturmaktadır.

1.2. Araştırmanın Amacı

Yaratıcı yazma becerisi yaratıcı düşünme becerisi edinmiş olmanın yanı sıra bu yaratıcılığı yazıya dökülebilmeyi de gerektiren üst düzey bir beceridir. Bu bakımdan da 21. yüzyılda bireylerin sahip olmaları gereken en önemli becerilerden biri olarak görülmektedir. Bu araştırma ile 7. sınıf öğrencilerinin yaratıcı yazma becerilerinin geliştirilmesi amaçlanmıştır. Bu amaca ulaşmada yaratıcı yazma etkinlikleri ile anti masalların oluşturulduğu eylem araştırması kullanılmıştır.

1.3. Araştırmanın Önemi

Öğrencilerin yaratıcı yazma becerilerini geliştirmek için öğrencilerin ilgi ve merak ile katılacakları, ortaya bir sentez koymalarını sağlayacak farklı yazma etkinliklerine yer verilmelidir. Bu bağlamda zengin hayal dünyası ile yazılmış masallar, yaratıcı yazma etkinliklerinde kullanılan edebî türlerdendir. Fakat geleneksel masallar çocukların özgür, yenilikçi ve eşitlikçi bir fikir ortaya koymalarını engellemektedir. Geleneksel masallar kalıp yargılarla oluşturulmuştur ve bazı dayatmaları içermektedir. Bu araştırma masalların bu eksikliğini gidermeye çalışmıştır. Araştırma öğrencilerin yaratıcı yazma becerilerini geliştirmeye yönelik olduğundan önemlidir.

Anti-masal aracılığıyla yazma etkinliklerinin öğrencilerin dikkatini çektiği ve yaratıcı yazma becerilerini artırdığı düşünülmektedir. Ayrıca alan yazının incelenmesi sonucunda “Anti-masal ve Yaratıcı Yazma” ilişkisine değinen araştırmaların oldukça sınırlı olduğu görülmüştür. Yürütülen eylem araştırması ile çalışmanın alan yazındaki bu boşluğu doldurduğu düşünülmektedir.

1.4. Sayıtlar (Varsayımlar)

Araştırma kapsamında, öğrencilerin çalışmaya gönüllü olarak katılacakları, anti masal oluşturmadaki yaratıcı yazma etkinlikleri ve etkinliklerde kullanılacak masalların yeterli olduğu varsayılmaktadır.

1.5. Sınırlılıklar

Araştırma, ortaokul 7. sınıftaki beş öğrenci ile yürütülmüştür ve 2021-2022 eğitim-öğretim yılı güz yarıyılında her hafta üç ders olmak üzere toplam 12 hafta ve 36 ders saati ve “Yaratıcı Yazma Becerilerini Değerlendirme Formu” ile sınırlıdır. Çalışmada 5 anti-masal incelenmiştir. Araştırma Yeşilyöre Ortaokulu’nda uygulanmıştır.

1.6. Tanımlar

Yazma Becerisi: Duyduklarımızı, düşündüklerimizi, tasarladıklarımızı, görüp yaşadıklarımızı yazı ile anlatmaktır. Yazma, konuşma gibi başkaları ile iletişim kurmanın, kendimizi anlatmanın bir yoludur (Sever, 2004).

Yaratıcı Yazma: Yaratıcı yazma, bilgiyi nesnel olarak ileten yazılar haricindeki kişinin kendini özgünce ifade edebildiği her türlü orijinal yazıdır (Konuk, 2021).

Masal: “Genellikle halkın yarattığı, hayale dayanan, sözlü gelenekte yaşayan, çoğunlukla insanlar, hayvanlar ile cadı, cin, dev, peri vb. varlıkların başından geçen olağanüstü olayları anlatan edebî tür” (TDK, 2022).

Anti-masal: Anti; karşı, zıt, aykırı anlamlarına gelmektedir. Anti-masal ise karşı masal, tersine masal şeklinde çevrilebilir. Sezer’e (2010) göre karşı masal geleneksel masalları ters yüz ederek yeniden biçimlendiren ya da onun öğelerine, iletilerine atıf yaparak ilerleyen yapılar içeren masalları adlandırmada kullanılan bir kavramdır.

Eylem Araştırması: Öğretmen veya araştırmacı tarafından, okullarda ve sınıflarda, ne olduğunu anlamak ve öğrenciler ile yapılan eğitim etkinliklerinin etkilerini tespit etmek amacıyla olumlu değişimlerin hedeflendiği araştırma modelidir (Mille, 2003). Bu çalışmada,

öğretemen araştırmacı rolünü yüklendiğinden (Köklü, 2001) alanyazında öğretmen araştırması olarak görülür.

BÖLÜM 2

2. KURAMSAL ÇERÇEVE ve ALAN YAZIN

2.1. Yazma Becerisi

İnsan, tarih boyunca kendini ifade etmek isteyen bir varlıktır. İnsan duygularını, düşüncelerini, hayallerini, planlarını, ihtiyaçlarını ve kendisini anlatmak ister. İnsanın bu isteklerini hedefe uygun bir şekilde gerçekleştirme yollarından birisi de yazmadır. Yazma kişisel bir ihtiyaçtır (Özdemir ve Binyazar, 2006). İnsanlar yazarak başından geçen olayları, kalbindeki duyguları ve zihninden geçen düşünceleri, tasarıları karşındaki kişiye ya da topluma dil ile aktarır. Bu bağlamda kişi kendini yazarak geliştirir. Dış dünyasını ve iç dünyasını daha iyi tanıyan insan, farklı bakış açılarıyla hayata bakmayı bilir. “Yazmak birtakım işaret ve semboller yoluyla duygularımızı, düşüncelerimizi paylaşma, iletişim kurma yoludur” (Peker, 2015: 14). “Yazma, sözlü iletişim aracı olan dili, yazı denilen görsel ve tek boyutlu bir dizgeye aktarma eylemidir” (Adalı, 2016: 30). Aktaş ve Gündüz’e (2011) göre yazılı anlatım duygu, düşünce ve olayları bir plan çerçevesinde olmak üzere dili en estetik şekilde kullanarak insanlara aktarmak ve kalıcı hâle getirmektir.

İyi bir yazma becerisi için kişinin iyi bir gözlemci olması gerekmektedir. Ayrıca Sever’e (2000) göre yazma becerisi için sistemli, düzenli bir düşünce sistemi, iyi bir yazı planı ve sentez becerisi gerekmektedir. Düşünce dünyasında yazmaya hazır olan bireyin zihnindekileri yazıya dökmesi de son derece önemlidir. Bu noktada karşımıza dile hâkim olma meselesi çıkmaktadır. Duygu ve düşüncelerini yazıya dökerek kişi dilini iyi kullanmalı ve kendini en iyi şekilde ifade etmelidir. Gelişmiş bir yazma becerisine sahip olabilmek için kişide okuma, gözlem yapma, dinleme, düşünme, hayal kurma, dili iyi kullanma gibi becerilere sahip olması gerekmektedir. Gözlem yeteneği ile dış dünyayı fark edip çevreyi insanı tanıyan kişi yazısını zenginleştirebilecektir. İyi bir düşünce işçisi olmak da iyi bir yazma becerisi için şarttır. Yazmanın büyük kısmını düşüncelerimiz oluşturmaktadır. Birey düşüncelerini ne kadar sağlam bir zemine oturtursa yazılarında da düşünce dünyasını o kadar iyi yansıtabilir. Bunların yanında kişi ana diline de mutlaka hâkim olmalıdır. Çünkü zihnimizdeki tüm bilişsel ve duyuşsal boyutlar ne kadar gelişmiş olursa olsun ana diline hâkim olamayan birey kendini ifade etmede yetersiz kalacaktır.

Yazma eğitiminde unutulmaması gereken en önemli ve ilk adım öğrencide yazma isteği oluşturmaktır. Yazma becerisinin geliştirilmesi için ilk olarak öğrencinin motive bir

şekilde istekli olması atlanmaması gereken bir aşamadır. Öğrencide yazma isteği oluşturulduktan sonra bol yazma etkinlikleri ile bu beceri geliştirilebilir. Yazma becerisinin geliştirilmesinde iki ana yaklaşım benimsenmektedir: ürün merkezli yaklaşım ve süreç merkezli yaklaşım. Ürün merkezli yazma yaklaşımında amaç, bireyin konuyla ilgili görüşlerini hatasız ve çelişki içermeyecek bir şekilde yazıya dökmesini sağlamaktır (Sun ve Feng, 2009). Coşkun'a (2007) göre ürün merkezli yazma yaklaşımında öğrencinin yazmaya hazır ve yazıda işleyeceği konuya hâkim olduğu düşünülerek öğrenciden bir yazı ortaya koyması beklenir. Öğrencinin yazmak için hazırlanmasına, istekli olmasına gerek yoktur. Çünkü ürün merkezli yazma yaklaşımında herhangi bir ön çalışma, hazırlık yer almaz. Ürün merkezli yazma yaklaşımında her öğrenci aynı düzeyde kabul edilir ve her öğrenciden aynı performans beklenir. Ayrıca öğretmen bu süreci pasif bir şekilde yöneterek yazıları değerlendirmede biçimsel özelliklere daha fazla önem verir. Öğretmen bu yazma yaklaşımında yalnızca konuyu belirler, örnek yazı türlerini tanıtır ve yazıyı biçim açısından değerlendirir. Karakoç Öztürk'e (2014) göre ürün merkezli yazma yaklaşımında değerlendirme yazının biçimsel özellikleri ile sınırlı olduğu için öğrencilerin yaratıcılıklarının ortaya çıkmasını izin vermemektedir.

Süreç merkezli yazma yaklaşımı ise ürün merkezli yazma yaklaşımının tam tersidir. Burada amaç öğrencinin sadece bir yazı ortaya koyması değildir, öğrencinin yazma sürecinde farklı becerileri de kazanması amaçlanır. Çünkü yazmada ortaya konan üründen ziyade yazma süreci, gelişimi önemlidir. Ürün merkezli yazma yaklaşımında herhangi bir ön çalışmaya ihtiyaç duyulmazken süreç temelli yazma yaklaşımında en önemli aşama ön çalışma, hazırlık aşamasıdır. Hazırlık aşamasında öğrenci güdülenir, yazmaya istekli hâle getirilir ve konu ile ilgili araştırmalar yaparak yazmaya daha da hazır olur. Öğretmen de bu esnada öğrencisine yol gösteren bir rehber olup yazma sürecini destekler. Temizkan'a (2014) göre süreç merkezli yazma yaklaşımında öğrenci faal olduğundan ve serbest bırakıldığından yaratıcılığını daha kolay bir şekilde ortaya koyup geliştirebilmektedir. Dolayısıyla süreç merkezli yazma yaklaşımı yaratıcılığın desteklendiği bir yazma yaklaşımıdır. Buna göre de süreç temelli yaklaşım ile yaratıcılık kavramı arasında sıkı bir ilişki olduğu söylenebilir. Süreç temelli yaklaşımda şu basamaklar aracılığıyla yazı üretilmektedir:

1. Hazırlık
2. Planlama

3. Gözden Geçirme
4. Düzenleme
5. Yayınlama

Süreç temelli yaklaşım yazıyı yazma öncesi, yazma esnası ve yazma sonrası olmak üzere bir bütün hâlinde inceler. Hazırlık aşamasında birey konu seçer, konuyla ilgili gerekirse araştırma yapar, düşüncelerini sıralar ve bir araya getirir, yazısını okuyacak olan kitleyi düşünür ve amacını belirler. Planlama aşamasında ise bir taslak oluşturur. Bu taslakta biçimden ziyade içeriğe önem verir. Yazısının genel hâlini oluşturur. Ardından taslak gözden geçirilir. Birey bu aşamada yazıda değişiklik yapmada özgürdür. Yazının içeriğine son şekil verildikten sonra düzenleme aşamasına geçilir ve bu aşamada daha çok biçime önem verilir. Tüm bu aşamaları tamamlayan birey yazısını hedef kitle ile paylaşır. Göçen'e (2021) göre yazma öncesi aşamasına ve süreç temelli yaklaşıma önem veren yazma yöntemlerinden biri de yaratıcı yazmadır.

İpşiroğlu'na (2006) göre yazmanın aşamaları şu şekildedir:

1. Ön Hazırlık Çalışmaları: Beyin fırtınasının uygulandığı bu aşama yazmanın ilk ve en önemli basamağıdır. Beyin fırtınası ile düşünceler harekete geçirilir.

2. Hazırlık Aşaması (Araştırma, ayıklama, seçme): Beyin fırtınası ile ortama getirilen çağrışımlar bu aşamada ayıklanır. Gerekli ve gereksiz bilgiler tespit edilir, araştırmalar yapılır. Yazma amacı da bu aşamada belirlenir. Yazmaya karşı olumsuz bir tutum sergilememek için bu aşamayı somut bir hâle getirip kolaylaştırmak önemlidir.

3. Tasarım Hazırlama (Düzenleme): Ön hazırlık ve hazırlık aşamalarından sonra duygu ve düşünceler, çağrışımlar bir bütün oluşturacak şekilde bir taslağa dökülür. Yazma konusunun detayları, işleniş sıraları bu aşamada belirlenmelidir. Bu aşamada aslında düşünceler düzenlenir ve planlanır. Düşüncelerin düzenlenmesini ve planlanmasını kapsadığından bu aşama uzun sürebilir.

4. Yazma Süreci (Yoğurma ve Biçimlendirme): Ön hazırlık, hazırlık ve tasarım hazırlama aşamasından sonra, yazma süreci başlar. Düşüncelerin yoğunlaştığı ve tasarımın detaylandırıldığı bu aşamada kimi yazar önceki aşamalar çerçevesinde bir yazı oluşturur kimi de önceki aşamalara bağlı kalmadan yeniden yazısını oluşturur.

5. Öz Denetim (Eleştirme): Öz denetim yazma sürecinin son aşamasını oluşturmaktadır. Bu aşamada yazı gözden geçirilir, değerlendirilir ve düzeltmeler yapılır. Bu aşamada birçok yazar objektif olabilmek ve eleştirel bakış açısı ile yazılarını değerlendirebilmek için bir süre beklemektedir ve daha sonra yazılarını değerlendirmektedir.

2.2. Yaratıcılık

Her saat hatta her dakika gelişen ve küreselleşen dünyada yaratıcı düşünen, eleştirel bakış açısına sahip, problemlere farklı çözümler üreten bireylere duyulan ihtiyaç sürekli olarak artmaktadır. Bu noktada ise karşımıza kaliteli bireyler yetiştirmede rolü büyük olan eğitim çıkmaktadır. Çağımızda benimsenen eğitim anlayışında sorgulayan öğrenci önemli yer tutmaktadır. Öğrenci kendisine verilen bilgiyi hemen kabul etmeyip kendi zihin süzgecinden geçirerek ve sorgulayarak bilgiyi elde etmelidir. Sorgulayan ve eleştirel düşünen eğitim anlayışında ise “yaratıcılık” kendini göstermektedir.

Ak’a (2011) göre bir toplumun gelişmesi ile o toplumdaki öğretmenlerin ve öğrencilerin yaratıcılığın önem verilmesi arasında bir bağ vardır. Yaratıcılık ile toplum kalkınmakta ve gelişmektedir.

Başlarda sanata ait olan yaratıcılık kavramı zaman geçtikçe her bireyde bulunması gereken bir kavram olmuştur (Tonyalı, 2010). Dolayısıyla yaratıcılık bireyin gelişiminde olmazsa olmaz bir unsur hâline gelmiştir.

Latince “creare” kelimesinden türeyen “yaratıcılık” doğurmak, yaratmak anlamlarına gelir. Yaratıcılık, mevcut olanın yeniden keşfedilerek analiz ve sentez edilmesidir. Bu bağlamda yaratıcılık olmayan bir şeyi bulmak, yoktan var etmek değil var olanı değiştirmek ve özgünleştirmektir (Rıza,1999). Foster’a (2005) göre yaratıcılık eski bilgiyi kullanarak yeni bir düşünce üretmek demektir ve bu potansiyel her bireyde vardır. Yaratıcılık zeki insanlara mahsus bir beceri değildir ve her insanda bu beceri bir şekilde bulunmaktadır. Foster (2005) gibi Robinson (2001) da yaratıcılığın her bireyde olduğunu savunmaktadır ve organize, aktif bir şekilde bir şeyler üreten insanı yaratıcı olarak tanımlamaktadır. Eleştirel bakış açısına sahip olmayı ve özgün fikirler, çözümler üretmeyi gerektiren yaratıcılık ne, ne zaman, nasıl, nerede, niçin ve kim? sorularının cevabını arar (Üstündağ, 2002).

“Yaratıcılık” kavramı farklı disiplinlerde farklı alan uzmanları tarafından kullanılmaya başlandığından birçok tanımı da yapılmıştır. Bu tanımlardan bazıları şu şekildedir:

“Yaratıcılık, her bireyde var olduğu kabul edilen, bir şeyi yaratmaya iten farazi yatkınlık” (TDK, 2022).

“Yaratıcılık, daha önceden kurulmamış ilişkiler arasında ilişkiler kurabilme, böylece yeni bir düşünce şeması içinde yeni yaşantı, deneyim, fikir ve ürünler ortaya koyabilme ya da anlam evrenimizi yeniden yapılandırma, bireyler için ya da kültür için gerçekliğe uygun bir yenilik katmaktır.” (Ataman, 2006: 76).

“Yaratıcılık, yeni fikirler geliştirme ve sorunlara ve fırsatlara bakmanın yeni yollarını keşfetme becerisidir. Yaratıcılık, tutarlı veya işlevsel bir bütün oluşturmak için öğeleri bir araya getirmek, öğeleri yeni bir model veya yapıya yeniden düzenlemek anlamına gelir.”(Assimonye ve Ibe, 2019: 126).

“Yaratma sürecinin temel unsurları, bir problemi çok hızlı çözebilmek için parçalar ya da kavramlar ve iki ya da daha fazla bağlantısız fikirler arasında ortak bağ ya da ilişki bulma kabiliyetidir” (Fraser, 2006: 95).

Tüm bu tanımlara baktığımızda yeni fikirler, özgünlük, orijinallik kavramları dikkati çekmektedir. Çünkü yaratıcılık her ne kadar farklı alan uzmanları tarafından farklı şekillerle tanımlansa da birçoğunun temelinde yenilik ve özgünlük kavramı yer almaktadır.

Yaratıcılık üç ana öğeden oluşur (Torrance, 1995);

- Kıvraklık
- Esneklik
- Özgünlük

Kıvraklık, yaratıcı düşüncenin oldukça fazla şekilde üretildiğini ifade etmektedir. Esneklik, üretilen düşüncelerin tercih edilebilirliğindeki serbestliği göstermektedir. Özgünlük ise üretilen düşüncenin sıradan olmadığını ve yeni olduğunu gösterir (Torrance, 1995).

Çağımızdaki gelişmeler ve ilerlemeler neticesinde insan ve toplum hayatında problemlere çözüm üretebilmek adına yaratıcılık oldukça önem kazanmıştır (Akbaba, 2020). Yaratıcılık, geniş bir süreci içine alan, davranışlar bütünü, farkında ve bilinçli olma durumunu karşılamaktadır (Maltepe, 2006). Yaşadığımız çağın bulunduğu şartlarda bilgiye erişmek ve onu kullanmak kolaydır ve bilgi dünyası çok geniştir. Dolayısıyla bireylerin bilgiye

ulaşmasından ziyade ulaştığı bilgiyi analiz edip bilgiyi en doğru, etkili ve özgün şekilde ortaya koyup fark yaratmak önemlidir. Bu durum da yaratıcılık kavramının ne kadar önemli olduğunu bir kez daha gözler önüne sermektedir. Yıldırım'a (1993) göre düşünmeye yönelten, sorgulatan, öz güven kazandıran, kalıplardan uzaklaşmış bir eğitim programı yaratıcı düşüncenin temellerini oluşturur. Bu bağlamda yaratıcı düşünme becerisinin geliştirilmesinde ki en büyük görev eğitim kurumlarına düşmektedir.

Yapılandırıcı yaklaşımın eğitim kurumlarında benimsenmesi ile birlikte yaratıcılık da okulların ulaşmak istediği amaçlar arasında yerini almıştır. Gardner'e (2009) göre yaratıcılığın gelişmesi için öğrenciyi merkeze alan bir programın benimsenmesi gerekmektedir. Ne yazık ki sınav merkezli eğitim sistemlerinde bu beceriyi geliştirmek mümkün değildir. Sınavdan yüksek bir başarı elde etmeye çalışmak zorunda olan okullarda çocuklar ezberci bir eğitim anlayışı ile karşı karşıya kaldığından kendisini özgür hissedemez ve fikirlerinin desteklenmediği bir ortamda yaratıcılığını geliştiremez. Yaratıcılık, sınıf içinde serbestlik ortamı kurularak desteklenir ve beslenir. Bu serbestlikler, çok fazla teknik yazmanın sınırlanması ve hata yapma korkusunun kaldırılmasıyla oluşturulabilir (Öztürk, 2007).

Yaratıcı düşünme becerisini geliştiren kişiler; olumlu benlik algısına sahip, empati kurabilen, problemleri çözebilen, akılcı düşünebilen, parça-bütün ilişkisini kurabilen, sezgileri kuvvetli, hayal gücü yüksek, meraklı, çabalayan, özgün düşüncelere sahip ve ideali olan kişilerdir (Doğan, 2015). Temizkan'a (2011) göre ise yaratıcılığını geliştirmiş insanlar kendi iç dünyalarını tanımış, kendine has düşünceler üretmiş ve mevcut olan düşünceyi de kendi zihin süzgecinden geçirerek yeni bir bakış açısıyla değerlendirerek yeniden şekillendirmiş insandır.

2.3. Yaratıcı Yazma

Dünyada eğitim programlarının yaratıcılığa önem vermeye başlamasıyla birlikte ülkemizde de yenilenen eğitim programımızda yaratıcılık önem kazanmış ve hemen her derste yaratıcılığa yönelik yaklaşımlar ve etkinlikler benimsenmiştir. Yapılandırmacı eğitim anlayışıyla birlikte Türkçe dersi öğretim programındaki yazma becerisi de diğer dil becerileri gibi yeniden şekillenmiştir ve yaratıcı yazma önem kazanmıştır. Yaratıcı yazma becerisi yaratıcı düşünme becerisi edinmiş olmanın yanı sıra bu yaratıcılığı yazıya dökülebilmeyi de gerektiren üst düzey bir beceridir. Bu bakımdan da 21. yüzyılda bireylerin sahip olmaları gereken en önemli becerilerden biri olarak görülmektedir.

Çocukta var olan ve ortaya çıkarılmayı bekleyen yaratıcılığın aktif hale getirilmesi eğitimin amaçlarından bir olmuştur. Türkçe dersi de yaratıcılık kavramını programına alan önemli branşlardan biridir. Bu bağlamda Türkçe dersine yaratıcı okuma, yaratıcı yazma gibi yeni yöntemler girmiştir.

Ak'a (2011) göre yazma becerisini geliştiren etkinlikler aracılığıyla zihinsel beceriler devreye girer ve bu zihinsel becerilerin çalışmasıyla birlikte hem yazma becerisi hem de yaratıcılık gelişmektedir. Yaratıcı yazma öğrencide yazma isteği ve ihtiyacı oluşturan yazma yaklaşımlarından biridir. Yaratıcı yazma sayesinde öğrencilerin yaratıcılıkları gelişir ve böylelikle öğrenci duygularını, düşüncelerini, hayallerini farklı bakış açılarıyla aktarır.

Maltepe'ye (2006) göre yaratıcı yazma yöntemi çocukların yazmaya istekli ve hazır olduğu, sürece ve yaratıcılığa önem veren süreç temelli bir yazma yaklaşımıdır.

Yaratıcı yazma yöntemi kişinin kendi iç dünyasını keşfetmesini ve bunu paylaşmasını, hayal gücünün zenginleşmesini, yazmaya karşı olumlu tutum sergilemesini, eleştirel düşünebilmesini, kalıplardan sıyrılabilmesini, özgün ve eğlenceli bir dünya yaratabilmesini, iletişim becerilerini geliştirebilmesini ve zihnindeki düşünceleri etkili bir şekilde kâğıda dökmesini sağlar (Ataman, 2006).

Küçük'e (2007) göre hayal gücünden faydalanmak, sıradanlıktan uzaklaşıp özgün olmak, farklı fikirler üretmek, zevkle yazmak yaratıcı yazmanın unsurlarındandır.

Gülyüz'e (2006) göre yaratıcı yazma mevcut olan bilgiyi yeniden ortaya koyma etkinliğidir. Yaratıcı yazmada öğrenci hayallerini, duygularını, düşüncelerini, zihnindeki görüntüleri yeniden şekillendirerek yazıya döker. Yaratıcı yazmada öğrenci cesur, meraklı, özgür olmalıdır. Ama bu serbestlik yazının dağınıklığına, özensizliğine yol açmaz. Aksine sistematik bir düşünce yapısı ile yazının en güzel ve özgün şekilde ortaya çıkmasını sağlar. Fakat iyi bir yaratıcı yazı için öğrencinin yaratıcılık potansiyelinin ortaya çıkarılması gerektiği unutulmamalıdır. Öğrencinin düşünme becerileri geliştirilmeli ve yaratıcı yazma için uygun ortam hazırlanmalıdır. Öğrencinin dış dünyayı ve benlik algılarını keşfetmeleri, kendi duygu ve düşünce dünyasını tanıyıp hayal güçleri aracılığıyla zihnindekileri özgün bir şekilde aktarması sağlanmalıdır.

Çocuklara yazı yazmayı sevdirmek ve onları yazı yazmaya güdülemek, onlara rahat bir yazma ortamı oluşturmak ve yaratıcılıklarını desteklemek önemlidir. Yaratıcı yazma

yönteminin uygulanması da bu amaca hizmet ederek çocukların yazmaya karşı olumlu tutum geliştirmesini sağlamaktadır (Öztürk, 2007).

Yaratıcı yazma etkinlikleri öğrenciye serbestlik tanımaktadır ve öğrencinin zihin dünyasını sınırlandırmadan duygu ve düşüncelerini aktarmasını sağlar. Böylelikle öğrenciler yazmaya karşı bir ön yargı taşımamış olurlar ve öğrencilerde yazma zevki oluşur.

Özgün olanı ifade etme, düşünceleri ve deneyimleri bir bütün içinde ifade etme, gözlem yapabilme, eleştirel düşünebilme, sorgulayıcı düşünme ve yorum yapabilme yaratıcı yazmanın temel amaçlarındandır (İpşiroğlu, 2006).

Kasap'a (2019) göre yaratıcı yazmanın asıl amacı kişilerdeki yaratıcı gücü ortaya çıkarıp yazılı anlatım becerisini geliştirmektir. Okullarda bu amaca ulaşmak için birçok teknik uygulanmaktadır. Araştırmamızın uygulama aşamasında bu tekniklere yer verilmiştir. Araştırmada yer alan "cluster metodu" dışındaki yaratıcı yazma teknikleri Göçen'in (2021) "Yazdıkça Yazıyorum" isimli kitabında uygulanan ve etkili olduğuna inanılan etkinliklerdir. Araştırmada kullanılan etkinlikler aşağıda yer almaktadır:

Cluster metodu (Yaratıcı yazma tekniği): Bu yöntem aslında bir çeşit zihin haritası oluşturmaktır. Beyin fırtınası yöntemi ile aklına gelenleri zihin haritası şeklinde not etmeye dayanır. Ardından öğrenci aklına gelen kelimeler üzerine düşünerek yazısını daha kolay bir şekilde oluşturur.

Cümle Birleştirme: Öğrencinin cümle oluşturma becerisini geliştirmeye dayanan bir etkinliktir. Öğrenciye birbirinden bağımsız cümleler verilir ve bunlardan birkaç tanesini seçip tek bir cümle yazması istenir.

Müzik ve Fotoğraf Eşliğinde Yazma: Öğretmen bir konu seçer ve konuyla ilgili fotoğraflar ve müzik bularak sınıf ortamına getirir. Fotoğraflar incelenmeden önce öğrencilerle sohbet edilerek konuya hazırlık yapılır. Öğrencilere fotoğraf çekmeyi sevip sevmedikleri, ne tür fotoğraflar çekmeyi sevdiğikleri sorulur. Ardından fotoğraflar ve müzik açılır. Öğrencilere fotoğraflara baktıklarında neler hissettikleri sorulur. Öğrencilerden hissettiklerini yazmaları istenir. Yazma sürecinde müzik kapatılmaz. Öğrenciler müzik eşliğinde yazar. Öğrenci yazısını paylaşır ve etkinlik sona erer.

Otobiyografik Şiir Yazalım: Öğrencilere kendilerini ne kadar tanıdıklarına dair sorular sorulur ve ardından kendilerini tanıttıkları bir şiir yazmaları istenir. Şiiri oluştururken her dizeye ne yazacakları söylenir:

1. Dize: Kendi adını yaz
2. Dize: Kendi adını yaz; ...'nın kızı/oğlu
3. Dize: ..., ..., ..., üç kişisel özelliğini sırala
4. Dize: Sevdiğin üç kişi, şey
5. Dize: İhtiyacın olan üç şey
6. Dize: Paylaşmaktan hoşlandığın üç şey
7. Dize: Korktuğun üç şey
8. Dize: Hayal ettiğin üç şey veya düşünce
9. Dize: Hayalindeki şey
10. Dize: Tekrar adını veya mahlasını kullan

Keloğlan'a Yeni Maceralar: Öğrencilere hangi masalları bildikleri ve en sevdikleri masalın hangisi olduğu sorulur. Keloğlan kahramanı üzerine konuşulur. Fiziksel ve kişisel özelliklerinin neler olduğu sorulur. Ardından öğretmen bir Keloğlan masalı okur. Öğretmen masalı okuduktan sonra masal hakkında tartışılır. Öğrencilerden Keloğlan'a yeni bir masal yazmaları istenir. Yazılan metinler sınıfta okunur.

Çikolata Fabrikasına Oda Hazırlama: Öğrencilere çikolatayı sevip sevmedikleri, çikolatanın nasıl yapıldığı, bir çikolata fabrikasının nasıl görünebileceği ve çikolata fabrikasındaki odalarda neler olabileceği sorulur. Bu aşamalardan sonra öğrencilerden çikolata fabrikası hayal etmeleri ve bu fabrikaya bir oda tasarımları istenir. Öğrencilerden hayallerindeki odayı betimleyerek tanıtan bir yazmaları istenir. Öğrencilerin metinleri okunur ve değerlendirilir.

Grup İçinde Yaratıcı Yazma: Öğrenciler bir grup oluştururlar. İnsan hakları ile ilgili bir video izlenir. Konu ile ilgili bilgi alışverişi yapılır. Grubun her üyesine üç dakika verilir.

Gruptan birisi konu ile ilgili yazısını yazmaya başlar ve süresi bitince sadece son cümlesi görünecek şekilde kâğıdı katlayıp yanındaki arkadaşına verir. Bu işlem tur tamamlanıncaya kadar devam eder. Yazı tamamlandıktan sonra gruptan bir öğrenci metni arkadaşlarına okur ve yazılarını kendi aralarında değerlendirirler.

Bir Ada Yaratıyorum: Öğrencilere nerede yaşadıkları sorulur ve yaşadıkları yeri betimlemeleri istenir. Öğrencilerin nasıl bir evde ve kimlerle yaşadıkları sorulur. Evdeki boş vakitlerini nasıl geçirdikleri sorulur. Öğrencilere günlük yazıp yazmadıkları sorulur ve günlük türü hakkında konuşulur. Öğrencilere boş bir ada resminin yer aldığı bir resim dağıtılır ve bu adada yaşadıklarını hayal etmeleri istenir; nasıl bir ortamda kimlerle yaşadıkları sorulur. Öğrenciler hayallerini boş ada resmine çizer ve bu boş adada bir günlerini nasıl geçirdiklerini düşünmeleri istenir. Gün sonunda ise neler yaptıklarını yazmaları istenir. Öğrencilerin yazdıkları günlükler okunur ve değerlendirilir.

Ayakkabılar ve Şapkalar: Diyalogların hayatın içindeki yeri hakkında konuşulur. Öğretmen öğrencilere birbirinden farklı on şapka ve ayakkabı gösterir. Öğrenciler ayakkabılardan birini seçerek bunu giyebilecek bir karakter betimlemesi yazar. Öğrencilerden şapkalardan birini seçerek bunu giyebilecek bir karakter betimlemesi yazar. Betimlemeler okunur ve gerekli düzeltmeler yapılır. Öğrencilerin yarattıkları iki karakterin karşılaştıkları ve konuştukları sahneyi belirtmeleri ve bu sahneden geçen bir diyalog metni yazmaları istenir. Diyaloglar okunur ve öğrencilerin fikirleri alınır.

Farklı Devam Etseydi Ne Olurdu? : Öğrencilere en çok hangi masalı sevdiğileri ve bu masalı sevme nedenleri sorulur. Sevilen bu masalların sonlarının nasıl bittiği üzerine konuşulur. Öğrencilerden herhangi bir masalı anlatmalar istenir. Öğretmen masadaki olayları sırasıyla tahtaya yazar. Masalın son kısmı renkli kalemle işaretlenir. Öğrencilere “Masal farklı devam etseydi ne olurdu? Sorusu ipuçları da verilerek sorulur. Öğrencilerin farklı bir son hayali kurmaları ve bunu yazmaları istenir. Yazılan metinler okunur ve değerlendirilir.

Pencereden Gördüklerim: Huzurlu ve mutlu bir sınıf ortamı için doğa sesleri içeren bir fon müziği açılır. Öğrencilere kendilerini en mutlu ve rahat hissettikleri anı hatırlamaları için zaman verilir. Birkaç öğrenciden hatırladıkları anıyı anlatmaları istenir. Ardından öğretmen ve öğrenciler anı türü üzerine konuşurlar. Anı türü üzerine sohbet ettikten sonra fon müziği tekrar açılır ve öğrencilerin kendilerini ormanda bir kulübede hayal etmeleri istenir. Kulübeyi daha detaylı hayal etmeleri için oradaki eşyaları düşünmeleri sağlanır. Kendi fiziksel ve

kişisel özelliklerini hayal etmeleri istenir. Öğrencilere kulübede yalnız oldukları ve kulübede huzurlu bir şekilde dinlendikleri hayal ettirilir. Dinlendikleri sırada öğretmen dışarıdan bir ses geldiğini ve bunun üzerinde pencereden dışarıya bakmaları gerektiğini söyler. Bu aşamada öğrencilerden gördüklerini anı türünde yazmaları beklenir. Yazılar öğrenciler tarafından okunur ve değerlendirilir.

Kayıp İnsan: Öğrencilere gazete okuyup okumadıkları, gazetede genellikle hangi haberlerin olduğu ve bir gazetede okumayı sevdiğileri bölümlerin hangi bölümler olduğu sorulur. Öğrencilere gazetede kayıp ilanları hakkında ne düşündükleri sorulur ve öğrencilerle gazete haberlerinin ve kayıp ilanlarının özellikleri hakkında konuşulur. Öğretmen boş bir sandalyeyi sınıfın önüne koyarak sınıftaki öğrencilere ait olmayan bir isim kullanarak o kişinin nerede olduğunu sorar. Öğretmen bu kişiyi sormaya devam eder ve öğrenciler bu hayali kişinin varlığına ve kaybolduğuna inanır. Öğrenciler gruplar oluşturur ve bu kişinin nasıl görüldüğünü hayal ederek bu hayali kişiyi bir kâğıda çizerler. Öğrenciler resmin altına bu kişinin özelliklerini (kaç yaşında, saç ve göz rengi ne renk, üzerinde neler var, vb.) yazarlar. Öğretmen kayıp olan bu kişinin en son nerede görüldüğünü sorar. Öğrenciler kayıp kişinin özelliklerinin yanına ek bilgileri ekleyerek gazetede yayınlanacak bir kayıp ilanını kâğıt/karton üzerinde oluştururlar. İlanlar sınıf panosuna asılır.

Düşünme Kümeleri: Öğretmen beyin fırtınası etkinliği ile ilgili bilgi verir. Öğrencilerle birlikte seçilecek olan bir konu hakkında beyin fırtınası çalışması yapılır. Düşünce kümelerinin nasıl oluşturulacağı hakkında ön bilgi verilir. Öğretmen tarafından örnek bir düşünce kümesi oluşturulur. Bu düşünce kümesinin oluşturulma aşamasında öğrenciler sorularla yönlendirilir. Öğrencilerden, hayatlarından önemli ve ilginç olan olaylardan beşer tane yazmaları istenir. Bu önemli ve ilginç olaylardan birini seçerler ve konuyla ilgili beyin fırtınası ve düşünce kümeleri oluştururlar. Öğrencilerden yapmış oldukları beyin fırtınasından ve düşünce kümelerinden faydalanarak, düşüncelerini rahatlıkla ifade edebilecekleri bir yazı yazmaları istenir. Öğrenciler yazılarını paylaşır.

Özel Mülkiyet Tekniği (Yaratıcı Drama): Yaratıcı drama ve özel mülkiyet tekniği ile ilgili bilgi verilir. Hazırlık ve ısınma çalışmaları ile öğrenciler mekâna ve çalışmaya hazırlanır. Öğrencilere atölye sürecinde ele alınacak kahramanlar ve mekân ön bilgisi verilir. Öyküde geçen mekân öğrenciler tarafından canlandırılır. Mekânda bulunan nesnelere kişileştirilir (Özel mülkiyet tekniği). Öykü karakterlerinin küçük gruplar halinde katılımcılar tarafından canlandırılır. İpucu nesnelere aracılığı ile öyküye düğüm noktası eklenir (Özel

mülkiyet tekniği). Yapılan canlandırmalardan yola çıkarak öykün sonuca bağlanır ve canlandırılır. Öğrencilerden yapmış oldukları etkinliklerden, canlandırmalardan yola çıkarak düşüncelerini ve duygularını ifade edebilecekleri bir öykü yazmaları istenir -öykünün mekândaki bir nesnenin gözünden yazılmasının istenir-. Dileyen öğrencilerin yazmış oldukları yazıların sınıfta paylaşılması ile etkinlik sonlandırılır.

2.4. Masal

Türkçe eğitiminde yazma becerisi kazandırılırken farklı edebî türlerden faydalanılır. Oğuz'a (2017) göre yaratıcı düşünme sürecinde öğrencilerin hem dili hem de yazma becerisini geliştirmeye yönelik kullandıkları edebî türlerden biri de masaldır.

Masal, genellikle halkın yarattığı, hayale dayanan, sözlü gelenekte yaşayan, çoğunlukla insanlar, hayvanlar ile cadı, cin, dev, peri vb. varlıkların başından geçen olağanüstü olayları anlatan edebî türdür (TDK, 2022).

“Masal insanın gerçekle, gerçeküstünü harmanlayıp olmasını hayal ettiği dünyada, geçmişte belirsiz bir zamanda, sıradan insanların çoğu kez gerçeküstü güçlerle donanıp olağan veya olağanüstü varlık ve olaylarla mücadelesinin anlatıldığı hikâyelerdir.” (Abdurrahman, 2010: 168).

Boratav'a (2000) göre masal söz ile söylenmiş, inançlara ve geleneklere bağlı kalmayarak hayal gücü ile oluşturulan ve okuru inandırma çabasında olmayan kısa anlatılardır. Masal türünde kişiler biline bir zamanda bilinen bir mekânda yaşamış insanlar değildir. Masallarda ismi, yaşadığı yer, zaman belli olmayan kişiler vardır. Bu kişilerin yerini bazen devler, periler gibi olağanüstü varlıklar alır. Ayrıca masalların kendilerine özgü kuralları vardır (Boratav, 1958). Boratav'ın bu tanımını destekleyen bir başka tanım ise Elçin'e (2005) aittir. Elçin'e (2005) göre masal mekânı, kahramanları belli olmayan olayların anlatıldığı hikâyelerdir. Karatay (2007) masalların inançlara, geleneklere bağlı kalması noktasında Boratav'dan (2000) farklı düşünmüş ve bu konuya farklı bir bakış açısı getirmiştir. Karatay'a (2007) göre masallar insanı konu alan bir edebî türdür. Masallarda insanın doğa ile mücadelesi anlatıldıkça inançlara, geleneklere, folklore ait motiflere de yer verilmiştir. Masallarda yer alan millî unsurlar bazen başka ülkelerin masallarında da görüldüğünden masallar hem millî hem de evrensel değerleri içinde barındırır ve bu değerleri yeni nesillere aktarır.

Yılmaz'a (2012) göre eğlendirmek ve hoşça vakit geçirmek için kullanılan masalların eğitici bir tarafı da vardır. Masallar ders veren ve örnek davranışları okurun bilincine yerleştirmeye çalıştığından eğitici'dir. Bu açıdan Devellioğlu (1995) masalı "terbiye ve ahlâka faydalı, yararlı hikâye" şeklinde tanımlanmaktadır.

Masallarda genellikle iyilik-kötülük, adalet-zülüm, doğruluk-haksızlık gibi karşıt olgular bu olguları simgeleyen kahramanlar ve kahramanların hayalleri aracılığıyla ele alınır. Ayrıca ele alınan bu olgular bir millete ait değildir, kalıplaşmış evrensel temalardır (Kantarcıoğlu, 1991).

Esrarengiz oluşuyla, işlenen olayların macera dolu olmasıyla ve iyilerin kazanıp kötülerin kaybetmesiyle son bulan masallar genellikle çocukların dikkatini çekmektedir. Böylelikle masallar çocuğun yaşamına yaklaşmaktadır. Evrensel bir edebî tür olan masal bir çeşit hayalî hikâyedir. Masalı diğer türlerden ayıran özelliği de hayali öğelerdir (Dilidüzgün, 1996).

Temizyürek'e (2003) göre masal sadece çocukların hoşça vakit geçirmesini sağlayan edebî bir tür değildir. Masal okuma yazma bilmeyen insanların edebî ürünlere ulaşma aracıdır. Anadolu'da var olmuş halk hikâyesi, masal anlatıcılığı ile insanlar roman ve hikâyenin ilk şekli ile karşılaşmış dil becerilerine katkı sağlamıştır. Bu masallar sayesinde insanlar gerçek ve hayal unsurlarını buluşturarak düşünme becerilerinin gelişmesine katkı sağlamıştır.

Oğuz (2017) çalışmasında masalların şu özelliklerini ortaya koymuştur.

- Masallar düş gücünün ürünüdür, gerçekle ilgisi bulunmaz.
- Masallarda anlatılanlar inandırıcılık kaygısı taşınmaz.
- Masal kahramanları normal ya da olağanüstü şahıslardır.
- Masal kahramanlarından bazıları hayvanlar ve tabiatüstü varlıklar. Bunlar; cadı, cin, dev, peri gibi.
- Masallarda olayların geçtiği yer ve zaman belirsizdir.
- Masallar düzyazı anlatımıyla oluşturulmuştur.

- Masalların kaynaklarında belirli coğrafyalara, kültürlere, dinlere ait kalıntılara rastlanabilir.

- Masalların tanımlarına bakıldığında belirli bir yaş sınırlaması yoktur. Daha çok çocuklara anlatıldığından bahsedilmiştir.

Gülyüz'e (2006) göre masallar çocukların duygularını, hayallerini, kelime hazinelerini geliştiren edebî bir türüdür. Çocuk edebiyatının ilk ve önemli türü olarak kabul edilen masallar çocuğun hayal ve gerçek arasındaki ayrımı yapmasını kolaylaştırır (Yalçın ve Aytaş 2005).

Karatay'a (2007) göre çocukların düşünce ve hayal dünyalarını geliştiren masallar insani değerlerin ve erdemlerin de gelişmesini sağlar. Çocuk eğitiminde önemli bir yere sahip olan masallar çocuğun değer gelişimine, hayal gücünün zenginleşmesine, dil becerisine katkı sağlamaktadır. Masallar, çocuğun, içinde bulunduğu dünyanın ve milletin etik kurallarını, değerlerini bir eğlence dünyası ile aktarır. Bu masallarda merkezde bir ana kahraman vardır ve masal bu kahramanın çevresinde şekillenir. İdeal varlık olan ana kahramanın karşısında ona zıt bir kahraman vardır ve ana kahraman iyilik-kötülük, doğru-yanlış, adalet-zulüm vb. mücadeleler içerisinde yer alır. Bu zıtlıklar ile çocuğun zihninde dünya hayatına dair bir fikir oluşur. Çocuk bunu gerçeği ve hayali birleştiren masallar ile becerir. Masallarda iyi ve kötü tipler aracılığıyla örnek davranışlar ifade edilir. Her zaman iyinin kazanıp kötünün kaybettiği masallar sayesinde çocuk hayattaki bazı erdemleri kazanır.

Çocuk her zaman yetişkin bir bireyden farklıdır. Çocuk kendi zihin dünyasında bir âlem yaratır, çocuğun hayal gücü ile kurulan o âlem günden güne başkalaşır. Çocuk büyür, hayalleri azalır ve bir gün o yarattığı dünyanın sonlandığını hüznün ve acı ile görür. Çünkü çocuk artık büyümüştür ve hayal kuramaz olmuştur. Hayallerin merkezde olduğu çocukların dünyasına en yakın edebî türlerden birisi masaldır. Çünkü masallar çocuğun hayallerini besleyen ve zenginleştiren unsurlara sahiptir.

Pilancı'ya (2012) göre kaliteli masallar doğru örnekler sunarak çocuğun ruhsal dünyasını besler. Dolayısıyla masallar eğitici özellikler gösterip çocukların ruhsal gelişim alanlarına katkı sağlamaktadır.

Masallar bir dilin söz varlığını en güzel şekilde yansıtan edebî türlerden biridir. Çocuklara dilin zenginliklerini gösteren masallar topluma da yol gösterici niteliktedir.

İnsanoğlu, yıllardır yaşadıklarını, deneyimlerini masal kahramanları aracılığıyla anlatmış ve bunları kendilerinden sonraki kuşaklara miras bırakarak onlara yol göstermeye çalışmışlardır (Yavuz, 2002).

Yılmaz'a (2012) göre çocuğun masal dinlemesi dil öğrenme sürecini geliştirmektedir. Düzenli bir şekilde dinlemeye maruz bırakılan çocuğun dil gelişimi hızlı bir şekilde ilerler. Çocukların dinlemeye başladıkları ilk türler ise ninniler ve masallardır. Küçük yaşlardan beri bu türlerle karşılaşan çocuğun sözcüğü dünyası, zihin ve hayal dünyası çocuğun gelişimine katkı sağlar.

Türkçe eğitimi amaçlarına ulaşmada masallar bir araç olarak sıklıkla kullanılmaktadır. Öğrencinin merak duygusunu, dinleme-okuma-yazma-anlatma becerisini, sözcüğü gelişmesini, estetik algısını zenginleştirmesini sağlayan masallar dilin kullanımını da en iyi şekilde çocuğa sunmaktadır.

Masallar çocuğa eğlenceli bir dünya sunduğu ve çocuğun hoşça vakit geçirmesini sağladığı için çocuğun okumaya karşı olumlu bir tutum sergilemesini sağlar. Böylelikle çocukta kitap okuma sevgisi de oluşmaktadır. Bu da Türkçe öğretiminin özel amaçları içerisinde yer alan "kitap okuma zevki"nin oluşması amacıyla hizmet etmektedir.

Oğuz'a (2017) göre çocuk yaşadıklarını kendi zihin dünyasına göre anlatmak ister. Çocuk konuşarak anlatma ihtiyacı hissettiği gibi yazarak anlatma ihtiyacı da hisseder. Bu bağlamda Türkçe eğitiminde yazma becerisi geliştirilmeye çalışılırken çocukların sevdiği masal türü bir aracı olarak kullanılabilir.

2.5. Anti-Masal

Değişen ve gelişen dünyada geleneksel masal anlayışına bazı eleştiriler getirilmiştir. Bu eleştirilerin dayandığı temel nokta ise masalların ataerkil bağlamda yazılmış olmaları ve çocuğun dünyasına erkek egemen toplum yaşamını sunmasıdır. Köse'ye (2015) göre daima iyinin kazanıp kötünün kaybettiği ve erkeklerin kahramanlıklarını sergileyip prensi tarafından kurtarılmayı bekleyen kadınlar etrafında dönen bu konular toplumun ahlakını yansıtan ve kendi adalet anlayışı ile ahlakın adresini gösterir niteliktedir. Dolayısıyla masallar, hatalı bir yaşamın şekillenmesine hizmet etmektedir.

Feminist düşünce yapısının toplumda kabul görmeye başlaması ile edebiyatta toplumsal cinsiyet eşitsizliğine karşı yeni eleştiriler gelmiştir ve geleneksel masallar da bu eleştirilerden payını almıştır.

Taş'a (2016) göre feminizm, hiçbir ayırım yapmadan kadınların sadece kadın oldukları için yaşadıkları haksızlıkları, sorunları ele alan bir bilim dalıdır. Feminizm tarihte ilk olarak 1837 senesinde Fransa'da kullanılmıştır. Feminizmi bir terim olarak ilk kez kullanan kişi ise 1872'de Fransız yazar Alexandre Dumas olmuştur (Arat, 2010). Feminizm, TDK tarafından "Toplumda kadının haklarını çoğaltma, erkeğinkiler düzeyine çıkarma, eşitlik sağlama amacını güden düşünce akımı, kadın hareketi" olarak tanımlanmıştır.

Moran'a (2014) göre feminizmin bir edebiyat kuramı olarak ortaya çıkışı 1960'lı yıllarda Amerika ve Avrupa'da sosyal-siyasal mücadeleler neticesinde feminizmin yazın alanına girmesiyle olmuştur.

Feminist eleştirinin edebiyat alanında ortaya çıkması ile kadın yazarlar kendi hak ve özgürlüklerine eğilerek kitaplarında bu konuları işlemişlerdir. Feminist edebiyat ile kadının dışlanması, erkek egemen dil reddedilmiştir.

Feminizm ile edebiyata getirilen eleştiriler edebî türler üzerinde tartışmalar yaratmıştır ve bu bağlamda masala da birçok eleştiri getirilmiştir.

Ataerkil bir düzen ve düşünce sistemi içinde yazılan geleneksel masallar çocukları toplumsal cinsiyet eşitliğinden uzaklaştırmaktadır. Evine ve ailesine bağlı, kendisinden çok ailesini önemseyen, daima saf niyetle düşünen ve prensi tarafından kurtarılmayı bekleyen kadınlar masalların ele aldığı kadın tiplerindedir. Masallarda iyi-kötü zıtlığı hep işlenir. Kadın kahramanlarda da bu zıtlık işlenmektedir. Agvan ve Asutay'a (2018) göre iyi kalpli kadın bedensel olarak güzeldir; kötü kalpli kadın ise çirkindir. Geleneksel masallarda temel düşünce, güzellik-çirkinlik üzerine kuruludur. Bir kadın ne kadar güzelse o kadar iyidir ve bir kadın ne kadar güzelse toplum tarafından o kadar kabul edilir. Kadının toplumda var olması bir kalıba sokulmuş olan güzellik algısı ile doğru orantılıdır.

Geleneksel masallarda kadının hayatı evden, aileden ibarettir. Evde temizlik yapan, mutfaktan çıkmayan, eşini daima hazır bir şekilde bekleyen kadın, ideal kadındır. Kadının kendisine ait bir dünyası ve özel alanı yoktur. Geleneksel masallardaki aile yapısı bireyselliği saygısızlık olarak görür ve kadının dünyasını eril bireyin isteğine göre şekillendirir.

Masallarda kadın çoğunlukla bir erkek tarafından kurtarılmayı bekler, kendisi herhangi bir mücadele içerisine girmez çünkü bu mücadeleye girmek için yetersiz görülmektedir. Sezer'e (2010) göre evlilik masallarda her sorunun çözümü olarak karşımıza çıkmaktadır. Evlilikle beraber olumsuzluklar olumlu bir duruma dönüşür ve evlilik ile sınıf atlanır.

Agvan ve Asutay'a (2018) göre masallarda evlilik kararı alınırken kadının fikrine gerek yoktur. Yalnızca erkeğin evliliği istemesi yeterlidir çünkü karar alıcı taraf erkektir. Kadınlar da evliliği bir çözüm, kurtuluş olarak gördüklerinden bu ataerkil düzene karşı çıkmaz.

Bilinç ve bilinçaltı unsurları içeren masallar toplumun ortak bilincinin ürünüdür. Çocuğa uyku öncesinde okunan masallar cinsiyet ile ilgili temaları vermektedir (Sekmen, 2017). Dolayısıyla erkek egemen tarafından ataerkil bir dille oluşturulan masallar toplumsal cinsiyet eşitliği ile ilgili çocuğa olumsuz sezdirmelerde bulunmaktadır.

Kadının ölümü hak ettiği düşüncesi de masalarda yer alabilmektedir. Bu bağlamda "Pamuk Prenses" masalı örnek olarak gösterilebilir. Pamuk prensesin üvey annesi sırf üvey kızı kendisinden daha güzel olduğu için prensesin ölmesi gerektiğini düşünür. Öldürme eylemini gerçekleştiremede ilk aracı ise erkek bir avcıdır. Avcının bunu başaramaması üzerine üvey anne öldürme işini üstlenir (Sekmen, 2017). Bu bağlamda kadın cinayetlerinin yüz yıllar öncesinde bile var olduğunu ve edebiyatın, masalın da bunu yadırgamadan işlemesi oldukça dikkat çekmektedir. Üstelik örneği verilen masalı çocuklar okumakla kalmamıştır; büyük bir pazarlama ile medya dünyasına sunulan masalın çizgi filmini izlemeye maruz bırakılmıştır.

Masalların elbette faydaları da vardır. Sözlü kültür çevresinde oluşturulmuş masalların önemi özellikle de çocuk edebiyatı alanındaki çalışmalarla vurgulanmıştır. Masalların içerdiği sözvarlıkları, düş dünyaları çocuğun gelişimine dil becerisine ve hayal gücüne katkı sağlamaktadır fakat bu edebî türün olumsuzluklarını da görüp sorunlara çözüm yolları getirmek gerekmektedir. Geleneksel masalların en büyük sorunu ise bahsi geçen toplumsal cinsiyet eşitliği kavramıdır. Masallardaki toplumsal cinsiyet eşitliğine eğilen araştırmacılar sayesinde masalların farklı biçimleri çıkmaya ve üretilmeye başlamıştır. Masala getirilen eleştirilerle birlikte masalı yeniden yazma veya masalı değiştirme gibi yöntemler oluşturulmuştur. Bunlarla birlikte alan yazında yeni bir kavram olan "anti-masal" ortaya çıkmıştır. Masalların değişimini, dönüşümünü ve yeniden yazılmasını kapsayan anti-masal

karşı masal adı ile de kullanılmaktadır. Anti-masal ile çocuklar hem yaratıcı yazma becerisiyle hem de çağa, toplumsal cinsiyet eşitliğine uygun masallarla karşılaşır ve hatta bu masalları oluşturabilirler. Böylelikle çocuklar yeni bir türü yaratıcı yazma yöntemini kullanarak oluşturmuş olacaklardır.

Yaratıcı bir yazı üretmek için hayal gücünü sınırsız kullanmak ve eleştirel düşünmek gereklidir. Bu bağlamda çocukların hem eğlenmesini hem de düşünmesini sağlamak önemlidir. Bu da yeni ve çağa uygun yöntem-tekniklerle mümkündür. Anti-masal işte bu noktada devreye girmektedir. Çocuğun eleştirel düşünmesini ve var olanı değiştirme imkânı sunması açısından kullanılmasının faydalı olacağı düşünülen yeni bir yaratıcı yazma tekniğidir anti-masal.

Anti-masal ile çocuk kabul görmüş tabuları yıkarak masaldaki geleneğin dışına çıkar ve masalı modern dünya ile birleştirir. Bu da yaratıcı yazmanın en güzel örneklerini doğurur.

2.6. Alan Yazın

Araştırma ile ilgili alan yazında yaratıcı yazma becerilerine yönelik çalışmalar mevcuttur. Maltepe (2006), “Yaratıcı yazma yaklaşımı açısından Türkçe derslerindeki yazma süreçlerinin ve ürünlerinin değerlendirilmesi” çalışmasını yürütmüştür. Araştırmada Türkçe derslerindeki yazma çalışmalarını ve yazılı anlatım çalışmalarını yaratıcı yazma yaklaşımına göre değerlendirmek amaçlanmıştır. Çalışmanın nitel verileri yaratıcı yazma yaklaşımına uygun olarak öğrenciler tarafından yazılan yazılı anlatım ürünlerinden nicel verileri ise öğrenci ürünlerinin yaratıcı yazma yaklaşımı açısından değerlendirilmesi için 5’li likert türü bir ölçek ile toplanmıştır. Araştırmacı, araştırmanın nicel sonuçlarında Türkçe derslerindeki uygulamaların öğrencileri yaratıcı yazmaya yönelebilecek süreçlere sahip olmadığını tespit etmiştir. Nitel sonuçlarında ise öğrencilerin yazılarında yaratıcı düşüncelerin yer almadığı ve değişime kapalı düşüncelere sahip oldukları sonucuna ulaşmıştır.

Beydemir (2010), “İlköğretim 5. sınıf Türkçe dersinde yaratıcı yazma yaklaşımının yazmaya yönelik tutumlara, yaratıcı yazma ve yazma erişimine etkisi” adlı on bir hafta süren çalışmasını 53 öğrenci ile yürütmüştür. Deney grubuna yaratıcı yazma yaklaşımını uygulamıştır, kontrol grubuna Türkçe Öğretim Programı’nı uygulamıştır. Verilerin analizinde Yazma Becerisi Ölçeğini kullanan araştırmacı şu sonuçlara ulaşmıştır; 1. Yaratıcı yazma yaklaşımı ile uygulama yapan öğrencilerin yaratıcı yazmaya yönelik tutumları olumludur. 2. Yaratıcı yazma çalışmalarını yapan öğrencilerin yazma erişimlerinde artış gözlenmiştir. 3.

Yaratıcı yazma yöntem ve tekniklerinin uygulandığı grubun yazılarında yaratıcı unsurlara daha çok rastlanmıştır.

Akdal (2011), “Metinler arası okuma yaklaşımının ilköğretim beşinci sınıf öğrencilerinin yaratıcı yazma becerilerine etkisi” adlı çalışmasında metinler arası okumanın yaratıcı yazma becerilerine etkisini incelemiştir. Çalışmasında deneysel araştırma modelini kullanan araştırmacı ön test ve son test sonuçlarının analizine dayanarak metinler arası okuma yapmanın yaratıcı yazma becerilerinin gelişmesinde etkili olduğunu tespit etmiştir.

Pawliczak (2015), “Öğrencilerin Yazma Becerilerini Geliştirmenin En İyi Yolu Olarak Yaratıcı Yazma” isimli araştırmasında yaratıcı yazma kavramlarını ele almıştır. Araştırmacı akademik ortamda yaratıcı yazmayı kullanmanın önemini tespit etmek amacıyla bir anket ile verilerini toplamıştır. Araştırmacı öğrencilerin yaratıcı yazma becerilerini geliştirmelerinin en iyi yolunun yaratıcı yazma çalışmaları ile olduğunu belirtmiştir. Öğrencilerin görüşüne göre yaratıcı yazma görevlerinin olumlu etki alanlarının temelinde dilbilgisi, kelime bilgisi ve hayal gücünü etkilediği tespit edilmiştir.

Anti-masal (karşı masal) kavramına yönelik çalışmalar daha azdır. Anti-masal kavramının adının doğrudan geçtiği tek çalışma “Bir Anti-Masal Örneği Olarak Cam Ayakkabıları Reddeden Vejetaryen Külkedisi” makalesidir.

Agvan ve Asutay’a (2018) ait olan “Bir Anti-Masal Örneği Olarak Cam Ayakkabıları Reddeden Vejetaryen Külkedisi” araştırması, kadının özgürlüğünü öne çıkaran Anti-Külkedisi masallarından Nunila Lopez’in “Vejetaryen Külkedisi” anti-masalını feminist masal eleştirisi bakış açısıyla değerlendirmiştir. Araştırmada erkek egemen zihniyetin oluşturduğu klasik Külkedisi’nin karşısında; kalıpları reddeden ve sisteme karşı çıkarak bağımsızlığı için mücadele eden bir Anti-Külkedisi bulunur. Anti-Külkedisi Agvan ve Asutay’ın (2018) söylemi ile “uykudan uyandırıcı bir alarmdır.” Bu bağlamda “Cam Ayakkabıları Reddeden Vejetaryen Külkedisi” anti-masalı toplumsal cinsiyet rollerini eleştirip ideal örnekleri ortaya koyduğundan başarılı bir anti-masal olarak değerlendirilmiştir.

Anti-masal kavramının doğrudan araştırma konusu olduğu çalışmalar her ne kadar yetersiz de olsa bu kavramı içine alan ismi yeniden yazma örneği olarak masallar, masalların değişimi, masalların dönüşümü, masal ve toplumsal cinsiyet eşitliği gibi adlandırılan araştırmalar da anti-masalı kapsamaktadır aslında. Konu ile ilgili bazı çalışmalar şu şekildedir:

Malafantis ve Ntoulia (2011), “Peri Masallarını Yeniden Yazmak: Sınıfta Yaratıcılıkta Yeni Bir Meydan Okuma” adlı makalesinde popüler masalların kalıcılığının bunları yeniden yazma, dönüştürme ve her çağa, topluma uyum sağlama kapasitelerinden kaynaklandığını belirtmektedirler. Araştırmacılar makalede popüler masalların yeniden yazılmasının birçok fırsat sunduğunu ve bunun yeni anlatıları, yeni biçimleri ortaya çıkarttıklarını tespit etmişlerdir.

Oğuz (2017), “Masalları birleştirme yoluyla ortaokul öğrencilerinin yaratıcı yazma becerilerinin incelenmesi” adlı yüksek lisans tezinde eylem araştırmasını kullanarak masallar aracılığıyla yaratıcı yazma etkinlikleri gerçekleştirmiştir. Türkçe derslerindeki masallardan yola çıkarak öğrencilerin yaratıcı yazma becerilerinin incelendiği çalışmada yaratıcı yazma etkinliklerinin masalları birleştirme ile gelişim kaydettikleri tespit edilmiştir.

Sekmen (2017), “Masallar ve ‘Anlat İstanbul’ Filminin Toplumsal Cinsiyet Eleştirisi” isimli çalışmasında masalları toplumsal cinsiyet yönü ile ele almıştır. Çalışmada “Anlat İstanbul” filmi incelenmiştir. “Anlat İstanbul” içerisinde farklı geleneksel masalların yer aldığı ve bu masalları değişen İstanbul ile kurgulayan bir filmidir. Literatür taraması yapılan çalışmada geleneksel masalların ve filmin analizi yapılmıştır. Toplumsal cinsiyet rolleri, filmin ve masalların karşılaştırılmasıyla incelenmiş ve çalışma sonunda filmin masallarda yer alan toplumsal cinsiyet kurallarına bağlı olduğu ve kadının pasifleştirildiği, güçlü olan kadınların kötü kahramanlar olarak nitelendirildiği sonucuna ulaşılmıştır.

Arda (2018)’nın, “Mavisakal”dan “Kanlı Oda”ya: Angela Carter’dan Bir Feminist Yeniden Yazım Örneği” adlı çalışması klasik masalları yeniden yazan Angela Carter’ın “Kanlı Oda” eserini incelemiştir. “Kanlı Oda” kadının erginlenmesine dair bir masaldır. Araştırmada Angela Carter’ın “Kanlı Oda” adlı öyküsü, Lacan’ın benlik gelişimi, Laura Mulvey’in kadınların ataerkil sistem içinde sinemada nasıl temsil edildikleri üzerine geliştirdiği “Eril Nazar” ve Clarissa P. Estés’in Kurtlarla Koşan Kadınlar- Vahşi Kadın Arketipine Dair Mit ve Öyküler adlı kitabında Jung temelli bir yaklaşımla kullandığı “Kadının Erginlenmesi” kavramları değerlendirilmiştir.

Demir (2021), masalların çocuklara hitap eden basit anlatılardan ibaret olmadığını, bu edebî türün çocukların toplumsal cinsiyet rollerini eşit olmayan bir şekilde işleyerek ataerkillik, evlilik, bekâret, güzellik ve rekabet gibi konularda bireylere kültürel bir yol çizdiğini belirtmiştir.

Tekin (?), “Toplumsal Cinsiyette Masalların Etkileri” isimli çalışmasında Pamuk Prenses ve Yedi Cüceler, Kül Kedisi Sindirella, Kırmızı Başlıklı Kız ve Kurbağa Prens masalları ile kadınlara atfedilen güzellik yargılarını, kadınların itaatkâr olma durumunu, işgücünden mahrum edilmelerini ve kadınların bağımsızlık korkularını incelemiştir. Çalışmada incelenen masalların ataerkil üsluba hâkim oldukları sonucuna ulaşılmıştır. Bu masallar kadının güzel olması, bağımsızlıktan korkması ve itaat etmesi gerektiğini telkin etmektedir.

BÖLÜM 3

3. YÖNTEM

3.1. Araştırmanın Modeli

Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden biri olan ‘eylem araştırması’ kullanılmıştır. Eylem araştırması genellemelere en az önem veren araştırmadır. Eylem araştırmasında araştırmacılar, kendilerinin de kişisel olarak dâhil oldukları, belirli bir durumun koşullarını değiştirmelerini sağlayacak bilgiyi elde etmeye yoğunlaşır. Eylem araştırmasında deneklerin çalışmaya aktif katılım sağlamaları önemlidir (Büyüköztürk vd., 2019). Kuzu’ya (2009) göre eylem araştırmasının eğitim alanındaki en önemli amacı, eğitim alanındaki gerçekleri anlamak ve değiştirerek geliştirmeye çalışmaktır. Uygulama ortamında uygulayıcıyı rahatsız eden bir durum, geliştirilmesi gereken ya da yeni bir yaklaşımı deneme; eylem araştırmalarının olası konu kaynakları arasında yer alır (Yıldırım ve Şimşek, 2013). Bu araştırmada 7. sınıf öğrencilerine yönelik yaratıcı yazma becerilerini geliştirici anti masal oluşturmaya dayalı bir eylem araştırması yürütülmüştür. Araştırmada, yaratıcı yazma etkinlikleri uygulama ortamında denendiği için araştırma yöntemi olarak eylem araştırması yöntemi seçilmiştir.

Eylem araştırmalarında daha çok nitel araştırma yaklaşımı kullanılırken nitel ve nicel veri toplama yöntemlerinden yararlanılmaktadır (Yıldırım ve Şimşek, 2013). Nicel veri toplamak amacıyla, öğrencilerin yaratıcı yazma becerilerine, uygulanan etkinliklerin etkisini test etmek için öğrencilere etkinlikler öncesinde ve sonrasında “Yaratıcı Yazma Becerilerini Değerlendirme Formu” uygulanmıştır. Nitel veri toplamak için ise araştırmacı notları ve öğrencilerin sürece ilişkin görüşlerini alabilmek için görüşme formları kullanılmıştır.

3.2. Araştırmanın Çalışma Grubu

Araştırma, 2020-2021 eğitim-öğretim yılı birinci döneminde Kahramanmaraş ili Yeşilyöre beldesinde yer alan Yeşilyöre Ortaokulu’nda 7/A şubesindeki beş öğrenci ile yürütülmüştür. Öğrenci sayısı, eylem araştırmasının doğasına uygun olarak ve etkinlikler göz önünde bulundurularak belirlenmiştir.

Çalışma grubunun belirlenmesinde “Yaratıcı Yazma Becerilerini Değerlendirme Formu” kullanılmıştır. Öğrencilerden sürecin başında bir masal yazmaları istenmiştir ve formdan en düşük puanı alan 5 öğrenci çalışma kapsamına dâhil edilerek yaratıcı yazma becerileri geliştirilmeye çalışılmıştır.

3.3. Veri Toplama Araç ve/veya Teknikleri

Veriler “Yaratıcı Yazma Becerilerini Değerlendirme Formu” aracılığı ile toplanmıştır. Nitel veri toplamada öğrencilerin sürece ilişkin görüşlerini alabilmek amacıyla görüşme formu kullanılmıştır. Yapılan etkinliklerden sonra öğrencilerden etkinlik ile ilgili düşüncelerini belirtmeleri istenmiştir. Araştırmacı her etkinlikte öğrencilerin değerlendirmelerini not etmiştir. Görüşmeler sırasında öğrencilerin araştırma eylem planındaki aşamalarla ilgili yorumları alınmıştır. Ayrıca öğrencilerin eylem planı gereği gerçekleştirdikleri her etkinlik bir dosyada tutulmuştur.

Araştırma eylem planında yer alan ders planları sonrasında, öğrencilere onların fikirlerini açığa çıkarmak amacıyla sorular sorulmuştur. Öğrencilere sorulan yarı yapılandırılmış görüşme formundaki sorulardan bazıları şunlardır:

- Bir masal yazmak isteseydiniz konusunun ne olmasını istersiniz?
- Masallar, okura her zaman doğruyu gösterir mi?
- Sizce masallar değiştirilebilir mi?
- Masallar ilginizi çeker mi? Neden ilginizi çekiyor?
- Okuduğumuz ve dinlediğimiz masalları geleneksel masallardan ayıran özellikleri sizce nelerdir?
- Anti-masallar sizce eğlenceli midir? Neden?
- Masalları yeniden yazacak olsanız ilk neyi değiştirdiniz? Neden?
- Yazdığımız metinlerde sizce yaratıcı unsurlar var mıdır? Varsa bunlar nelerdir?
- Hayal gücümüzü geliştirmek için neler yapabiliriz?
- Bu çalışmada yeni bir şeyler öğrendin mi? Neler öğrendin?

3.4. Verilerin Toplanması

Araştırmada dört uygulama aşaması ile yaratıcı yazma becerisi geliştirilmeye çalışılarak anti-masallar oluşturulmuştur. Araştırma eylem planında gerçekleştirilen aşamalar hafta hafta planlara uygun şekilde tamamlanmıştır. Uygulamalarda öğrenciler ilk olarak yönlendirme olmaksızın bir masal yazmışlardır, sonrasında araştırmacı rehberliğinde yaratıcı

yazma etkinlikleri yapmışlardır. Üçüncü aşamada çocuklarla etkileşimli bir şekilde Odeabank ve Can Yayınları işbirliği ile hazırlanan “Kırmızı Başlıklı Kız, Kurbağa Prens, Pamuk Kalpli Prens ve Yedi Cüceler, Rapunzel, Sindirella’nın Bilmecesi” masalları okunmuştur. Bu masallar alan uzmanlarının görüşleri doğrultusunda öğrencilerin yaş gruplarına ve çocuk edebiyatı ürünlerinde olması gereken iç ve dış yapı unsurlarını gerektiği gibi karşıladıkları için seçilmiştir. Ayrıca bu masallar öğrencilere anti-masal oluşturmalarında yol gösterdiği için tercih edilmiştir. Dördüncü aşamada ise öğrencilere anti-masal kavramı açıklanmış ve kendi istekleri doğrultusunda seçtikleri bir masalı anti-masal kavramına uygun olarak yeniden yazmaları sağlanmıştır.

Veriler, 2020-2021 eğitim-öğretim yılı birinci döneminde Yeşilyöre Ortaokulu’nda araştırmacı ve aynı zamanda öğrencilerin Türkçe öğretmeni Naciye Kara rehberliğinde yapılmış olan uygulamalar sırasında veri toplama araçları ile toplanmıştır. Araştırmanın eylem planındaki uygulamalar dört ana aşamadan oluşmaktadır. Birinci aşamada öğrencilerden serbest yazma tekniğinden hareketle bir masal yazmaları istenmiştir ve bu aşama bir haftada tamamlanmıştır. İkinci aşamayı öğrencilerin yaratıcılıklarını geliştirmek için ve yazma becerilerini belirli bir seviyeye taşımak için yaratıcı yazma etkinlikleri oluşturmuştur. Yaratıcı yazma etkinlikleri kapsamındaki etkinlikler uygulama sırasıyla şu şekildedir:

- Cluster metodu (Yaratıcı yazma tekniği)
- Cümle Birleştirme
- Müzik ve fotoğraf eşliğinde yazma
- Otobiyografik Şiir Yazalım
- Film Başlıyor
- Keloğlan’ a Yeni Maceralar
- Çikolata Fabrikasına Oda Hazırlama
- Grup İçinde Yaratıcı Yazma
- Bir Ada Yaratıyorum

- Ayakkabılar ve Şapkalar
- Farklı Devam Etseydi Ne Olurdu?
- Pencereden Gördüklerim
- Kayıp İnsan
- Düşünme Kümeleri
- Özel Mülkiyet Tekniği (Yaratıcı Drama)

Yukarıda verilen ikinci aşamanın etkinlikleri yapıldıktan sonra üçüncü aşamada anti-masallar analiz edilmiştir. Fakat anti-masallar analiz edilmeden önce öğrencilere diğer masallardan örnekler verilmiştir ve analizlerden sonra iki masal türü arasındaki farkların bulunması sağlanmıştır. Bu aşamada anti-masallar çocuklara örnek olması için yaratıcı okuma yöntemi ile okunmuştur. Anti-masallar okunduktan sonra Odeabank'ın hazırlamış olduğu anti-masalların çizgi filmleri seyredilmiştir. Tüm bu aşamalardan sonra eylem araştırması kapsamında öğrencilerin yaratıcı bir yazı ortaya koyabilmelerini sağlamak için dördüncü ve son aşama olan “Anti-masal Yazıyorum” uygulaması gerçekleştirilmiştir. Bu aşamanın ilk haftasında öğrenciler yazmayı istedikleri masalı kendileri belirlemiştir ve belirlenen masallardaki beğendikleri ve beğenmedikleri unsurları listelemişlerdir. Daha sonra öğrenciler anti-masallarını yazmışlardır. Böylelikle veriler on iki haftada eylem planı çerçevesinde toplanmıştır.

3.5. Verilerin Çözümlemesi

Bu aşamada eylem planında ilk haftada öğrencilerin yazdıkları masal ile ön uygulama yapılmıştır. Böylelikle öğrencilerin hazırbulunuşluğu belirlenmiş ve uzman görüşü alınarak eylem planı adım adım uygulanmıştır. Ön uygulamada yazılan masallar “Yaratıcı Yazma Becerilerini Değerlendirme Formu” ile değerlendirilmiştir. Araştırma süresince Türkçe öğretmeni olan araştırmacı öğrencilerle ilgili notlar tutmuş, değerlendirme formlarını doldurmuş ve öğrencilerle görüşmeler yapmıştır. Bu şekilde öğrencilerin uygulama sonunda anti-masalı oluşturma süreçleri tespit edilmiştir. Öğrencilerin ilk hafta yazmış oldukları masalı tekrar yazmaları istenmiş ve yazmış oldukları anti masallar “Yaratıcı Yazma Becerilerini Değerlendirme Formu” ne göre değerlendirilmiştir. Böylelikle ilk uygulama ve son uygulama arasındaki fark tespit edilerek öğrencilerin yaratıcı yazmada gelişim gösterip göstermedikleri tespit edilmiştir.

BÖLÜM 4

4. BULGULAR

4.1. Masal Yazma

Ders	Türkçe
Öğrenme Alanı	Yazma
Seviye	7.Sınıf
Süre	40 dakika
Araç-Gereç	Kâğıt, kalem
Yöntem-Teknikler	Serbest yazma, soru-cevap

Hazırlık: Öğretmen ilk olarak öğrencilere masal türünü hatırlatmak amacıyla tahtaya “Masal” yazar ve öğrencilere “Masal deyince aklınıza neler gelmektedir?” sorusunu öğrencilere yöneltir. Öğrencilerin cevapları doğrultusunda masal türleri hakkında konuşulur. Ardından öğrencilere sevdikleri masallar ve masal kahramanları sorulur. Öğrencilerin sevdikleri masallar ve masal kahramanları şu şekildedir:

Ö1: Pinokyo/Pinokyo

Ö2: Şirinler/Gargamel’in Kedisi

Ö3: Pamuk Prenses ve Yedi Cüceler/ Yedi Cüceler

Ö4: Rapunzel/ Rapunzel

Ö5: Çizmeli Kedi/ Çizmeli Kedi

Sevilen masal ve masallar kahramanlarının da öğrenilmesinden sonra öğrencilere “Masal türünü ilgi çekici buluyor musunuz? Neden?” sorusu sorularak bu türe dair görüşleri alınmış olunur. Öğrencilerin bu sorulara verdikleri cevaplar şu şekildedir:

Ö1: Masallar ilgimi çeker. Çünkü hayal gücümüzün gelişmesine yardımcı olur.

Ö2: Evet, ilgi çekici buluyorum ama başlarındaki tekerlemeleri daha çekici buluyorum.

Ö3: Her kızın olduğu gibi benim de küçüklük hayalim prenses olmaktı. Bu yüzden çok ilgimi çekiyordu ve yedi cüceler de ayrı bir çekiciydi.

Ö4: İlgi çekici buluyorum çünkü hem heyecan verici hem de komik.

Ö5: Evet. Çünkü küçüklüğümü süsleyen onlardı. Babam küçükken gece çok anlatırdı. Ben de onlarla rüyaya dalardım.

Öğrencilere “Masallar okura her zaman doğru yolu gösterir mi?” sorusu sorularak öğrenci görüşleri alınmış olunur. Öğrencilerin bu sorulara verdikleri cevaplar şu şekildedir:

Ö1: Hayır, her zaman doğruyu göstermez çünkü bazı masallarda hayvanları öldürüyorlar. Bu yüzden masallar her zaman doğruyu göstermez.

Ö2: Evet, gösterir. Çünkü masalların sonunda her zaman ders verme amacı vardır.

Ö3: Hayır. Çünkü çok fazla hayal ürünü var. Bu da gerçek hayatta olmadığı için bazen kötü sonuçlara yol açabilir.

Ö4: Evet çünkü masallar hep iyi ve bir nasihatle biter.

Ö5: Gösterir. Sonu hep güzel biten ders çıkarmamız gereken şeyler var.

Etkinlik: Masal türüne giriş yapıldıktan ve öğrenciler konuya hazır hale getirildikten sonra yazma aşamasına geçilir. Öğretmen bu aşamada çocuklardan “Kırmızı Başlıklı Kız”, “Kurbağa Prenses”, “Pamuk Prenses ve Yedi Cüceler”, “Rapunzel” ve “Sindirella” masallarından yalnızca bir tanesini seçmelerini ve bu masalı kendilerinin yeniden yazmalarını istemiştir. Öğretmen, öğrencilere onları yönlendirmemek adına yardım edemeyeceğini belirtir. Öğrencilere masalı yazarken özgür hissetmeleri ve istedikleri şekilde yazabilecekleri söylenir. Her bir öğrencinin yazdığı masal aşağıda verilmiştir:

Ö1:

Kırmızı Başlıklı Kız

Bir Varmış bir yokmuş evvel zaman içinde, kalbur saman içinde güzel bir kız varmış. Bir gün eke annesi ile kurabiye yaparken annesi; - kızım anneannen biraz hastaymış, ona da bu kurabiyelerden götürmek ister misin dedi. - evet anneciğim götürürüm dedi. Sonra kız kurabiyeleri sepete koydu ve ekeler gitti. Evden çıkarken annesi arkasından seslendi ve; - kızım sakın tavşan yolundan ayrılma dedi. Kız da tamam ayrılmam dedi. Bu kıza anneannesi kırmızı bir başlık almış. Kız bu bereyi takıldığında mutlu hissedermiş ve başlığı o günden sonra o başlığı hiç çıkarmamış ve adı kırmızı başlıklı kız olarak kalmış. Kırmızı başlıklı kız ormanda giderken merak ettiği. Bu yola tavşan yolu diyorlar ama ben hiç tavşan görmedim dedi. Yolun kenarında duran kelebekler onu çok etkiledi. O kelebeklerin yanına gitti kelebekler sen de kimsin diye sordular; - Ben kırmızı başlıklı kız diye cevap verdi. Kelebekler sordu. Nereye gidiyorsun böyle elindeki sepetin içinde ne varmış gibi kokular geliyor dediler. Kırmızı başlıklı kız anneannenin yanına gidiyorum biraz hastaymış, biz de kurabiye yaptık ben de onları götürüyorum dedi. Kelebekler biz de seninle gelebilir miyiz dediler ve yola koyuldular. O sırada anneanne evde televizyon izliyordu. Kırmızı başlıklı kız ve kelebekler yolda giderken karşılarına bir kurt gitti kırmızı başlıklı kız korktu ama yine de cesur davranı. Kelebekler kurdun başında dönmeye başladılar ve kurdun başı döndü. Kurt yere yığılmıştı. Kırmızı başlıklı kız ve kelebekler anneannenin evine doğru koşular. Kurt yerden kalkarak onları takip etti. Kırmızı başlıklı kız ve kelebekler anneannenin evine geldiler. Anneanne ağı kapıyı ben geldim dedi. Anne annesi kapı açık gel yavrurum dedi. Kırmızı başlıklı kız ve kelebekler içeri girdi. Anneanne yataкта yatıyordu. Kırmızı başlıklı kız anneannesine kurabiye lerini verdi. Anne annesi kurabiyeleri yerken kurt içeri girdi. Anne anne başucundaki sopayı abrak oyağa kalktı ve kurdun başını vurdu. Kurt kulübeden dışarı çıktı ve koşarak ormana doğru gitti. Kırmızı başlıklı kız, anneanne ve kelebekler güldü. Kırmızı başlıklı kız akşamüstü eve döndü ve akşam annesine bu olayları anlattı.

Ö2:

Kırmızı Başlıklı Kız

Kırmızı başlıklı kız adında tatlı bir kız varmış. Bu tatlı kızın ismi anneannesinin ona ördüğü kırmızı şapka yüzündendi. Günlerden bir gün kırmızı başlıklı kızın annesi kurabiye ve şerbet yapıp kızına seslenmiş.

— Benim güzel kızım anneannene kurabiye ve şerbet yaptım. Artık basta ve yaşlı bunları ona götürürmüsün. dedi

Kırmızı başlıklı kız:

- Tabii anneciğim diyerek sepeti aldı ve yola koyulacakken Annesi:
- Yolda fazla oyalanma. dedi.

Kırmızı başlıklı kız yolda yürürken gözüne rengarenk çiçekler çarptı. Anneannesine götürmek için çiçekleri toplarken karşına aniden bir kurt çıktı. Kırmızı başlıklı kız çok korkmuştu. Kurt:

— Korkmana gerek yok, nereye gidiyorsun.

Kırmızı başlıklı kız:

- Yolun sonunda küçük bir kulübe var. Bunları anneanneme götüreceğim. dedi.

Kurt oradan hemen uzaklaştı ve doğrudan anneannenin evine gitti. Kadını bağlayıp arka odaya kilitledi. Sonra anneannenin geceliklerini giydi, gözetliklerini taktı ve karanlık olması için perdeleri kapattı. Kırmızı başlıklı kız kapıyı tıklatıp içeriyeye girdi. Anneannesinde biraz tuhaflik vardı ama pek aldırmadı.

Kırmızı başlıklı kız:

- Anneanne sana kurabiye ve şerbet getirdim. Ama gözlerin neden bu kadar büyük?

Kurt:

- Seni daha iyi görebilmek için yavrurum. dedi.

Kırmızı başlıklı kız:

- Peki ellerin neden bu kadar büyük?

Kurt:

- Saçlarını daha iyi oksayabilmek için. dedi.

Kırmızı başlıklı kız:

- Hmmm, kulakların neden bu kadar büyük anneanne?

Kurt:

- Seni daha iyi duyabilmek için canım torunum. dedi.

Kırmızı başlıklı kız:

- O zaman dişlerin niye bu kadar büyük ve uzun? dedi.

Kurt:

- Seni daha iyi yiyebilmek için diyerek kırmızı başlıklı kızın üzerine atladı.

Kırmızı başlıklı kız olan bağırmaya başladı. O sırada orada duran
avcı sesi duydu ve kulübeğe gitti. Durumu gören avcı kurtu yak-
layıp, kırmızı başlıklı kız ve anneannesini kurtardı. Anneanne ve
kırmızı başlıklı kız mutlu bir şekilde kurabiyelerini yediler.

Ö3:

RAPUNZEL

Bir varmış bir yokmuş evvel zaman içinde kalbur saman içinde bir adam
ve bir kadın yaşamış. Bu kadın ve adamın hiç çocuğu olmuyormuş. Günler
günleri aylar ayları kovalarken kadın hamile kalmış. Fakat şöyle bir sorun varmış
ki kadın yan komşusunun bahçesindeki marula aşırıymuş. Kadın yemeden, iş-
meden kesilmiş; bir deri bir kemik kalmış. Kocası yan komşunun bahçesine gizlice
girmiş, marulları toplarken ev sahibine yani cadıya yakalanmış. Cadı, ne oluyor burada
diye bağırmış. Adamda olayları anlatmış, Cadı a zaman ya size büyü yaparım ya
da doğacak çocuğu bana verirsiniz demiş. Adam çaresiz bir şekilde kabul etmiş.
Taman demiş. Yıllar geçmiş çocukları doğmuş cadı kızı alıp bir kuleye kapatmış.
Kızın adını da Rapunzel koymuş. Rapunzel 12 yaşına girmiş cadı kuleye geldiğinde
- Rapunzel, Rapunzel ben geldim dışarı uatı sırma saçlarını dermiş.
Günler böyle devam ederken yaldan bir prens gezerken bunu görmüş ve
Rapunzelin saçlarına hayran kalmış. Oraya gitmiş ve cadının söylediği gibi
- Rapunzel, Rapunzel ben geldim dışarı uatı sırma saçlarını demiş. Rapunzel'de
Saçlarını dışarı uatınca tırmanıp içeri girmiş. Rapunzel kulesindeki adımı gö-
rünce korkarak sen kimsin? demiş. Prens ben kralın oğluyun korkmana gerek
yok demiş. Ne olur benimle evlen demiş. Rapunzel'de kabul etmiş. Bunu duyan
cadı Rapunzel'i çöle yollamış. Prens'de kütüden kâr almış. Yürüye yürüye
çöle gelmiş. Rapunzel onu görünce yanına gelmiş. Prens'in gözleri açılmış
ve evlenmişler sonrada mutlu mesut yaşamışlar.

Ö4:

Kırmızı başlıklı kız

Bir kâhale kırmızı başlıklı kız adında sili varmış bir gün kırmızı başlıklı kızın annesi kulağına yapmış annesi kızın kızın bunu annese götürdü. Annem san zamanlarda hastaymış ama saaten taştığı yaldan sağma demiş kırmızı başlıklı kız. İnanm annem demiş ve yala kabulmuş kırmızı başlıklı kız. Çiçekleri görüncüye annem çiçekleri sak Sever demiş ve taplamaya başlamış ama yaldan sağlığına fakle etmemiş kız sızır gidince özüne bir kurt çikmiş kurt kırmızı başlıklı kızı neleye gidipersen demiş kırmızı başlıklı kız anneme kulağına götürürüm demiş. Kurt annemin evi içinde demiş kırmızı başlıklı kız. Bu yaldan zamanda demiş sun duyan kurt hemen kırmızı başlıklı kızın annesinin evine gidip anneyi dikka adapatlitemiş oana kulağına götürmüş ve perdeleri kapatıp yaldan yatmış kırmızı başlıklı kızın kulağına ağı ekmiş ağı kızı buraklarda ne yazıyorsa demiş u karda sınısı bir kurt olduğunu söylemiş kırmızı başlıklı kızın annem e gidipersen duyduğuma göre sak has taymış ana kulağına götürürüm demiş. Ağı bende sana eşlik edeyimmi demiş kırmızı başlıklı kız et demiş ve yala kabulmuşlar evi içinde kelimce ağı kızı sen git demiş ağı yaldan devam etmiş ve kız içeri girince karda şuntatı başlamış; senin kulağın neden bulabilir süyde seni daha iyi duyabilmek için, kolların neden bulabilir uzun sana daha iyi söylebilmek için diş kıcırın neden bulabilir süyde seni daha iyi duyabilmek için kulağına otlanmış bunu duyan ağı karda duymuş ve karda hemen yaldanmış ve caza olarak kırmızı başlıklı kızın galdığı; yala dizentemestini istemiş ve annesine kırmızı başlıklı kız kulağına oturtmuş ve mutlu mesut yaşamışlar.

Ö5:

Rapunzel

Gök uzak diyarlarda bir adam varmış. Bu adamın karısı hamileymiş ve marul aşeniyonmuş. Adamın karısı marul bulamadığından yemeden içmeden kesilmiş. Adamda bir marul tarlası görmüş. Hemen gizlice marul tarlasından marul toplamaya koşuyulmuş. Bu tarla bir cadıya aittmiş. Cadı adamı görmüş ve adama "Marulları alabilirsın ama sana bir şartım var. Çocuk doğduktan sonra bana vermeyi kabul edersen alırsın." Adam cadıdan korkusundan hemen kabul etmiş. Çocuk doğduktan sonra cadıya vermişler. Yıllar yılları kovalamış ve o bebek Rapunzel adında güzel bir kızı dönmüş. Annesi onu bir kulede saklıyormuş. Ama annesi yaşlanmış ve kulenin merdivenlerini çıkamaz olmuş. Rapunzel'in saçları o kadar uzunmuşki kulenin boyu kadar olmuş. Bu saçları yastı annesini kuleye çekiyormuş. Bir gün ava çıkan bir prens Rapunzel'in sanki söyleyisini duymuş ve kuleye yönelmiş. Gizlice dinlemiş. Rapunzel'in annesi aşağıdan seslenmiş "Rapunzel, Rapunzel uzat o altın saçları, ippek saçlarını" demiş. Bunu gören prens Rapunzel'in annesi gittikten sonra kuleye gitmiş ve annesinin söylediğini yapmış. Rapunzel saçlarını uzatmış ve prensi yukarı çekmiş. Rapunzel kancısında annesini değil başka birini görünce çok şaşmış. İkişide birbirini gördüğü an aşık olmuş. Sonra prens buru sürekli tekrarlamış. Rapunzel bir gün yanlışlıkla annesine prens ten bahsetti. Annesi hemen onu cezalandırmak için çöle gönderdi. Prens onu bulamadığı için ağlamaktan kın oldu. Prens bir gün bir sanki sesi duydu ve oraya doğru gitti. Orada Askinı bulmuştu. Rapunzel'in mutluluktan döktüğü 2 yaş prensin gözüne gelenek gözünü açtı. Rapunzelle prens hemen evlendi ve mutlu bir hayat sürdüler.

Değerlendirme: Öğrenciler masallarını yazdıktan sonra masallar "Yaratıcı Yazma Değerlendirme Formu" na göre değerlendirilmiştir.

Ö1:

Maddeler	Puanlar					
	0	1	2	3	4	5
Masalı kendine ait kurguyla ilgi çekici şekilde yeniden yazma				X		
Masaldaki olay örgüsünü değiştirme				X		
Masala yeni bir başlık koyma	X					
Masala sıra dışı fikirler ekleme	X					
Masala kendi yaşantısından eklemeler yapma	X					
Masala yeni kahramanlar ekleme		X				
Masalda var olan kahramanların kişisel özellikleri değiştirme	X					
Masalda var olan kahramanların fiziksel özelliklerini değiştirme	X					
Masaldaki kahramanların adlarını değiştirme	X					
Masaldaki kahramanların toplumsal görev ve rollerini değiştirme	X					
Masala yeni mekânlar ekleme	X					
Masalda var olan mekânların özelliklerini değiştirme	X					
Masalda yaşanan olayların zamanlarını değiştirme	X					
Masalda farklı kelimeler kullanma		X				
Masalda özgün anlatım biçimlerini kullanma	X					
Masalı kendine has bir üslupla yazma		X				
Masala yeni ve etkileyici bir son yazama		X				
Masala mizahi unsurlar ekleme	X					
Masala yaşadığımız çağdan unsurlar ekleme	X					
Masalda hayal gücünü sık kullanma			X			

Tablo 1.1. Yaratıcı Yazma Becerilerini Değerlendirme Formu

Öğrencinin “Kırmızı Başlıklı Kız” masalını yazdığı tespit edilmiştir. Öğrenci masala geleneksel masaldan farklı olarak yalnızca “kelebekler” kahramanını eklemiştir. Kelebekler etrafında gelişen olaylar ile birlikte öğrenci olay örgüsünde de ufak değişiklikler yapmıştır. Ayrıca masalda Kırmızı Başlıklı Kız’ın babaannesi kurda yenik düşmeyip onu kovalamıştır. Geleneksel masaldaki avcı kahramanının yerini babaanne almış olup masaldaki kahramanların kurttan kurtulmasını babaanne sağlamıştır. Her ne kadar olay örgüsünde, kahramanlarda değişikliğe gidilse de etkileyici bir son yazılamamıştır. Dolayısıyla masal yaratıcılık açısından zayıf kalmıştır. Masal forma göre değerlendirildiğinde 12 puan alan öğrencinin masalı yaratıcı yazma açısından zayıf düzeyde bir metindir.

Ö2:

Maddeler	Puanlar					
	0	1	2	3	4	5
Masalı kendine ait kurguyla ilgi çekici şekilde yeniden yazma	X					
Masaldaki olay örgüsünü değiştirme	X					
Masala yeni bir başlık koyma	X					
Masala sıra dışı fikirler ekleme	X					
Masala kendi yaşantısından eklemeler yapma	X					
Masala yeni kahramanlar ekleme	X					
Masalda var olan kahramanların kişisel özellikleri değiştirme	X					
Masalda var olan kahramanların fiziksel özelliklerini değiştirme	X					
Masaldaki kahramanların adlarını değiştirme	X					
Masaldaki kahramanların toplumsal görev ve rollerini değiştirme	X					
Masala yeni mekânlar ekleme	X					
Masalda var olan mekânların özelliklerini değiştirme	X					
Masalda yaşanan olayların zamanlarını değiştirme	X					
Masalda farklı kelimeler kullanma		X				
Masalda özgün anlatım biçimlerini kullanma	X					

Masalı kendine has bir üslupla yazma	X					
Masala yeni ve etkileyici bir son yazama	X					
Masala mizahi unsurlar ekleme	X					
Masala yaşadığımız çağdan unsurlar ekleme	X					
Masalda hayal gücünü sık kullanma	X					

Tablo 1.2. Yaratıcı Yazma Becerilerini Değerlendirme Formu

Öğrencinin “Kırmızı Başlıklı Kız” masalını yazdığı tespit edilmiştir. Öğrenci masalda hiçbir değişikliğe gitmemiştir. Olay örgüsü, kurgu, kahramanlar, mekan, zaman gibi açılardan geleneksel masalla aynı unsurları taşımamaktadır. Sadece öğrenci bazı yerlerde farklı kelimeler kullanmıştır. Üslup ise öğrenciye ait değildir. Dolayısıyla masal, yaratıcılık açısından zayıf kalmıştır. Masal forma göre değerlendirildiğinde yalnızca 1 puan alan öğrencinin masalı yaratıcı yazma açısından oldukça zayıftır.

Ö3:

Maddeler	Puanlar					
	0	1	2	3	4	5
Masalı kendine ait kurguyla ilgi çekici şekilde yeniden yazma	X					
Masaldaki olay örgüsünü değiştirme	X					
Masala yeni bir başlık koyma	X					
Masala sıra dışı fikirler ekleme	X					
Masala kendi yaşantısından eklemeler yapma	X					
Masala yeni kahramanlar ekleme	X					
Masalda var olan kahramanların kişisel özellikleri değiştirme	X					
Masalda var olan kahramanların fiziksel özelliklerini değiştirme	X					
Masaldaki kahramanların adlarını değiştirme	X					
Masaldaki kahramanların toplumsal görev ve rollerini değiştirme	X					

Masala yeni mekânlar ekleme	X					
Masalda var olan mekânların özelliklerini değiştirme	X					
Masalda yaşanan olayların zamanlarını değiştirme	X					
Masalda farklı kelimler kullanma		X				
Masalda özgün anlatım biçimlerini kullanma	X					
Masalı kendine has bir üslupla yazma	X					
Masala yeni ve etkileyici bir son yazama	X					
Masala mizahi unsurlar ekleme	X					
Masala yaşadığımız çağdan unsurlar ekleme	X					
Masalda hayal gücünü sık kullanma	X					

Tablo 1.3. Yaratıcı Yazma Becerilerini Değerlendirme Formu

Öğrencinin “Rapunzel” masalını yazdığı tespit edilmiştir. Öğrenci masalda hiçbir değişikliğe gitmemiştir. Olay örgüsü, kurgu, kahramanlar, mekan, zaman gibi açılardan geleneksel masalla aynı unsurları taşımaktadır. Yaratıcı unsurları barındırmayan masal, forma göre değerlendirildiğinde yalnızca 1 puan almıştır. Öğrencinin masalı yaratıcı yazma açısından zayıftır.

Ö4:

Maddeler	Puanlar					
	0	1	2	3	4	5
Masalı kendine ait kurguyla ilgi çekici şekilde yeniden yazma	X					
Masaldaki olay örgüsünü değiştirme	X					
Masala yeni bir başlık koyma	X					
Masala sıra dışı fikirler ekleme	X					
Masala kendi yaşantısından eklemeler yapma	X					
Masala yeni kahramanlar ekleme	X					

Masalda var olan kahramanların kişisel özellikleri değiştirme	X					
Masalda var olan kahramanların fiziksel özelliklerini değiştirme	X					
Masaldaki kahramanların adlarını değiştirme	X					
Masaldaki kahramanların toplumsal görev ve rollerini değiştirme	X					
Masala yeni mekânlar ekleme	X					
Masalda var olan mekânların özelliklerini değiştirme	X					
Masalda yaşanan olayların zamanlarını değiştirme	X					
Masalda farklı kelimler kullanma		X				
Masalda özgün anlatım biçimlerini kullanma	X					
Masalı kendine has bir üslupla yazma	X					
Masala yeni ve etkileyici bir son yazama	X					
Masala mizahi unsurlar ekleme	X					
Masala yaşadığımız çağdan unsurlar ekleme	X					
Masalda hayal gücünü sık kullanma	X					

Tablo 1.4. Yaratıcı Yazma Becerilerini Değerlendirme Formu

“Kırmızı Başlıklı Kız” masalını yazan öğrencinin metni formun değerlendirmesi sonucunda 1 puan almış ve öğrencinin zayıf bir metin ortaya koyduğu tespit edilmiştir.

Ö5:

Maddeler	Puanlar					
	0	1	2	3	4	5
Masalı kendine ait kurguyla ilgi çekici şekilde yeniden yazma	X					
Masaldaki olay örgüsünü değiştirme	X					
Masala yeni bir başlık koyma	X					
Masala sıra dışı fikirler ekleme	X					

Masala kendi yaşantısından eklemeler yapma	X					
Masala yeni kahramanlar ekleme	X					
Masalda var olan kahramanların kişisel özellikleri değiştirme	X					
Masalda var olan kahramanların fiziksel özelliklerini değiştirme	X					
Masaldaki kahramanların adlarını değiştirme	X					
Masaldaki kahramanların toplumsal görev ve rollerini değiştirme	X					
Masala yeni mekânlar ekleme	X					
Masalda var olan mekânların özelliklerini değiştirme	X					
Masalda yaşanan olayların zamanlarını değiştirme	X					
Masalda farklı kelimeler kullanma		X				
Masalda özgün anlatım biçimlerini kullanma	X					
Masalı kendine has bir üslupla yazma	X					
Masala yeni ve etkileyici bir son yazama	X					
Masala mizahi unsurlar ekleme	X					
Masala yaşadığımız çağdan unsurlar ekleme	X					
Masalda hayal gücünü sık kullanma	X					

Tablo 1.5. Yaratıcı Yazma Becerilerini Değerlendirme Formu

Öğrencinin “Rapunzel” masalını yazdığı tespit edilmiştir. Öğrenci masalda hiçbir değişikliğe gitmemiştir. Olay örgüsü, kurgu, kahramanlar, mekan, zaman gibi açılardan geleneksel masalla aynı unsurları taşımaktadır. Yaratıcı unsurları barındırmayan masal, forma göre değerlendirildiğinde yalnızca 1 puan almıştır. Öğrencinin masalı yaratıcı yazma açısından zayıftır.

4.2. Yaratıcı Yazma Etkinlikleri

4.2.1. Birinci uygulama: cluster metodu ders planı

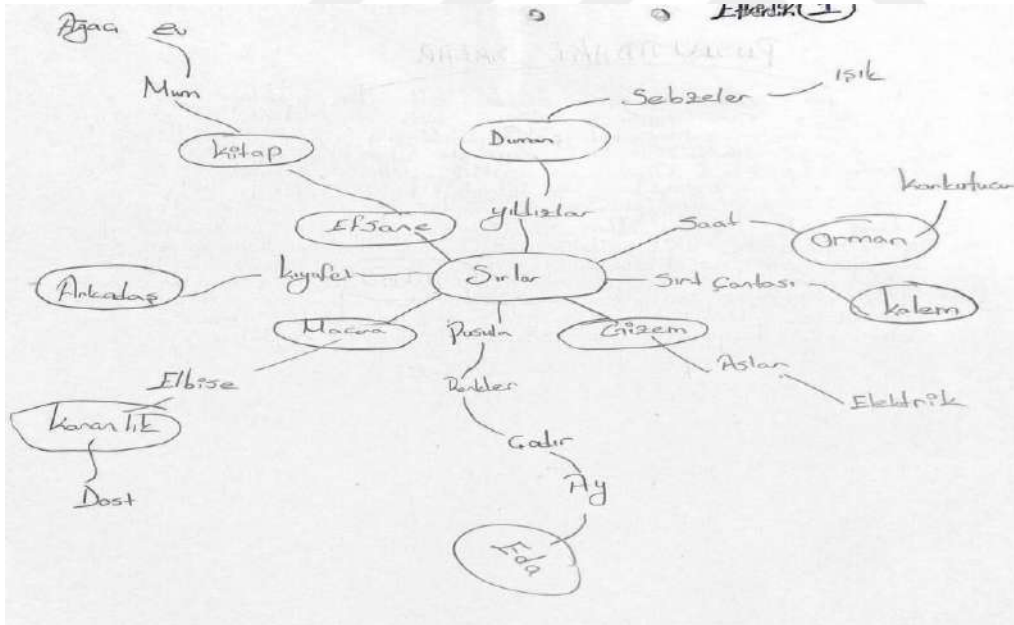
Ders	Türkçe
Öğrenme Alanı	Yazma
Seviye	7.Sınıf
Süre	40 dakika

Araç-Gereç	Kâğıt, kalem, akıllı tahta
Yöntem-Teknikler	Soru cevap, beyin fırtınası, yaratıcı yazma

Hazırlık: Öğretmen öğrencilere cluster metodunun ne olduğuna dair bilgiler verir. Beyin fırtınası yönteminin yazma becerisine uygulanmış hali olan cluster metodu öğrencinin çok daha kolay bir şekilde yazı yazmasını sağlar. Cluster metodu öğrenciye anlatıldıktan sonra etkinlik aşamasına geçilir.

Etkinlik: Öğretmen her öğrencinin bir kâğıt çıkarmasını ve kâğıdın ortasına “Sırlar” yazmasını ister. Öğrenci merkeze sırlar kavramını yerleştirir ve zihnine hiçbir engel koymadan merkez kavramın etrafına oklar çizerek aklına gelenleri yazar. Daha sonra öğrenci yazdığı kelimelerden isteğine göre birkaç tanesini seçer ve bir hikâye yazar.

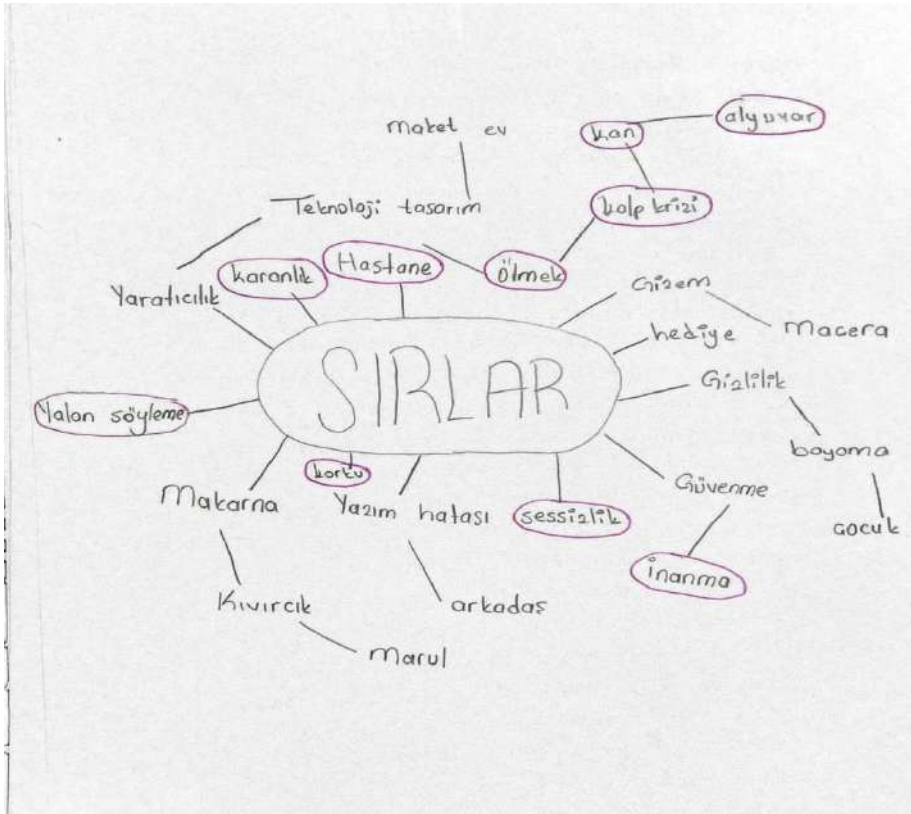
Ö1:

PUSULA ADAKI SIRLAR

Bir gün kütüphane'den efsane adlı bir kitap aldım. Ve sonra eve gitmek üzere yola koyuldum. Orman'dan duman yükseliyordu, Oraya doğru gidiyordum ki yolda Canım arkadaşım Eda ile karşılaştım. Eda'ya olanları anlattım. Onunla birlikte Orman'a gittik. Alex Sındırmaya çalıştık ve sonunda Sındırdık ve burada biraz oturup kitap okumak geldi içimden. Eda'ya Sordum, anlattık ve sirt Çantamdan Efsane adlı kitabımı aldım ve okumaya başladım. Çok güzel bir kitap. Eda artık gidelim dedi. Ama hava kararmıştı ve her yer çok karanlık. Pusula ile yolumuzu bulmaya başladık. Eda bana bir Sırrı anlatmak istedi. Ben de tamam dedim. anlatarak eve kadar gittik. ve beraber atama Cıka ar Cıkmaz kitabımın son sayfasına bugün bir macera yaşadım. ve bugünün adı pusula'nın Sırrı. Kayduk.

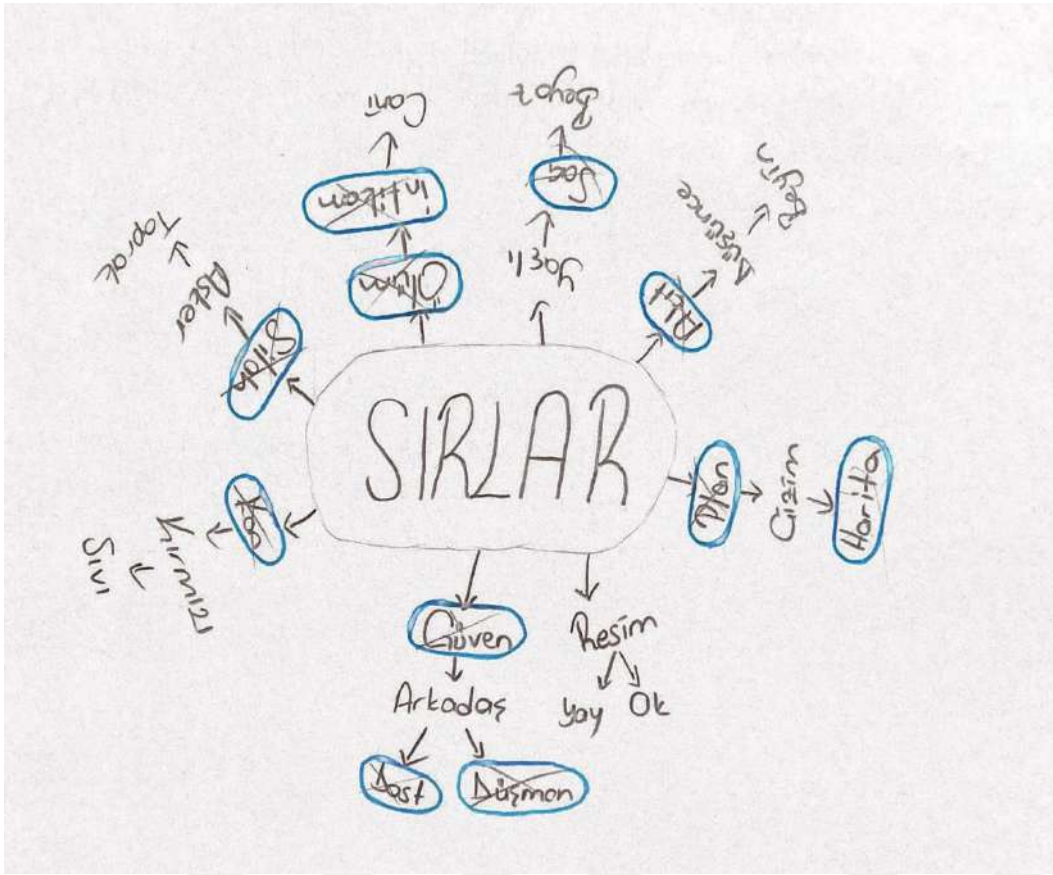
Ö2:

BAZI SIRLARIN YOL AGTIĞI SEYLER

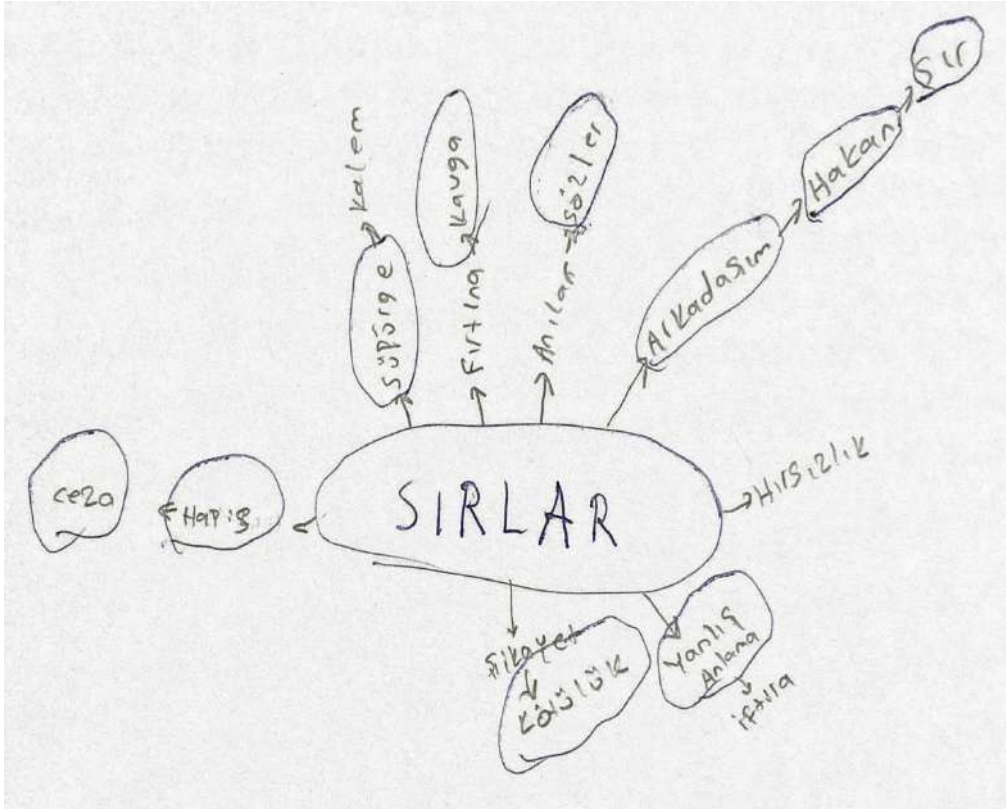
Çok zengin bir iş adamı vardı. Bu zengin mi zengin bu iş adamının ismi Tanju'ydu. 2 kızı ve eşiyle çok mutlu hayatları vardı. Ama tabii o güne kadar. Tanju Bey 8 yıllık evlilik hayatında sakladığı büyük sırrı eşi öğrenmişti. Bu sır yüzünden evde kavgalar olmuştu. Bu sır evliliklerine çok büyük etkisi olmuştu. Tanju Bey'in eşi olanlara halo inanamıyordu ama her şey ortadaydı. Tanju Bey kalp hastasıydı. Sürekli kendini koronelik, sessiz ve korku dolu bir hayatın içindeymiş gibi hissediyordu. Ölmekten çok korkuyordu. Çünkü eşi ve kızlarından ayrılmak istemiyordu. Bu yüzden hiç kimseye tabii söylememişti. Artık Tanju Bey'in eşi artık eşinin hareketlerinden şüpheleniyordu. Tanju Bey hafifce bir kez hastaneye gitmesi gerekiyordu ve eşi ise iş yerinde bir sıkıntı olmuş diyerek yalan söylüyordu. Tanju Bey'in eşi Bahar Hanım bir gün eşinin çalışma odasını toplarken bir kağıt bulmuş ve okumuş. İçinde eşinin kalp krizi geçirdiği ve ameliyat olduğu yazılmış. Akşam eşi Tanju Bey gelince bunları konuşmuşlar ve buna Bahar Hanım çok şüphelenmiş. Çünkü 8 yıllık eşiyle çok güveniyordu. Tanju Bey onu sakince kestirmeye çalışıyordu ama olmuyordu. Bahar Hanım eşiyle 2-3 gün konuşmadı, sürekli ağlıyordu. Ama aradan biraz zaman geçince onun tarafından anlamaya çalıştı ama yaptığı çok kötüydü. Bunları düşünürken Tanju Bey kopuğu tıbbatı ve içeri girdi. Bahar Hanım'dan özür dilemiş ve bir daha olmayacağını söyledi. Bahar Hanım zor da olsa affetmişti.

Ö3:

1960'lı yıllarda Hatay'da yaşayan Fatih adında bir adam varmış. Bu adamın canından çok sevdiği bir dostu varmış. Adı ise Volkan'mış. Bir gün Fatih canından çok sevdiği Volkan'a dayanmayıp çok önemli bir sırrını vermiş. Onu gizli odasına götürüp yaptığı harita ve planlarını göstermiş. Volkan arkadaşını yalnız bırakmayarak onun intikamını almak istemiş. Bir gün bu iki arkadaş düşmanları olan Sadi'yi takip ederek onu aracıkta öldürmüşler. Aradan bir gün geçmiş dışarıya çıktıklarında birde ne görsünler her yerde Sadi'nin kayıp ilanları asılmış. Şaşırarak aradın usatılmışlar. Bir yandan sonunda Fatih'in kan davası gözü kılıcı için mullu vardı ki böyle bir şeyi görünce içlerine şüphe düşmüş. Kendilerini ave hapsedmişler. Diğer yandan silahlı birlikler Sadi'nin ölüm sırrını abarneye devam ediyorlarmış. Sonra Sadi'nin ölüm yerine gittiklerinde yerde bir cüzdan görmüşler. Bu cüzdan Fatih'in cüzdanıymış. Silahlı birlik bunu görünce hızla aradan ayrılip Fatih'i aramaya başlamışlar. Bir gün Fatih ve Volkan haber izlerken bu haberi görünce ikiside birbirine bakıp saçlarını kasmışlar. O anda kapı hızla gelmiş kapıyı açtıklarında silahlı birlik hemen içeri pırmışler. Volkan çok güvendijir arkadaşına bakıp kafasını iki yona sallamış. Sonra ömürleri boyunca adam öldürmeden hapiste peçirmişler.

Ö4:

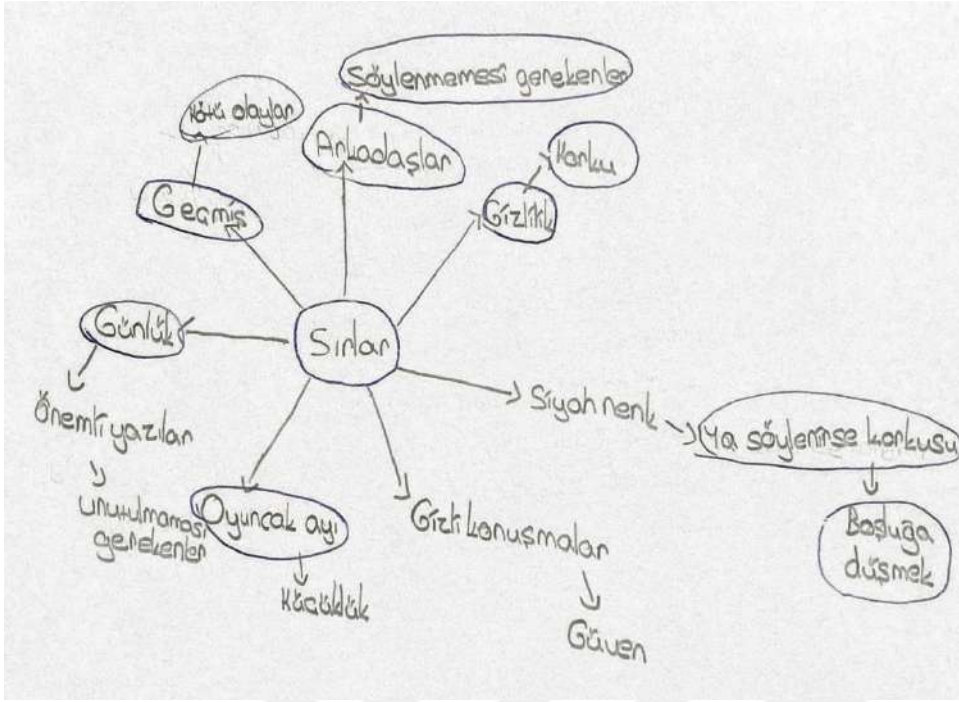

Sırlı Belge

Bir Sınıfta Hakan Adında biri varmış Hakanın En iyi Arkadaşı Ümitcan varmış Hakan Ümitcana çok sır vermiş Hakan Bir gün Ümitcana. Bu sırları Hiç kimseye anlatma demiş Ümitcan bunu yanlış anlamış ve bunu herkese anlatmış. Bunu hakana söylemiş hakan Sen bana büyük bir kötülük yaptın demiş ardından Ümitcan dalmış kavgaya çıkmış öyle sözler söylemişlerki disipline gidecek kadar Hakan hainlik yaparalc Ümitcan Süpürgeyle kavgasına vurmuş Ümitcan ölmüş Hakan hapse gidip ağır bir ceza almış bu sır yüzünden Ümitcan mezara Hakan hapse gitmiş.

SON

Ö5:

Subject : _____ Date : _____

Sevgili günlüğü;

Bu gün yine geçmişimi hatırladım. Annemin öldüğündeki babamın vahşi suratını, o korku dolu dakikaları, babamın "bunu söylersen ne olacağını biliyorsun" diyişi. Anlık alımdan almıyordum ve dayanamayarak bir arkadaşına söyledim. Anlık çok korkmuşum, arkadaşım ya babama söylense diye düşünürken "sakin merak etme kimseye söylemem" dedi. Anlık korkuyordum ve bir arkadaşına daha söylemeye karar verdim. Yanılmıyım söylememem gerekiyordu o son kızıya. Babam okula geldiğinde arkadaşım gidip bütün anlattıklarımı söyledi. Babam bana bakıp kolumdan sertçe tuttu ve arabaya bindirdi. Eve gidene kadar o sert dik bakışlı suratını üstümden çekmedi, başuğa düşmüştüm ne yapacağımı şaşırdım, korkudan ağlıyordum ki eve geldik arabadan iner inmez karşımızda polisleri bulduk, babamı tutuklayıp götürmüşlerdi artık korkuyordum, Yaren kosarak "merak etme polislerden başka kimseye söylemedim selimin babama birsey anlatırken korkuyordun bende hemen öğretmene söyledim ve polisi aradık" dedi. Berde arkadaşına sarıldım. Korku dolu günler bitmiş kocaman bir kız olmuştum o saniye.

Değerlendirme: Öğrencilerden süre sonunda etkinliklerini ve yazılarını teslim etmeleri istenir ve çalışmayı değerlendirmek amacıyla şu sorular sorulur:

1. Sizce etkinlik nasıldı?
2. Daha önce böyle bir çalışma yapmış mıydınız?
3. Sizce etkinlik yazma becerinize fayda sağlıyor mu?
4. Bu çalışmada yeni bir şey öğrendiniz mi?

Ö1'in cevapları:

1. Eğlendim ve "Cluster" adında yeni bir kelime öğrendim.
2. Hayır, daha önce böyle bir çalışma yapmadım.
3. Evet, fayda sağlıyor çünkü bazı kelimelerin nasıl kullanılacağını öğrendim.
4. Öğrendim.

Ö2'nin cevapları:

1. Etkinliği beğendim. Belki ileriki zamanlarda bu etkinlikten yararlanırım.
2. Evet, bu çalışmadan ilkokulda yapmıştık.
3. Evet, tabi ki de faydaları var.
4. Aslında bu çalışmayı daha önce yaptığım için pe bilgi öğrenmedim.

Ö3'ün cevapları:

1. Bilgilendirici ve eğlenceliydi.
2. Evet, 6. sınıfta yapmıştım.
3. Evet, daha kolay ve daha iyi yazı yazabiliyorum.
4. Evet, bu çalışmada yazma becerimin iyi olduğunu fark ettim.

Ö4'ün cevapları:

1. Heyecanlı ve güzeldi.
2. Evet.
3. Evet, sağlıyor.
4. Evet, gözlerimi kapatınca neler düşündüğümüzü, aklımıza gelenlerle nasıl hikâye yazacağımı öğrendim.

Ö5'in cevapları:

1. Eğitici ve eğlenceliydi. Bir olayı yazmak kolay oldu.
2. Hayır, yapmadım ve denemedim.
3. Evet, çok istediğim bir konuyu artık kolayca yazabileceğim.
4. Evet, bir şey yazmadan önce düşünüyorum ve aklıma gelenleri hemen metne döküyorum.

4.2.2. İkinci uygulama: cümle birleştirme ders planı

Ders	Türkçe
Öğrenme Alanı	Yazma
Seviye	7.Sınıf
Süre	40 dakika
Araç-Gereç	Kâğıt, kalem,
Yöntem-Teknikler	Soru cevap

Hazırlık: Öğrencilerin yazma becerilerinin gelişmesinde ilk aşama düzgün cümleler kurup bu cümleleri mantığa uygun bir şekilde birleştirmektir. Öğretmen ilk olarak dillerin ortaya doğuşu ile ilgili öğrencilerle sohbet eder ve bu konu ile ilgili video izletir. Öğrenciler her dilin seslerin birleşip kelimeleri, kelimelerin birleşip cümleleri ve cümlelerin de birleşip paragrafları oluşturduğu ana fikrine varır.

Etkinlik: Bu etkinlik iki aşamalıdır. İlk aşamada öğrencilere karışık bir şekilde dört cümle verilir ve bu cümlelerde kullanılan kipler, ekler birbirinden farklıdır. Öğrenciler bu cümleleri konu bütünlüğüne uygun olacak şekilde bir sıraya sokar ve cümlelerde yer alan ekleri bütüne uygun bir şekilde düzenler. Böylelikle öğrenci dört kısa cümledeki hataları giderir ve kısa bir paragraf oluşturur. İkinci aşamada ise öğrencilerle birlikte birbiriyle alakası olmayan on yedi

cümle tahtaya yazılır. Öğrenciler cümleleri kendileri seçerler. On yedi cümle belirlendikten sonra öğretmen öğrencilerden en az on cümle seçmelerini ve on cümlenin de içinde olduğu bir hikâye yazmalarını ister. İsteyen öğrenci on cümleden fazlasını seçebilir. Öğrenciler en az cümleyi kullanmaya çalışarak bir hikâye oluştururlar.

Ö1:

1) Kitaplar onu yeni dünyalara götürüyor.

2) ~~Köyünden çıkıp~~ ABD'ye Avrupa'ya ve diğer kıtalara ~~gidiyordu.~~ ^{gitti.} ~~gidiyordu.~~ ^{gidiyor}

3) heyecan dolu hayatlar yaşamış. ~~Sıradan~~ ^{zeki} insanlarla ~~tanışmıyordu.~~ ^{tanışıyor.}

4) Bir İngiliz köyünün küçük ~~odasında~~ ^{yanında} otururken, dünyanın ~~altı~~ ^{dört} bir ~~bir~~ ^{dört}

Kitaplar onu yeni dünyalara götürüyor.

Bir İngiliz köyünün küçük odasında otururken, dünyanın dört bir yanında yola çıkıyor.

Köyünden çıkıp ABD'ye Avrupa'ya ve diğer kıtalara gidiyordu.

heyecan dolu hayatlar yaşamış, zeki insanlarla tanışıyor.

1.4.2.3

Anmut pis ağzıma düş.
karanlıkta yürüyordum.
Su anda aklıma gelmedi.
Her şeyi abartıyor.

Deliler köyüne gittim
yolda düştüm.

Bıktım artık!
İyi ki doğdun Rumeysa.
Karıma hediye çıktı.

Köpekleri Seviyorum

Sabah erkende kalktım abdest aldım ve deliler köyüne gittim.

Sıkıntılıydım bir yandan da karım acıktı. Anmut pis ağzıma düş dedim. ve Rumeysa'nın doğum gününe gittim. herkes iyi ki doğdun Rumeysa dediler ve her şeyi abarttıkları için çok fazla hediye almıştı. Bıktım artık diye ağrıdım giderken karıma hediye çıktı ve yolda düştüm. Akşam GS-FB derbisi vardı heyecanlıydım Okuldan sonra eve gittim ve derbisi izledim. Suanda aklıma gelmedi hediye ben uyuşacağım yarın okul var.

Sıkıntılıydım patlıyorum

Sabah erken kalktım

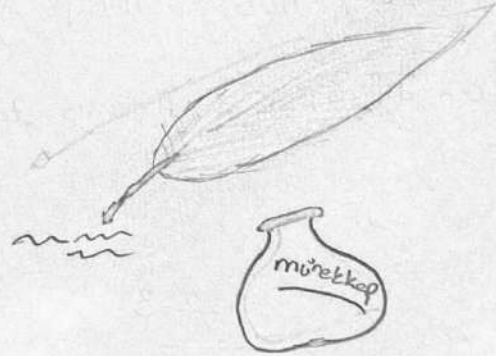
karım acıktı

Abdest aldım

Yazı yazmayı seviyorum

Okuldan sonra eve gittim

Akşam GS-FB derbisi var. ✓

Ö2:

1* Kitaplar onu yeni dünyalara ^{götürüyordu} götürüyor.

2* Köyünden ^{çıkıp} gidip ABD'ye, Avrupa'ya ve diğer kıtalara ^{gitti} gitti.

3* Heyecan dolu hayatlar yaşamış. ^{zekki} ^{sasirtici} sıradan insanlarla ^{tanışıyordu} tanışmıyordu.

4* Bir İngiliz köyünün küçük odasında ^{otururken} ^{uyurken} dünyanın ^{dört} dört yanına ^{gitti} yolculuğa ^{çıkark} çıktı.

Siralama

1-3-4-2

- * Karanlıkta yürüyordum.
- * Armut piş ağzıma düş.
- * Şu anda aklıma gelmedi.
- * Her şeyi abartıyor.
- * Deliler köyüne gittim.
- * Yolda düştüm.
- * Baktım artık!
- * İyi ki doğdun Rumeysa.
- * Karşıma kedi çıktı.
- * Köpekleri seviyorum.
- * Sıkıntıda patlıyorum.
- * Sabah erken kalktım.
- * Karnım acıktı.
- * Abdest aldım.
- * Yazı yazmayı seviyorum.
- * Okuldan sonra eve gittim.
- * Akşam GS-FB derbisi var.

Sabah erkenden kalktım. Ne de olsa bugün deliler köyüne gidecektim. Karnım ağrı kahvaltımı yaptım ve artık hazırdım. Başladım yürümeye acaba ne olacak diye çok merak ediyordum ama aklıma hiç bir şey gelmiyordu. Yavaş yavaş akşam oluyordu. Tabii korkumda artıyordu. Sonra aantamdan feneri çıkardım ve yürürken düştüm bıkmıştım artık. Biraz daha yürüdüm ve artık o deliler köyünün tabelası görünmüştü. Ona bakarken yağım galılara takıldı. Yine az daha düşünüyordum. Ardından karşıma kedi çıktı çok korkuyordum ama gerçekte kedileri seviyordum. Anlatanlara hiç inonmüyordum çok fazla abartıyorlar diye. ama gerçektmiş. Bende yaşamış oldum. İgeriye adımımı attım ama bu yaşadıklarım değermiş çünkü bu insanlar tam bana göreymiş. Artık istediğim her şeyi yapabiliyordum ve çok mutluydum.

Ö3:

Kitaplar onu yeni dünyalara ^{götürüyordu} götürüyor. Atkinlik (2)

Köyünden ^{çıkıp} gidip ABD'ye, Avrupa'ya ve diğer kıtalara ^{gitti} git.

Heyecan dolu hayatlar yaşamış ^{zekki} sıradan insanlarla ^{tanışıyordu} tanışmıyordu.

Bir İngiliz köyünün küçük odasında ^{otururken} uyurken, dünyanın ^{diğer} diğer bir yanında yalculuğa ^{gittik} gittik.

1-2-4-3

Armut piş ağzıma düş
Karanlıkta yürüyordum
+ Şu anda ablama gelmek öğretmesim.
Her şeyi abortıyor
Beliler köyüne gittim
+ Yolta düştüm
Bittim artık!
İyi ki doğdun Rumeysa
+ Karşıma kedi çıktı
+ Köpekleri seviyorum
Sıkıntıda patlıyorum
+ Sabah erken kalktım
+ Karnım acıktı
Abdest aldım
Yazı yazmayı seviyorum
Okuldan sonra eve gittim
Akşam GS-FB derbisi var

Sabah erkenden kalktım biraz köpeklerimi sevdim, tam eve dönüyordum ki karşıma kedi çıktı. Ona biraz yem verdikten sonra karnımın acıktığını hissettim piderken yolda düştüm öğlenmeye başladım karşıma geçen biri her şeyi abortıyor dedi.

Ö4:

1 Kitaplar onun dünyalara götürüyor
2 Köyünden ~~çıkıp~~ ABD'ye, Avrupa'ya ve diğer kıtalara ~~gitti~~ ^{gitti}
3 Heyecanlı hastalar, yaşamış ~~şiladan~~ ^{2e ukti} insanlara ^{şagır tici} tanışmıyordu ^{taraf sınıyordu}
4 Bir insizim köyün küçük odasında uykuya dünyayı ~~çaktı~~ ^{özellikle} ~~çaktı~~ ^{dört} ~~çaktı~~ ^{6'ı yanında}
yalculuğun ~~çaktı~~ ^{çaktı}
1-4-2-3.
1-3-2-4.

Armut Pis azıma düş
Karanlıkta yürüyordum
Şu anda aklıma gelmedi
Her şeyi abartıyor
Deliler köpüne sığdım
Yıldırı düştim
Bıktım artık
İyiki doğdun Rumeysa
Karşıma kedi çıktı
2 Köpekleri seviyorum
3 Sıkıttıktan patlıyorum
1 Sabah erken kalktım
Karanlık çıktı
Adest aldım
Yazı yazmayı seviyorum
Okuldan sonra eve zihlik
AKŞAM GS-FB derbisi var.

Günün girinde sabah erkenden kalktım köpekler-için
marketin yanına düştim karşıma kedi çıktı ağaçların altında
yürürken pelitler köpüne düştim bundan bıktım artık derken
Herkes bana iyiki doğdun Rumeysa diyardı şu anda aklıma
geldi bugün benim doğum günümde.

Ö5:

3* Kitapları onu yeni dünyasına götürüyor.

2* Köyünden ^{çıkıp} ABD'ye Avrupa ve diğer kıtalara ^{gidiyor} gidiyor.

4* Heyecan dolu hayatlar yaşamış ^{zevki} sınırdan insanlarla ^{tanışıyor} tanışmıyordu.

* Bir İngiliz köyünün küçük odasında ^{uyurken} uykusuz, dünyanın ^{diğer} bir yanında ^{gitti} yolculuğa ^{gitti} gitti.

* 4-2-1-3

- > Anımsar pıs ağzıma düş
- > Karanlıkta yürüyordum.
- > Suanda abıma gelmedi.
- > Her şeyi abartıyor.
- > Değiren köyüne gittim.
- > Yolda düştüm.
- > Baktım artık!
- > "Yıkık doğdun Rumeysa."
- > Karşıma kedi çıktı.
- > Köpeldemi seviyorum.
- > Sıkıntıdan patlıyorum.
- > Sabah erken kalktım.
- > Kollarım acıktı.
- > Abdest aldım.
- > Yazı yazmayı seviyorum.
- > Okuldan sonra eve gittim.
- > Akşam GS-FB derbisi var.

Karanlıkta yürüyordum, karşıma arıdan kedi çıktı serserileyerek yola düştüm. Hemen kalktım. Bıkmıştım artık kollarımda, acıkmıştım şu an aklımdan hiçbir şey geçmiyordu. Sonra bir ses duydum "Yıkık doğdun Rumeysa"

Değerlendirme: Öğrencilerin kâğıtları tek tek incelenir ve bağlama uygun olmayan ifadeler, yazım yanlışlıkları düzeltilerek öğrencilere dönüt verilir. Öğrencilerin hepsi fikir birliği içinde etkinliğin ikinci aşamasını çok sevdiklerini ve birbirinden alakasız cümleleri birleştirip bir hikâyeye yazmaya çalışmanın hem çok eğlenceli hem de zor olduğunu belirtmişlerdir.

4.2.3. Üçüncü uygulama: müzik ve fotoğraf eşliğinde yazma ders planı

Ders	Türkçe
Öğrenme Alanı	Yazma
Seviye	7.Sınıf
Süre	40 dakika
Araç-Gereç	Kâğıt, kalem, akıllı tahta
Yöntem-Teknikler	Sunum, gösteri, soru-cevap, güdümlü yazma, duyulardan hareketle yazma

Hazırlık: Öğretmen konuyu öğrencilere vermeden önce “Fotoğraf çekmeyi sever misiniz?”, “Ne tarz fotoğraflar çekerisiniz?”, “Fotoğraflara bakmak size nasıl hissettirir?” gibi sorular sorarak öğrencileri fotoğraf eşliğinde yazmaya hazırlar. Ardından “savaş” konusu ile ilgili bir beyin fırtınası yapılır.

Etkinlik: Öğrencilerin cevapları alındıktan sonra öğretmen önceden bulmuş olduğu “savaş” temalı ödüllü fotoğrafları öğrencilere gösterir. Fotoğraflar üzerinde tek tek durulur ve konuşulur. Özellikle de öğrencilerin bu fotoğrafları inceledikten sonraki hisleri öğrenilir. Fotoğraflar ile ilgili konuşulduktan sonra “Anne Frank’ın Hatıra Defteri” adlı eserden şu alıntı öğretmen tarafından okunur:

“Barış içinde yaşamak dururken birbirinin gırtlığına sarılma niye?”

Metin okunduktan sonra bir müzik açılır ve öğrencilerden sadece hissettiklerini yazmaları istenir.

Ö1:

İnsanları gördükçe çok üzülürüm ve kendimi mutsuz hissettim.
Bu savaşların hepsi toprak için ama insanlar kardeş olup
birbirlerine sarılmaları ne yazık ki bugün bile savaş oluyor
hepsi birbirlerine büyük şiddetle alış ediyorlar fakat buna
artık dur deme zamanı gelmedimi? Ülkeler birbirine savaş
ile bakıyor keşke barış ile baksalar dünya ne kadar
güzel olurdu. Orada yüzlerce insan can getişirken bizim
burada gülmeye eğlenmemiş hiç doğru olurmu? Bizde de onlara
güven verip barıştırmak düşer. Bizde kavga ederseniz hiç
barış olmaz. Kılar akmasın barış olsun ülkeler.

Ö2:

Tabii ki savaş bir ülke için çok zor ve acı bir
durumdur. Ve bu durumdan en çok etkilenen ki-
şiler masum insanlar, bebekler, yaşlılar ve hamile
olan kadınlar. Evet tüm insanlar etkileniyor fakat
bu insanlar daha çok etkileniyor. Bu durumu iz-
lemek bizler için çok kötü. Elimden bir şey gel-
miyor fakat onlara dualarımla yardım edebiliyorum.
dur umarım.

Ö3:

Her video ayrı üzüntü katıyor sadece 12ktan izleyip böyle duygulanıyorsak aradaki savaşın içinde kalan binlerce çocuğa ne kadar üzülmüştür hayal bile edemiyorum bazen empati kuruyorum da nasıl kurtulacağını düşünürken bir ölüm haberi daha geliyor perçektir duygulara hakim olunamayacak bir durum.

Ö4:

Özeldim çünkü askerler ve masum insanlar ölüyor hende suçsuz yere insanların ölmemesi ve savaşın bitmesi için iki ülkede anlaşma görüşmeleri lazım. Masum insanlar ne yapsalarda savaş durmayacak askerler savaşta ölecek eğer barış olmasa asker ve masumlar ölecek insanların ölmemesi için savaşa son verip eski iyi hallerindeki gibi olmaları.

Ö5:

* Kimse haklı yok ki masum çocukların canına kıymaya, onların kalbini o kadar temiz ki bir zararını var diğer devletlerin eğer bir zararları varsa buna kendilerini razı gelmiş demektir. Ama o masum çocukları sınıf zevk için öldürülüyorsa buna cinayet denir. Diğer ülkeleri korkutmanın da anlamı yoktur. Bizi korkutmaya kimse haklı yok. Her yer sis duman o soğuk evler öksüz yetim çocuklar, gece gündüz savaşlar, bombalar, silahlar ve daha çoğu bunlara karşı çıkılmazsa 3. Dünya savaşına kadar gider.

Değerlendirme: Öğrencilerin yazdıkları öğretmen tarafından değerlendirilerek öğrencilere dönüt verilir. Öğrencilere etkinlik ile ilgili bazı sorular sorulur:

1. Fotoğrafları inceledikten sonra müzik eşliğinde yazmak duygularınızın açığa çıkmasında size yardımcı oldu mu?
2. Hislerinizi yazıya dökerken bundan sonra bir müzik açmayı ve bu müzik eşliğinde yazmayı düşünür müsünüz?

Öğrencilerin verdikleri cevaplar şu şekildedir:

Ö1'in cevapları:

1. Yardımcı oldu. Özellikle müzik sayesinde daha duygusal bir ortamda hissettim ve kolay yazdım.
2. Bazen duygularımı, yaşadıklarımı kimseye anlatmak istemiyorum. Böyle durumlarda bir öğretmenim yazabileceğimi söylemişti. Bundan sonra böyle anlarımda sevdiğim müzikleri açıp bu şekilde yazı yazmak güzel olur.

Ö2'nin cevapları:

1. Tabi ki yardımcı oldu. Konu ile ilgili fotoğraflar görmek o insanların neler yaşadığını hissetmemi sağladı.
2. Fazla duygulandığım için kararsızım.

Ö3'ün cevapları:

1. Evet, yardımcı oldu. Duyularım devreye girdiği için duygularımı yazabildim ve konuya hâkim olmuş oldum.
2. Bu yöntemi kullanırım.

Ö4'ün cevapları:

1. Yazarken daha huzurluydum. Rahat hissedince de daha kolay yazdım.
2. Müzik açmayabilirim ama yazacağım konuyla ilgili fotoğraflara bakarım belki.

Ö5'in cevapları:

1. Yardımcı oldu. Fotoğraflar daha çok yardımcı oldu. Savaş ile ilgili fotoğrafları görünce ne yazacağımı bildim.
2. Müzik eşliğinde yazmak çok zevkliydi. Bundan sonra böyle yapacağım bazı yazılarımda.

4.2.4. Dördüncü uygulama: otobiyografik şiir yazılım ders planı

Ders	Türkçe
Öğrenme Alanı	Yazma
Seviye	7.Sınıf
Süre	40 dakika
Araç-Gereç	Kâğıt, kalem, akıllı tahta
Yöntem-Teknikler	Soru-cevap, kontrollü yazma

Hazırlık: Öğrencilerin kendini tanımasını amaçlayan bu şiir yazma etkinliğinde öğretmen öğrencileri güdülemek ve hazır hâle getirmek için “Kendinizi tanıdığınızı düşünüyor musunuz?”, “Kendinizi ne kadar tanıyorsunuz?”, “Sevdiğiniz ve sevmediğiniz özellikleriniz nelerdir?” ve “En sevdiğiniz kişi kimdir?” gibi sorular sorar. Öğretmen tahtaya insanın kendini tanıması ile ilgili olan bir söz yazar ve etkinliği başlatır.

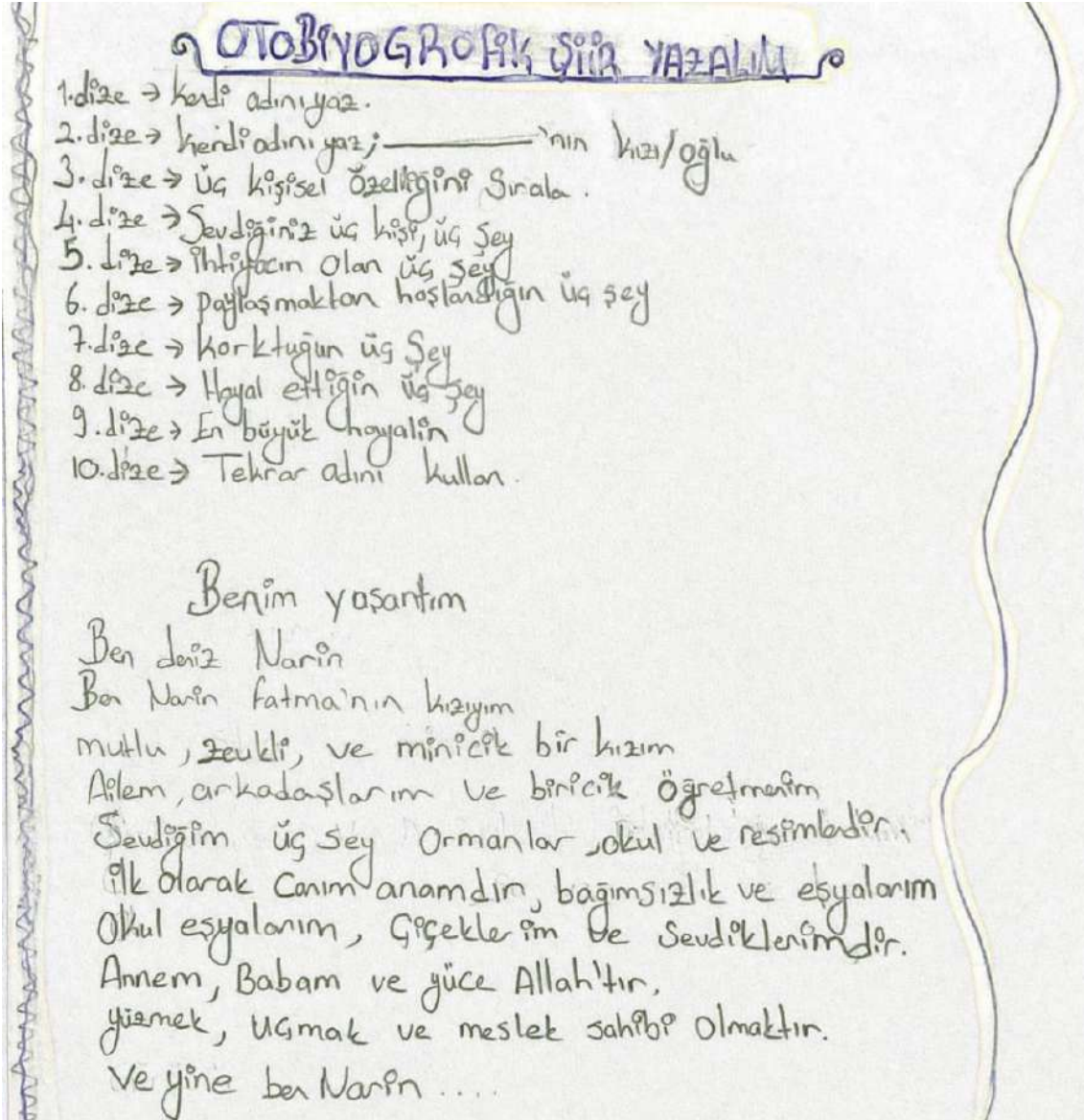
“Sen kendini tanımadığından neşelenmedin, huzura kavuşmadın. Eğer kendini tanısaydın, sende kimin misafir olduğunu bilirdin; memnuniyetsizlik, huzursuzluk denilen şeyler sana bir daha gelmezdi.” (Jostein Gaarder)

Etkinlik: Öğretmen şiir ve otobiyografi ile ilgili bilgi verir. Öğrenciler otobiyografilerini şiir şeklinde yazacak ve iki türü kullanmış olurlar. On dizeden oluşan bir şiir yazmaları gereken öğrencilere her dizede yönlendirmeler ile yardım edilir. Şiirde her dizenin bir konusu olduğundan öğrenciler bu dizelerdeki konulara uyararak hem şiirlerini yazmış olmaktadır hem de kendilerini tanımaktadırlar.

3. Dize: Kendi adını yaz
4. Dize: Kendi adını yaz; ...'nın kızı/oğlu
5. Dize: ..., ..., ..., üç kişisel özelliğini sırala
6. Dize: Sevdiğin üç kişi, şey

7. Dize: İhtiyacın olan üç şey
8. Dize: Paylaşmaktan hoşlandığın üç şey
9. Dize: Korktuğun üç şey
10. Dize: Hayal ettiğin üç şey veya düşünce
11. Dize: Hayalindeki şey
12. Dize: Tekrar adını veya mahlasını kullan

Ö1:

Ö2:

Ötobiografik Şiir Yazılım

1. Dize → Kendi adını yaz.
2. Dize → Kendi adını yaz; —'nin kızı/oğlu
3. Dize → Üa kişisel özelliğini sırala
4. Dize → Sevdiğini2 üa kişi, üa şey
5. Dize → İhtiyacın olan üa şey
6. Dize → Paylaşmaktan hoşlandığın üa şey
7. Dize → Korktuğun üa şey
8. Dize → Hayal ettiğin üa şey
9. Dize → En büyük hayalin
10. Dize → Tekrar adını kullan

İsmim

Evet

babasının kızı

Kararlı, neşeli, umursamaz

Severim müziği, seyahati, alışveriş;

İhtiyacım olan ise sevdiğim ailem

Hoşlanıyorum karsımdakine fikrimi paylaşmaktan

Lakin hayallerimi yaşayamamaktan korkuyorum

Hayallerim gezmek, macera yaşamak, i2 sahibi olmak

En büyük hayalim ise gitmekler Rize'ye

İsmim

Ö3:

Etkinlik (2)

1. Dize → Kendi adını yaz
2. Dize → Kendi adını yaz; _____'nin kızı/oğlu
3. Dize → Üç kişisel özelliğini sırala
4. Dize → Sevdiğini üç kişi / üç şey
5. Dize → İhtiyacın olan üç şey
6. Dize → Paylaşmaktan hoşlandığın üç şey
7. Dize → Korktuğun üç şey
8. Dize → Hayal ettiğin üç şey
9. Dize → En büyük hayalin
10. Dize → Teker adını kullan

Ben ve Şiirim

_____ adım

Akif kızı _____

Duygusal, disadönük ve sabırsızım

Sevdiğimdir ~~benim~~ annem, babam, can kardeşim

Savaş, cinayet ve hırsızlığın bitmesidir ~~en büyük~~ ihtiyacım

* Hoşlandığım şeyleri sararsonuz; kendim, kardeşim ve arkadaşım

Korkorım ~~ben~~ yalondan, iftiradan, kötü insandan

Hayal ederim istediğim mesleği, okeyi ve peleşpi

En büyük hayalim İstanbul'u görmek

Tekrardan ben _____

Ö4:

Öta Biyografik Şiir Yazalım

1. Dize → kendi adını yaz
2. Dize → kendi adını yaz? — ?'nın kız/aa lu
3. Dize → Ü.ç kişisel özelliğini sırala
4. Dize → sevdiğin bir kişi, üç şey
5. Dize → ihtiyacın olan üç şey
6. Dize → yaşadığın hastalığın üç şey
7. Dize → korktuğun üç şey
8. Dize → Hayal ettiğin üç şey
9. Dize → En büyük hayalim
10. Dize → tekrar adını kullan

Benim Hayatım

Benim Adım ~~_____~~

~~_____~~ Babamın oğluyum

Hızlı koşar hızlı yazırım Bide şirinaliğim.

Yaz. yazmaz. Severim geçen sinirli olmayı geçen sakinliği. Severim

Severimde severim hiç bir şeye ihtiyacım olmaz

Her şeyi paylaşırım ama kalemlerimi paylaşmam

Ailemi kaybetmekten korktuğum. Gözlemekten Bide xrdama bana küsmesinden

korkarım. Çok hatalı kusurum iki biri alırsam bana yeter

14: biri almaya gelsürüm ama forisürsam iükiliken eser kalmas

Benim adım ~~_____~~

Ö5:

1. Dize → Kendi adını yaz. (Farklı isim kullanabilirsin)

2. Dize → Kendi adını yaz; _____'inin kızı/oğlu

3. Dize → 3 kişisel özelliğini sırala

4. Dize → Sevdikleriniz 3 kişi/3 şey

5. Dize → İhtiyacın olan 3 şey

6. Dize → Paylaşmakla hoşlandığınız 3 şey

7. Dize → Konk+uğun 3 şey

8. Dize → Hayal ettiğin 3 şey

9. Dize → En büyük hayalin

10. Dize → Tekrar adını kullan

Etiketler
Otobiyografik Şiir

Hayatım ve Sevdiklerim

Adım
Fezullahın kızı Fatma'dın
Sevgi, saygı, cömertliğin hayatım
Anam, babam, gardaşım
Kitap, kalem yoldaşım
Kağıt, kalem paylaşım
Yatmam arkama yanasım
Düşünmeden durmam avukatsız, savcısız
Giderim kendi dünyama anamsız
Adımdır ~~Adım~~ soy adımdır ADSİZ.

BEN

Değerlendirme:

1. Bu etkinlik ile yeni bir şey öğrendiniz mi?
2. Etkinliği sevdiniz mi neden?

Ö1'in cevapları:

1. Kendimle ilgili hiç düşünmediğim şeyleri keşfettim.
2. Dizelerin bizi düşündürmesi ve kolayca şiir yazabildiğim için etkinliği sevdim.

Ö2'nin cevapları:

1. Otobiyografinin ne olduğunu öğrendim.
2. Çok sevdim çünkü ilk defa kolayca şiir yazdım.

Ö3'ün cevapları:

1. Kendimi daha çok tanımam gerektiğini ve bazen iki edebî türün birleşebildiğini gördüm.
2. Sevdim. Kendimle ilgili şeyleri düşünmek güzeldi çünkü. Ayrıca eğlenceliydi.

Ö4'ün cevapları:

1. Mahlasın ne demek olduğunu öğrendim. İnsanın kendisini tanımasının önemini öğrendim.
2. Sevdim çünkü sıkıcı etkinlik değildi, güzeldi.

Ö5'in cevapları:

1. Her insanın kendine sorması gereken sorular olduğunu ve kendimizi tanımamızın gerekliliğini öğrendim. Ayrıca otobiyografi türünün ne olduğunu unutmuştum onu hatırladım.
2. Sevdiğim bir etkinlik oldu çünkü kolay ve zevkliydi.

4.2.5. Beşinci uygulama: Keloğlan'a yeni maceralar ders planı

Ders	Türkçe
Öğrenme Alanı	Yazma, dinleme
Seviye	7.Sınıf
Süre	40 dakika
Araç-Gereç	Kâğıt, kalem, akıllı tahta, Keloğlan masalı
Yöntem-Teknikler	Soru-cevap, Bir metinden hareketle yeni bir metin yazma, sunum

Hazırlık: Masal türü ile ilgili konuşulur. Öğrencilere hangi Türk masallarını sevdikleri sorulur. Masallar ile ilgili konuşulduktan sonra öğretmen, öğrencilere “Keloğlan’ı tanıyor musunuz?” sorusunu yöneltir. Öğrenciler Keloğlan’ın fiziksel ve kişisel özelliklerini katılımcılarla paylaşır. Keloğlan filminden kısa bir sahne izlenir.

Etkinlik: İlk olarak öğretmen bir Keloğlan masalı okur. Öğretmen masalı okuduktan sonra masal hakkında tartışılır. Öğrencilerden Keloğlan’a yeni bir masal yazmaları istenir. Yazılan metinler sınıfta okunur.

Ö2:

KELOĞLAN MASALLARI
SİHİRLİ FİDAN

Bir varmış, bir yokmuş. Evvel zaman içinde kalbur saman pâyde anasıyla yaşayan bir keloğlan varmış. Bu keloğlan ve anası çok fakirmiş. Annesi oğlunu yanına çağırıp, git pazardan elma fidanı alda gel artık yaz geldi demiş. Keloğlan gitmiş pazardan 3 tane elma fidanı almış. Evine gelmiş ve anasıyla beraber dikmeye başlamış. Dikme işini bitirmişler ve yavaş yavaş ağsom oluyormuş. Uyuyup uyanmışlar birde dışarıya çıkınca ne görsünler elma fidanlarının bir tanesi kocaman olmuş. Keloğlan ve anası olonlara çok sasırmış. Ye git gidele bayıyormuş. Ama her geçen gün bu kocaman fidandan mavi boya oluyormuş. Bir gün keloğlan fidano tırmanmaya karar vermiş. Tırmanırken tırmanırken bir de ne görsün bulutların üstünde kocaman ve görkemli bir ev varmış. Bu kocaman evin kapısını çalmış ve onlardan biraz altın istemiş ama onlar vermemiş. Tekrar denemiş lakin yine vermemişler. Hem olonları anasına anlatmak için heyecanlanıyor hemde çok mutsuzmuş. Tam giderken evden kocaman bir kedi yuvarlanmış keloğlan ise zorlukla onu tutmuş. Bu kedi aile için çok değerliymiş. Tetrardan keloğlandan sear dileyip ona bir sürü altın vermişler. Keloğlan mutlulukla fidandan aşağıya inip olonları anasına anlatmış ve altınları göstermiş. Anası oğlunu sevip ona sormuş. Ye kendilerine güzel mi güzel ev yaptırılmışlar ve mutlu bir şekilde yaşamışlar.

Ö3:

KELOĞLAN MASALLARI

Kedi ve Keloğlan

Bir varmış bir yokmuş evvel zaman içinde kalbur saman içinde develer tellal iken bireler berber iken ben babamın beşiğini tıngır mıngır sallor iken küçük bir kasabada ana-sıyla birlikte yaşayan bir keloğlan adında biri yaşamış. Bu keloğlan kasabada yaşayan en zeki çocuk denilebilirmiş. Bir gün kirlorda dolanırken her yeri mosmor olmuş bir kedi ile karşılaşmış ve ana yardım etmek isteyerek evine götürmüş onu iyileştirmiş bir gün batmış kedi konuşuyor hemen yanına pelerek basit bir kedinin nasıl konuştuğunu sormuş.

Kedi:

- Sen bana nasıl basit bir kedi dersin diyerek onu kediye dönüştürmüş

Keloğlan:

- Ne olur beni peri insana dönüştür dediyse de kedi fitri-
den vazgeçmemiş.

Bu arada keloğlan'ın anası onu arıyormuş evlerinin önünde iki kedi görünce onlara depik atıp kovalamış. Bilmiyormuş ki kediden birinin keloğlan olduğunu. Keloğlan ömrünün sonuna kadar kedi olarak yaşamış anasıda ömrünün sonuna kadar keloğlan'ı aramış.

Ö4:

Kelalan ve Büyük Macera

Evel Zaman içinde karbür zaman içinde Ken Gafamın
Gesiğinde tıngıl mınır salaniken Bir köyde eski Ger
evde Yaşayan Kelalan ve annesi varmış Bir gün annesi
kelaladan ineklerini satıp erzak almışmış. Kelalan
pazara giderken yorulmuş ve yarı yolda ağacın altına oturmuş
ve uyuya kalmış. Uyanırken hırsızlar inesi kaçırmışlar.
Kelalan uyanmış sakmış inek yakını sarrafın inesi marketini
görmüş ve hemen takip etmiş. Hırsızlar pazara gidiyorlarmış. Sarraf
hırsızları bir ağacın altında uyuduğunu görmüş. Hemen inesi
almış ve cesinden bir ip çıkarmış ve hırsızları bağlamış ve
hemen ordan uzaklaşmış. Sarraf hemen pazara gitmiş ve
inesi çok güzel bir fiyata satmış ve erzakları almış ve
hemen eve dönmüş ve kelalanın bağladığı hırsızlar kralın bir
Sandık hazinesini salmışlar. Kral hırsızları kelalanın yakaladığını
duyunca hemen kelalanın yanına gidip nedirsa dile genden
kelalan kızını ve mührünü istiyorum demiş. Kral kabul
etmiş. Kelalan ve kralın kızı kırk gün kırk gece düşünceli
olmuş ve kelalan mükürden bir saray ve bir hazine istemiş.
Mükür hemen kelalanın istediğini yapmış ve kelalan kralın
kızı ve annesiyle mutlu mesut yaşamış.

Ö5:

Subject: Kel oğlan Etkinlik 5

Diagram: Kel oğlan (center) with arrows pointing to: Ağaç, Orman, Hava, EV, Esek, Oyun, Annesi, Dedesi.

Evel zaman içinde kalbur saman içinde, kel bir oğlan varmış. Bu oğlan zeki ama paragöz bir çocukmuş. Bir gün ormanda arkadaşlarıyla oynarken bir yaşlı adam geliyor ve "Benimle oynamak ister misiniz" diye sorar adam sözüne şunları ekledi "Bunun karşılığında kazanana ödül vereceğim" der. Bunun üzerine paragöz kel oğlan hemen atılır ve "amcağım gel oynayalım bunun lafı mı olur" der. Sonra kör ebe oynamaya başlarlar, kel oğlan ebe olur ve oyun başlar. Kel oğlan ebe olduğu an herkes kaybetmiş sadece o yaşlı adam kalmış. Kel oğlan bunun farkında olmayarak uçurumun kenarına gitmiş. Ondan sert bir şekilde yuvarlanırken uyanıvermiş. Her şeyin kabus olduğunu anlamış ve annesinin yanına gitmiş. Annesinin güzel kokularından yemiş ve mektebine gitmiş. Mektebinde o yaşlı adamı görmüş yaşlı adam yanına yaklaşıp "Oyunu kaybettin be oğlum" der.

Değerlendirme: Bu etkinlikte her öğrenci ekranını değerlendirmiştir. Masallar isim yazılmadan karışık bir şekilde dağıtılmıştır ve öğrenciler böylelikle kendilerine denk gelen masalı forma uygun bir şekilde değerlendirmiştir.

Ö2: Ö2'nin masalını Ö5 aşağıdaki gibi değerlendirmiştir:

Alkan Değerlendirme

- Başlık konuyla ilgilidir. →3
- Giriş gelişme ve sonuç bölümleri masal türüne uygun ve etkilidir. →3
- Masalda samimi bir anlatım kullanılmıştır. →3
- Masal yaratıcı bir anlatıma sahiptir. →3
- Cümle kuruluşları dil bilgisi kurallarına uygundur. →3
- Yazıda yazım kurallarına uygundur. →2
- Noktalama işaretleri doğru yerde kullanılmıştır. →3
- Kağıdın kenarlarında satır aralarında uygun başlık bırakılmıştır. →2
- Düzgün okunaklı bir yazı kullanılmıştır. →3

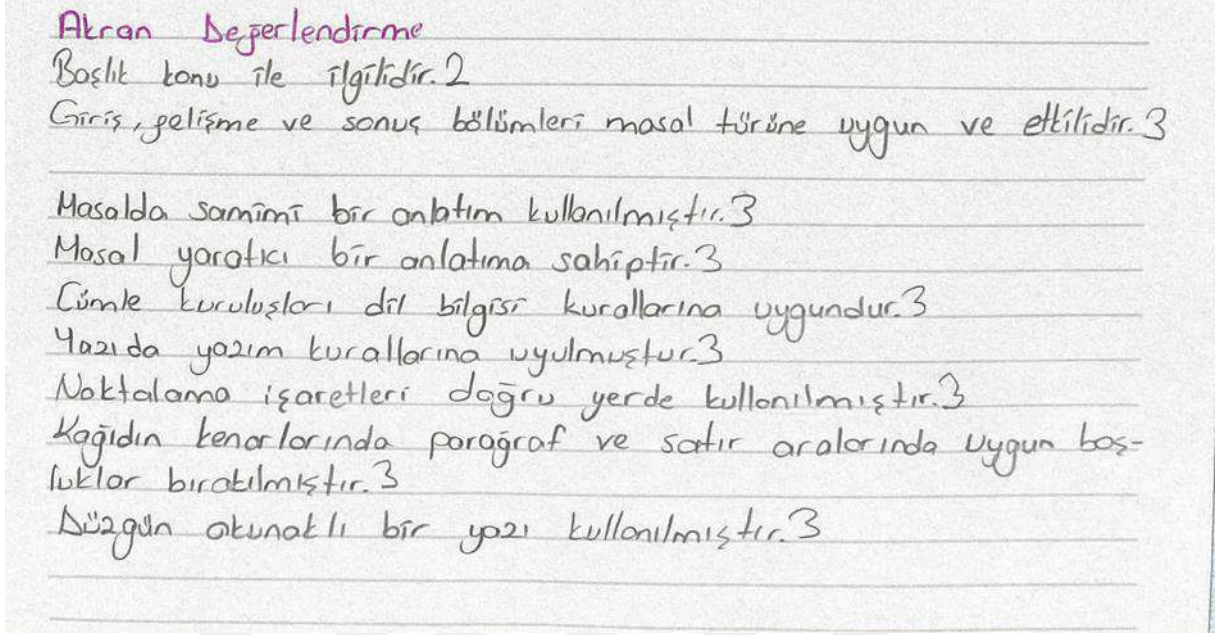
Ö3: Ö3'ün masalını Ö4 aşağıdaki, gibi değerlendirmiştir:

AKRAN DEĞERLENDİRME	
Başlık konuyla ilgilidir = 3	
Giriş gelişme ve sonuç bölümleri masal türüne uygun ve etkilidir. = 3	
Masalda samimi bir anlatım kullanılmıştır = 3	
Masal yaratıcı bir anlatıma sahiptir = 3	
Cümle kuruluşları dil bilgisi kurullarına uygundur = 2	
Yazıda yazım kurullarına uyulmuştur = 3	
Noktalama işaretleri doğru yerde kullanılmıştır = 3	
Kağıdın kenarlarında paragraf ve satır aralarında uygun boşluklar bırakılmıştır. = 2	
Düzenlenmiş bir yazı kullanılmıştır = 3	

Ö4: Ö4'ün masalını Ö2 aşağıdaki gibi değerlendirmiştir:

AKRAN DEĞERLENDİRME	
Başlık konu ile ilgilidir. 2	
Giriş gelişme ve sonuç bölümleri masal türüne uygundur ve etkilidir. 2	
Masalda samimi bir anlatım kullanılmıştır. 2	
Masal yaratıcı bir anlatıma sahiptir. 3	
Cümle kuruluşları dil bilgisi kurullarına uygundur. 1	
Yazıda yazım kurullarına uyulmuştur. 1	
Noktalama işaretleri doğru yerde kullanılmıştır. 2	
Kağıdın kenarlarında, paragraf ve satır aralarında uygun boşluklar vardır. 3	
Düzenli, okunaklı bir yazı kullanılmıştır. 1	

Ö5: Ö5'in masalını Ö3 aşağıdaki gibi değerlendirmiştir:

4.2.6. Altıncı uygulama: çikolata fabrikasına oda hazırlama ders planı

Ders	Türkçe
Öğrenme Alanı	Yazma, dinleme
Seviye	7.Sınıf
Süre	40 dakika
Araç-Gereç	Kâğıt, kalem, akıllı tahta
Yöntem-Teknikler	Soru-cevap, sunum, beyin fırtınası,

Hazırlık: Öğrencilere çikolatayı sevip sevmedikleri sorulur. Çikolatanın yapım aşamalarının nasıl olacağına dair tahminlerde bulunulur. “Charli’nin Çikolata Fabrikası” filmi seyredilir.

Etkinlik: Öğrencilerden gözlerini kapatmaları istenir ve bir çikolata fabrikasını hayal etmeleri istenir. Öğrenciler gözlerini açmadan öğretmenin anlattığı çikolata fabrikası hikâyesini dinlerler. Anlatılan hikâyede dört oda tasvirlerine yer verilir. Her odanın kullanım amacı açıklanır. Peyzaj odası çikolatadan yapılmış çiçeklerin, ağaçların olduğu masmavi gökyüzünün görüldüğü cam tavandan oluşan bir odadır. Odada çikolatadan güller, yaseminler, orkideler, çam ağaçları, çınar ağaçları vardır. Diğer oda ise ışınlanma odasıdır. Bu odada çikolatadan yapılmış ama hiç erimeyen ışınlanma kapsülleri vardır. Bu kapsüller sayesinde fabrikada istenilen eyeye çok kısa sürede gidilmektedir. Üçüncü oda ise sincap işçilerin çalıştığı odadır. Yüzlerce sincap işçinin olduğu bu devasa odada sincaplar fındık, fıstık gibi yemişleri diğer odalara taşımakla görevlidir. Dördüncü odada ise çikolata havuzu

bulunmaktadır. Çikolata havuzunda yzme yasaktır. Bu havuzdan sadece pipetle sıcak çikolata içilebilir. Bu hikâyeye göre çikolata fabrikasında bir oda daha vardır fakat iini daha önce hiç kimse görmemiştir. Hikâyenin kahramanı küçük ocuk diğer odaları gezdikten sonra bu odayı da gezmek ister ve fabrika sahibi bu odanın anahtarını sadece küçük çocuğa vermiştir. ocuk anahtarla odanın kapısını açar ve öğrenciler tam bu noktada aktif hale gelir. Öğretmen öğrencilerden bu kilitli odayı hayal edip, odayı tasvirlerle anlatmalarını ister.

1:

Çikolata Fabrikasında Oda Tasarımı

Bir köşede çikolatadan kitap Orada gen çikolata-
talar üzerinde matematik işlemleri vardı. Çocuklar gz-
meye başladılar. Finiko ilk gzd ve bir anahtar
düştü havuzdan eline ve Finiko kapıyı ağıt. Kilitli
Odaya girdiklerinde çikolata evler ve ikolatanın
Sırları olan bir kağıt vardı. Ama, tuzaklar çok
zordu. Sadece evlere ve kağıta ulaşan Finiko
oldu. Finiko hemen Okumaya başladı. Okumasını
bitirdiğinde ona "kazandı" yazılı bir kağıt gördü.
O kağıda okununca artık çikolata fabrikası
Orandı. Çok mutlu olmuştu, havalara sıradı.
Fabrika Sahibi ikina geldi ve kocaman ikola-
tadan bir anahtar verdi. ikolatadan iki, üç ta-
ne aldı. Finiko kilitli odadan çikolata yiyerek
ıktı. Sonsuza dek çikolata fabrikası Orandı.
Yığer ocuklar Simanikliklerinin Cezasını Gektiler.

Ö2:

Çikolata Fabrikasına Oda Tasarlama

O kapı sürekli kapalıydı hiç kimse oraya orayı görmemiş. Sadece Bay Wonka girebiliyordu. Tabii herkes merak ediyor ama kimse giremiyor. Ve içeride ne olduğunu kimsecikler bilmiyordu. Garli o odanın kapısının önündeydi merak edip kapıyı oati fakat kiliftiydi. Garli Bay Wonka'ya odaya girmek istediğini söyledi. Bay Wonka ise hemen kabul etti. Galsanlar çok saskındı çünkü her kim söylese Bay Wonka buna asla izin vermiyor hatta bağırabiliyordu. Bir süre sonra Bay Wonka ve Garli o gizli odaya girdiler. Meğerse odada Bay Wonka'nın eşinin külleri varmış. Bu küllerden o meşhur çikolataların içine atıyormuş. Garli'nin biraz midesi bulanırsa da bu kadar güzel olduğuna şaşırırmıştı. Wonka Garli'ye güvenererek bu olayı asla kimseye söylememesini istedi. Garli'de kabul etti. Sonra biraz süpriz kutusu ve birsürü çikolatayla eve döndü. Ailesi onu mutlulukla karşıladı. Akşam olmuştu Garli süpriz kutularına bakarken birisinin içinden bir not buldu ve o kağıtta şunlar yazıyordu. "Bu ödülleri hakettin ve kazandın da ama benim hiçkimsem yok sadece eşimin külleriyle hayatta kalmaya çalışıyorum. Dışarıdan herkes beni mutlu sanıyor ama hiç de öyle değil lütfen ailenin kıymetini bil ve ben öldüğümde o çikolata fabrikası senin bunu sakın unutma" demiş. Garli bunu okurken duygulanmıştı ve bu hüznle beraber uykuya daldı...

Ö3:

Gikilota Fabrikasına Oda Tasarlama Etkinlik 7

Bay Wonka Garli ve yanındaki 4 çocuğa bütün odaları gezdirdi ancak sürekli kilitli olan odayı pek göstermek istemiyordu bir yandan da çocuklar o kapıda açmasını istiyorlardı. Bay Wonka ısrarlara dayanamayıp kapıyı açtı. Çocuklar gözlerine inanamadılar. Oda ikiye bölünmüş 1. oda parçayla kaplı 2. oda ise kafa sızırtaçak biçimde mezarla doluydu. Mezarların üstü toprak yerine gikilota ile kaplı ve mezar başlarında gikilota ağaçları vardı Garli ne olup bittiğini anlamıyor kendini rüyadaymış gibi hissetiyordu. Bunca yıl bunumu yiyordu yani ama gikilotodan da vazgeçemiyordu. Sonra Bay Wonka'nın sesini duydu ve nosilmiş oda diye sordu Garli'nin dili tutulmuş konuşmuyordu. Hemen odayı terk edip aradan uzaklaştı...

Ö4:

Etkinlik = 7

GARLİ'NİN ÇİKOLATA ODASI

~~Gizli Oda~~ Gizli Oda

Odanın içinde ölüm süzlük iksiri vardı. Gıvıv gören Garli; şüphelenmedi odanın yerleri; elmas tandı duvarları altın kaplama ve tavanı zümrüt tandı. Ölüm süzlük iksiri olan şişeler kat kat dolabın üstünde yeşil cam şişelerin içindeydi Garli hemen birini alıp kapıyı kilitletti ve odanı uzaklaştı ve kimse görmeden hemen bu iksirlerin gazilerini de alıp Anne, Baba, ve dedeleri anaanelarına verdi. Her ne kadar yapılmadan yasarken bir gün birileri bunları neden buldular ve uzun zamandır kayıp olanı merak etti ve Gıvıv yaymaya başladı. Sonra Gıvıv Garli duydu hemen gizli odaya gitti bir anda bir dolap açtı. Garli hemen araya saktı. Giriş geçit vardı rengi teneke, mavimsi, turuncu, kırmızı, yeşil ve dolabın bir anda Garli'nin arkına gitti. Garli ve hemen diğer dolapların arkasına saktı ve bir bilgisayar buldu. Sonra geçidin yanında bir priz olduğunu gördü ve hemen bilgisayarı araya taktı. Sonra istediği zaman geldi ve sudurundan kurtuldu.

3. Hikâyeyi devam ettirirken tasvir kullanmak zor oldu mu?

Ö1'in cevapları:

1. Etkinliği beğendim çünkü heyecan ve macera vardı ve film izlemek de güzeldi.
2. Hayal gücümü kullanmamı sağladı. O odada neler olabileceğini hayal ettim.
3. Biraz zorlandım çünkü hikâyeye yazmayı sevsem de bir yerleri tarif etmeyi yazılarımda çok sık kullanmıyordum. Ama bunu yapmak bu konuda adım atmamı sağladı.

Ö2'nin cevapları:

1. Etkinliği beğendim. Çünkü ilgi çekici bir hikâyenin devamını yazmak keyifliydi.
2. Tabi ki katkı sağladı çünkü son kısmı biz kendimiz oluşturduk.
3. Zorlanmadım.

Ö3'ün cevapları:

1. Beğendim. Eğlenceli ve farklıydı.
2. Katkı sağladı bence. Çünkü odanın birini tamamen biz tasarladık. Bunu da hayal kurarak yapabildim.
3. Zorlandım çünkü alışkın değilim.

Ö4'ün cevapları:

1. Beğendim çünkü filmi izlediğim için bana fikir oldu. Kolaylaştırdı yazmamı. Bu yüzden de beğendim.
2. Evet. Hayal kurdum, odayı zihnimde hayal ettim.
3. Zorlandım. Çünkü zihnimdeki her detayı tarif etmeye çalışmak zor oldu biraz.

Ö5'in cevapları:

1. Çok beğendim. Öğretmenimiz çok güzel bir ses tonuyla hikâyeyi okudu ve gözlerimi kapattığımda anlatılanları hayal edebildim. Film de izlediğimiz için çok eğlenceliydi.

2. Evet. Hikâyenin devamını yazmak için hayal kurmamız şart. Bu da hayal gücümüzü geliştirmiştir bence.

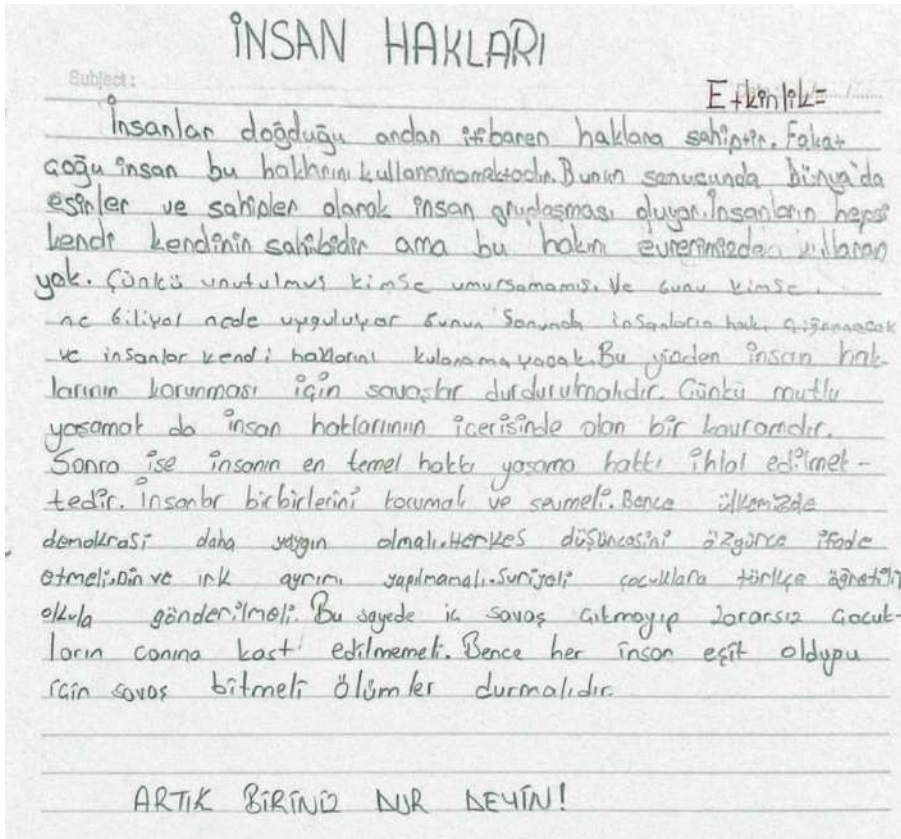
3. Pek zorlanmadım.

4.2.7. Yedinci uygulama: grup içinde yaratıcı yazma ders planı

Ders	Türkçe
Öğrenme Alanı	Yazma, dinleme
Seviye	7.Sınıf
Süre	40 dakika
Araç-Gereç	Kâğıt, kalem, akıllı tahta
Yöntem-Teknikler	Soru-cevap, sunum, grup olarak yazma

Hazırlık: Öğrencilere bu haftaki etkinliğin grup olarak yapılacağı belirtilir. İnsan hakları ile ilgili bir video izlenir. İnsan haklarının ne olduğuna dair konuşulur.

Etkinlik: Grubun her üyesine üç dakika verilir. Gruptan birisi konu ile ilgili yazısını yazmaya başlar ve süresi bitince sadece son cümlesi görünecek şekilde kâğıdı katlayıp yanındaki arkadaşına verir. Bu işlem tur tamamlanıncaya kadar devam eder. Yazı tamamlandıktan sonra gruptan bir öğrenci metni arkadaşlarına okur ve yazılarını kendi aralarında değerlendirirler.

Değerlendirme: Gruptaki öğrenciler görüş birliği içinde yazılarının güzel olduğunu ve üyelerin sadece son cümleleri görmelerine rağmen yazının konu bütünlüğü içinde olduğunu belirtmişlerdir.

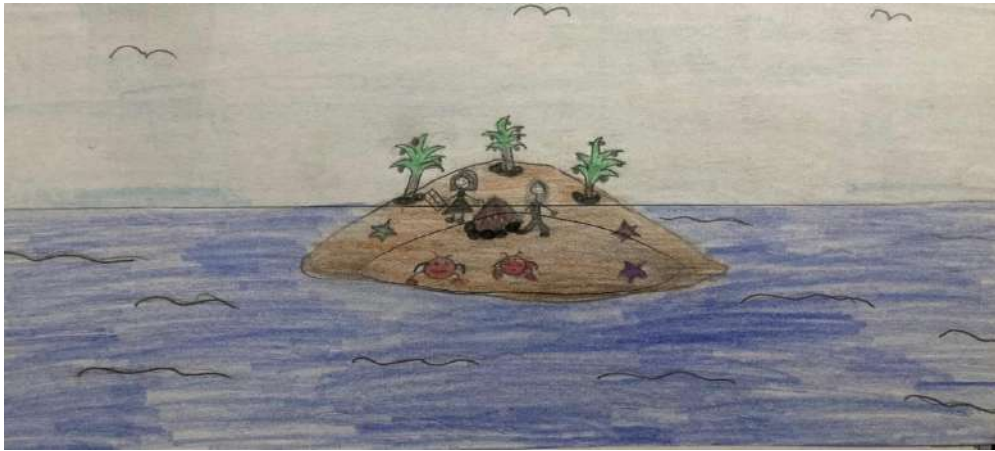
4.2.8. Sekizinci uygulama bir ada yaratıyorum ders planı

Ders	Türkçe
Öğrenme Alanı	Yazma, dinleme
Seviye	7.Sınıf
Süre	40 dakika
Araç-Gereç	Kâğıt, kalem, boya kalemi, akıllı tahta,
Yöntem-Teknikler	Soru-cevap, güdümlü yazma

Hazırlık: Öğrencilerin kendilerini başka bir mekânda, istedikleri kişilerle birlikte olduklarını hayal etmelerini bu hayalde tasarladıklarını bir güne dair yaratıcı bir metin yazmalarını amaçlayan bu etkinlikte, öğrencilere nerede, nasıl bir evde ve kimlerle yaşadıkları sorulur ve yaşadıkları yeri betimlemeyerek anlatmaları istenir. Evdeki boş vakitlerini nasıl geçirdikleri sorulur. Öğrencilere günlük yazıp yazmadıkları sorulur ve günlük türü hakkında konuşulur.

Etkinlik: Öğrencilere boş bir ada resminin yer aldığı bir resim dağıtılır ve bu adada yaşadıklarını hayal etmeleri istenir; nasıl bir ortamda, kimlerle yaşadıkları sorulur. Öğrenciler hayallerini boş ada resmine çizer ve bu boş adada bir günlerini nasıl geçirdiklerini düşünmeleri istenir. Gün sonunda ise neler yaptıklarını yazmaları istenir.

Ö1:

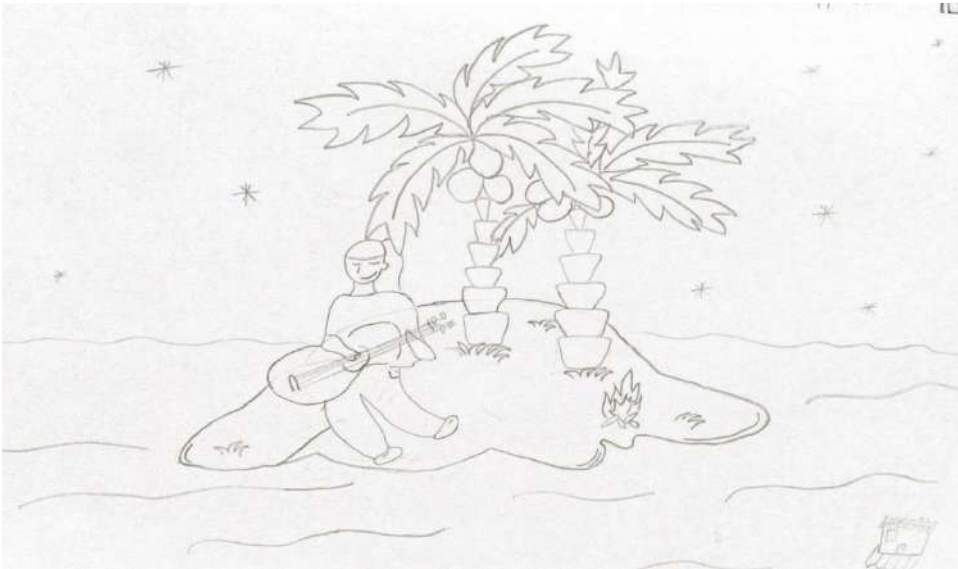

01/03/2009

Sevgili Günlük,

Bugün çok güzel şeyler oldu adaya arkadaşım Eda'da geldi onunla beraber hindistan Cevizlerini kurduk ve Sulamını içtik. Ordan sonra Eda ile birlikte balık tuttuk. Eda ile uzun uzun sohbet ettik. Yavaşları adadan korduk ben adaya gelirken yanında kitap getirmiştim Eda'ya Sesli sesli okudum. Sonra hikaye hakkında sohbet ettik. Biraz hindistan Cevizi ağacının gölgesinde hayaller kurduk. Sonra ayaklarımızı Suya soktuk ve gün batımını izledik. Hava karanınca odun toplayıp ateş yaptık ve tuttığımız balıkları pişirdik.

Ö2:

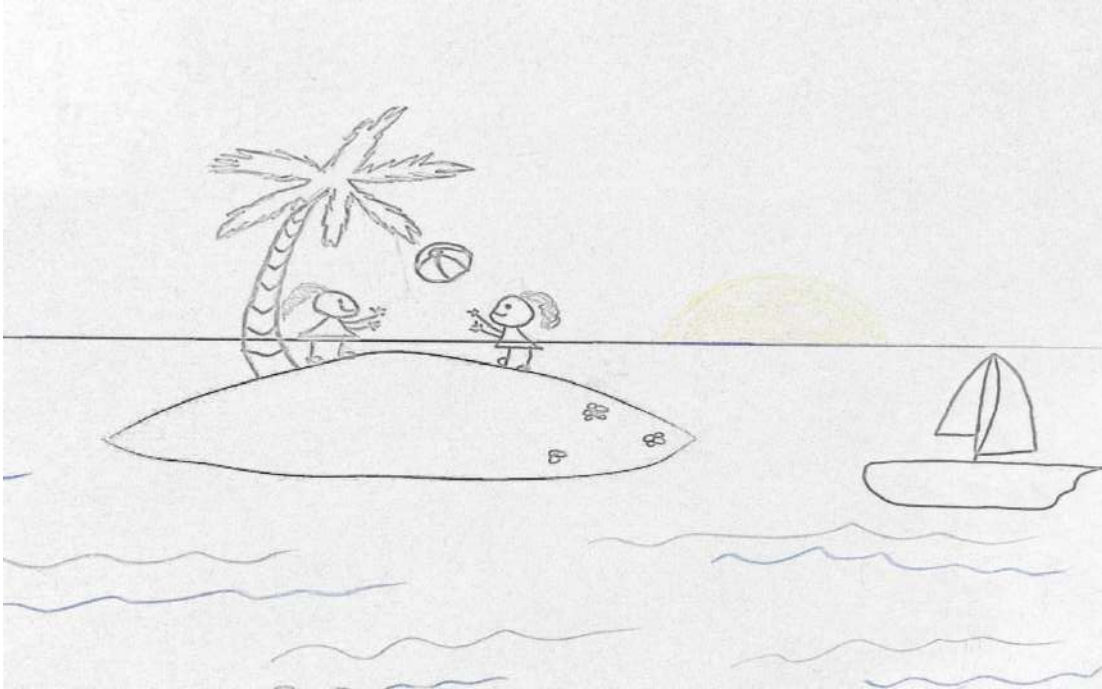

27/06/2022

Sevgili Günlük,

Bugün çok mutluydum. Bir yandan denizin dalgaları, bir yandan kuşların sesleri geliyordu. Hindistan ceviz suyu içtikten sonra biraz yüzdüm. Denizden çıkınca üsüdüğüm için şates yaptım, şatesin başında otururken iki tane yunus balığı geldi. Onlarla eğlenmek dünyanın en güzel şeyi olabilirdi. Ama çok yorulmuşum. Biraz uyumusum. Uyandığımda güneş batmak üzereydi. Akşam yemeği için birkaç tane balık tutup onları bir güzel pişirdim. Sonra da afiyetle yedim. Tekrardan şatesimi yapıp sevdiğim parayı gitarla aldım. Ve artık uyuma vaktim.

Ö3:

27/04/2022

Sevgili Günlük,

Canım günlüğüm bugün de bir gün bitti. O kadar çok eğlendim ki anlatamam. En sevdiğim arkadaşım Rüveyda ve ben sahilde kaybolduk. Sonra önümüze devasa bir gemi çıktı. Hemen bindik geminin içini gezerken gemi bir anda harekete geçti. O anda o kadar çok korktuk ki anlatam. Biraz zaman geçti birde ne görelim küçük bir oda hemen gemiden inip odayı gezmeye başladık. Top ayıldık. Biraz zaman geçtikten sonra gemideki kaptan yolcular gemiye, yolcular gemiye diye bağırdığını duyduk ve hemen gemiye bindik kaybolduğumuz atlimızdan çıkıp pit- mişti. Ailelerimizi o kadar çok özledikimizi o an hissettik. Gemi bindiğimiz yere geri döndü. Ailelerimizi orada telaşlı telaşlı görürnce anladık ne kadar üzücü birsey yaptığımızı. Neyse ki ailelerimiz bizi affetti, bu arada akşam olmuştu. Evlerimize gittik ve şu anda günlüğümü yani seni yazıyorum. İyi uykular canım güldüğüm.

Ö4:

27/6/2022

Sevgili günlük; Bugün Gökmacera yaşadın şöyle başlıyorsun:

Sabah Arda, İsmail'le beraber Galik tutarken İsmail'in altına bir harita geldi. Bu harita hazine haritasıydı. Bu harita ardanın adresini gösteriyordu. Arda haritayı hemen eline aldı. Gurasi Genim adındaki Etiler Sahası dediği tarafta olarak Sahanın ortasında orta Sahanın tam ortasında galige dediği hemen iş bölümü yaparak arda haritanın yerini sericilesin İsmail ve Ömür'ün kazmak üzere gattısın dedik ve hemen hazinayı çıkardık. Sonra kışkırdık ki bir müze yapalım işinde bu hazinayı kayalın dedik ve hemen işe koyulduk. En sonunda müzeyi bitirdik ve sandığı koyduk. Sabah tutuşumuz Galikları yiyip uyuduk. Çok kadar Sevgili günlüğe yazın görüşürüz.

Değerlendirme: Öğrencilerin etkinlik ile ilgili görüşleri alınır.

Ö1'in görüşleri: Etkinlik çok güzeldi. Hayalimi yazıya dökmeden önce çizmeye çalışmak güzeldi.

Ö2'nin görüşleri: Gerçekten bir adaya düştüğümü hayal etmek ve bunu gerçekmiş gibi günlüğe yazmak ilgi çekiciydi.

Ö3'ün cevapları: Resim yeteneğim çok iyi olmadığı için ilk kısımda zorlandım. Yazmak benim için daha iyiydi.

Ö4'ün cevapları: Adada yaşadığımı hayal etmek çok eğlenceliydi. Kendi dünyamı oluşturmam ve bunu çizmem güzeldi.

4.2.9. Dokuzuncu uygulama: ayakkabılar ve şapkalar ders planı

Ders	Türkçe
Öğrenme Alanı	Yazma, dinleme
Seviye	7.Sınıf
Süre	40 dakika
Araç-Gereç	Kâğıt, kalem, akıllı tahta, ayakkabı ve şapka görselleri
Yöntem-Teknikler	Soru-cevap, drama, beyin fırtınası

Hazırlık: Sözlü anlatım ve diyalog kavramı ile ilgili beyin fırtınası yapılarak diyalogların hayatımızdaki yeri üzerine konuşulur. Öğrencilere beş farklı ayakkabı ve şapka gösterilir.

Etkinlik: Her öğrenci gösterilen ayakkabıdan bir tanesini seçer ve bu ayakkabıyı giyecek bir karakter hayal edip betimler. Betimlemeler bir kenara yazılır. Betimlemeler okunur ve hem öğretmenin hem diğer arkadaşların dönütleriyle öğrenci betimlemesini düzenler. Aynı aşamalar şapka nesnesinde de tekrarlanır. Bu aşama da tamamlandıktan sonra yaratılan iki karakterin bir yerde karşılaştığı ve konuştukları hayal edilir. Öğrencilerden bu hayali sahneyi diyaloglar ile yazmaları istenir.

Ö1:

Ayakkabılar ve Şapkalar Etkinlik (15)

Sokakta yürüyen bir kadın gözümün karşısına çıktı. Kadını hayranlıkla bastan aşağıya süzdüm. Ayaklarında tabanının arkası biraz turuncu olan ve ayakkabının üzeri süyemsi, turuncu ve ayakkabı giymişti. Saçı kısa ve kızıl boyamıştı. Saçlarını pantolonu, mavi ve ucları püsküllüydü. Tişörtünde "ARMY" yazıyordu. Gözleri cimelere benzeyen bileğindeki hıncı körmesi benim dikkatimi çekmişti. Pantolonu dar olduğundan beyaz army baskılı tişörtü salıyordu ve dizine kadar kapatmıştı koşarak yanına gittim.

Kafasında siyah şapka vardı üzerinde beyaz yazılarla yazılmış yazı vardı. Saçı siyah olduğu için herkesin gözü ondaydı.

iki üniversiteli genç kız arkadaş alışveriş yapmaya karar verdiler ve mağazaya geldiler birisi elbisele, ayakkabılara bakarken diğeri şapkılara bakıyordu. Genç kızdan birisi bir şapkayı beğenmişti ve kasiyere götürdü. ve Orada yakışıklı bir Erkekke karşılaştı ve Onun arkadaş olduğunu hatırladı.

mila = Buyrun ben bunu beğendim.

kasiyer = tamam hanım efendi başka birsey varmi.

mila = yok beye kedi. Sizi gözüm bir yerdan kırıyor.

kasiyer = Ben çıkaramadım sizi.

mila = Aaaa kaan arkadaşım

kasiyer = Sen mila. Ne kadar güzel olmuşsun.

mila = Sen de ne kadar yakışıklısın

kasiyer = hadi gel oturalım. yalnız sevgilin varmi?

mila = yok yok o karularla ilgilenmiyorum.

kasiyer = tamam o zaman sohbet ederiz.

Ö2:

AYAKKABILAR VE SAÇKALAR

Ayakkabısının çoğunluğu beyaz, aralarında turuncu ve mavi renkleri olan sportif bir ayakkabı giymisti Begüm. Duruşuyla birle oldukça havalı olduğu belliydi. Üzerinde ise ayakkabısına uyumlu sweet ve pantolon vardı. Saçlarını açmış rüzgarda savruluyordu. Gözünü de saçına yerleştirilmiş alışveriş merkezine doğru yürüyordu.

Kulak dibinden kestipi kıptirmızı kıvrak saçlarının üzerine taktığı siyah yuvarlak sapka çok yakışmisti. Duduğuna sürdüğü kırmızı ruj herkesin gözlerini komatırıyordu. Oldukca açık bir yeşil tshirt ona çok yakışmisti. Hele altına giydiği pri esifman havyasına hava katıyordu. Üzerinde Nike logosu olan spor ayakkabısı siyah ve beyaz renkli yüksek topuklu oldukça pahalı pözüktüyordu.

BEGÜM VE İNEK KIZIN KARŞILAŞMASI

Giydiği kıyafetlerle herkese hava atan Begüm yolda yürürken ortaokulda sınıfın en pasatlı, fakir (inet) kızı gördü. Ne kadar da değirmisti. Begüm hemen yanına gitti ve kıza, "Bu kıyafetleri birinde felan mı kaşırdın?" diye alay etti. Kız "Goc gollistim boşardım aldım" der. Begüm ne de olsa her zaman ki gibi senden havalıyım kindu (bu beni avulma yeter) dedi ve oradan uzaktı.

Ö3:

Ayakkabılar ve Saçkalar

Ucu sivri bir ayakkabı, bu ayakkabı siyah, bir ayakkabıdır. Bu ayakkabıyı giyen kızdır. Bu kızın saçları orta boy, kızı saçları ni hep açık bınakon ve biraz dalgalıdır, hafif kizme çilleri vardır. Kızın saçında kellik vardır. Ancak güzel bir kızıdır ve çok zenginidir. Ama bu kız zenginliğini göstermez.

Sapkamı alan bir çocuk benim sapkamı herkese hava atıyordu. Benim sapkam siyah beyazlı, hafif kizme çilleri, üzerinde benim sapkamı uygun kımür reşinde pantolonu üzerinde küçük beyazklar vardı. Üzerinde ise havalı yavaş bir tışerlu vardı. Ayakkabısı ise kıptirmızı bir ayakkabı vardı. Ayakkabısı uyumlu baktıyordu. Benim ortaokulim 1.50 baylorında küçük saçları mavi, gözleri vardı. Ben de en çok gözlerime hayran kalıyordum.

Ucu sivri ayakkabılı adam bir gün pişazdan ayakkabı almaya gitti. Bu adam ayakkabısını seçip kışiyere gitmişti. Saçkalı kadın ise pişazya yeni gelmişti. Kadından girdi ve yürüyen merdivenlerden gitmeye başladı. O sına ayakkabılı adam da inen merdivenden inmeye başlamıştı. Eski zamanlardı. Adam ile kadın arasında çalışmıştı ve birbirlerini çok sevüyorlardı. Kadın ile adamın üzerinden atlayarak - Uotin dedi? - Kadın ile başta konuşuyor, şöyle bir baktı ve yanında çalıştığını hatırlamıştı. Kadın da - İyiyim sen notin diye konuşmaya başlamışlardı.

Ö4:

Ayakabılar ve Şapkalor

Beyaz üstünde S yaran taban, Siyah bir ayakkabı,
Siyah Saçlı, Siyah gözlü, kara başlı, süsü tıraşlı, Siyah
Saatli üstünde mavi kaban birde mavi pantolonu vardı
ayrı kilolu uzun boylu biriydi.

siyah üstünde imzalı, gÜZel bir şapka vardı siyah Saçlı
kavme ramsi gözlü biriydi 4 metre 65 santimdi kilosu 125'lik
45 kildi.

Tatlı gırtlav alidatlık

Bu iki kişi istediklerini alınca kasıyede tanıştılar
büyük bir tesadüfle bu iki kişi esk. arkadaş gibilerler
Siyah şapkalı çocuk merhaba. Beni hatırladımı diler Siyah
ayakkabılı havatı çocuk Sen kimin hangi lisede ayın sınıfıydık
hatırladımı evet de tam şikaramadım adı neydi Ali Seninki
ne dcaıakide mehmet gel biraz dışıda konuşalım.

Ö5:

Ayakkabılar ve sapkalar

Beyaz, köşelerden bombeli, kabaca ve çirkin bir ayakkabı giyiyordum. Giydiğim ayakkabının çirkinliğinden belliydi zengin olduğum. Siyah, kısa ve sık saçlarıyla herkeşe hava atıyordu. Beyaz üzerinde "inanc" yazan tişörtü o kadar uyardı ki siyah pantolonunun diz kapağında yazan "gönemli" kelimesini kapatıyordu. Küçük kolları, ince bacakları olduğu için kıyafetinin içinde kayboluyordu. Yeşil gözlerini minicik derin süneli kasıdığı için gözleri kızarmıştı.

Siyah beyaz yuvarlak inek derisi desenli sapkası, herkes tarafından o kadar seviliyordu ki herkes bundan almak istiyordu. Ama ben refret ediyordum. Sarı uzun saçları, beyaz teni, küçük dudakları ve burnu, mavimsi gözleri o kadar güzeldi ki böyle bir şeyi nasıl görebiliyordu. Üstelik mavi kısa kol tişörtü ve beyaz bulutlu esofmanı onun güzelliğini artırıyordu. Kolundaki pembe bileklik ve pembe saati güzel olsada pembe ayakkabısı ve pembe dövmesi güzel değildi.

Bunlar kansilasınca

Kafamdan hep hayal kuruyordum bu iki küçük kız kansilasınca ne olur diye ve sonunda karşılaştılar. Hoşgörüde kendime elbise bakıyordum. Birden "Yesim" ve "Elif" gördüm. Yesim son kaban güzel parfümü almıştı. Elif nüzgar gibi Yesim'in yanına gelerek parfümü vermesini istedi. Yesim ise vermemekle "Allah Allah önce sen gelseydin be çakma rapunzel dedi. Elif buna sinirlenerek parfümü kurdue anadan sanki atlı kordu yemur gibi uzaklaştı. Yesim sonuça zengin olduğu için hiçbirsey söylemedi. Ertesi sabah onun okulda kol koba çözerken gördüm. İçimden "Allahım sana geliyorm" dedim.

Değerlendirme: Öğrencilerin yazıları tek tek okunur. Her öğrencinin metni gönüllü öğrenciler tarafından metne uygun bir şekilde canlandırılır ve etkinlik tamamlanır.

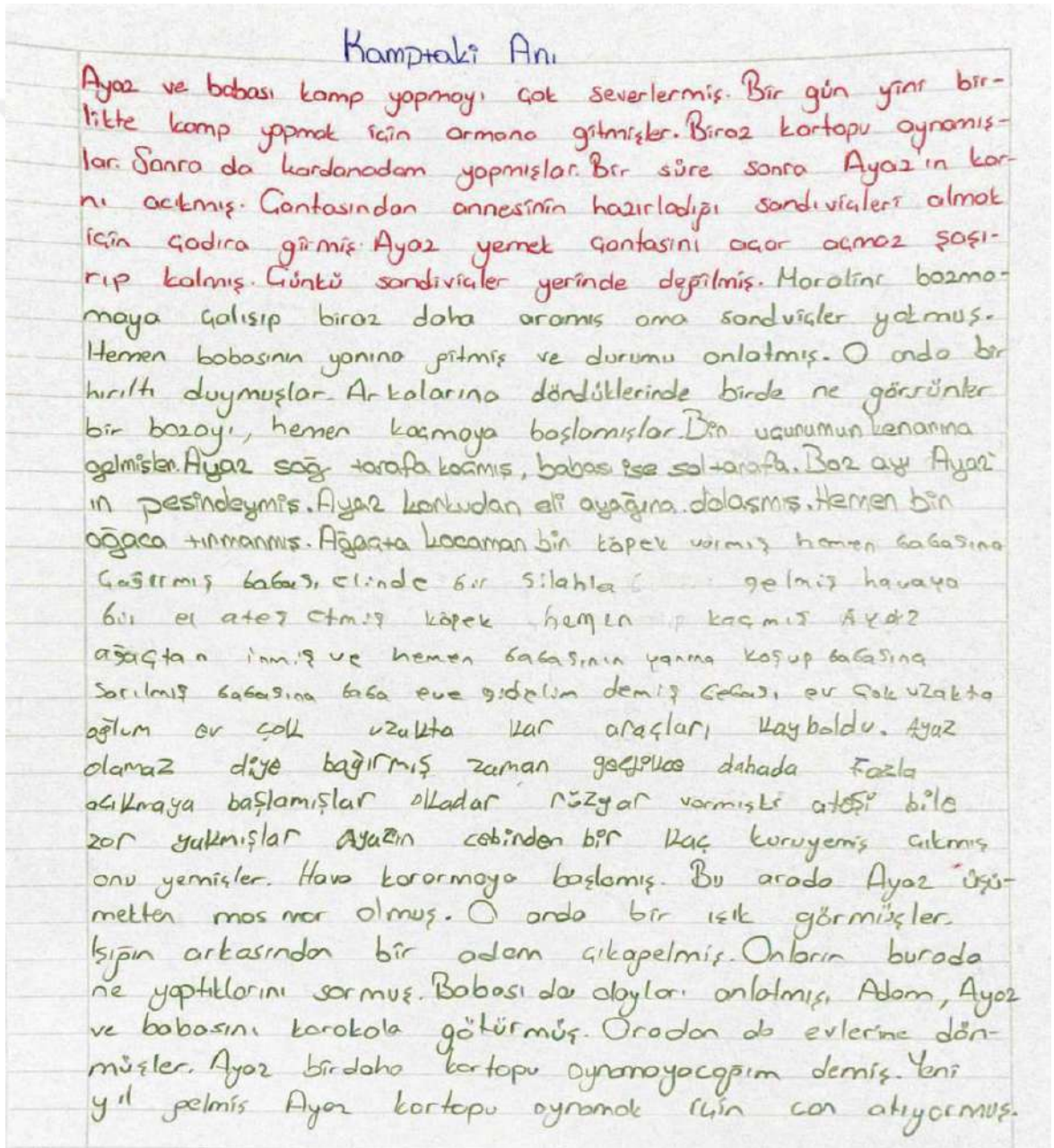
4.2.10. Onuncu uygulama: farklı devam etseydi ne olurdu ders planı

Ders	Türkçe
Öğrenme Alanı	Yazma, dinleme
Seviye	7.Sınıf
Süre	40 dakika

Araç-Gereç	Kâğıt, kalem
Yöntem-Teknikler	Soru-cevap, metni tamamlama, grup olarak yazma

Hazırlık: Öğrencilere daha önce hiç kamp yapıp yapmadıkları sorulur. Kamp için gerekli malzemelerin neler olduğu düşünülür ve kamp yaparken insanın başına neler gelebileceği konuşulur.

Etkinlik: Öğrencilere “Kamptaki Anı” hikâyesinin giriş kısmı verilir ve öğrencilerden hikâyenin devamını iş birliği içinde grup olarak yazmaları istenir.

Değerlendirme:

1. Yeni baştan bir hikâye yazmak mı daha eğlenceli yoksa başı verilmiş bir hikâyenin devamını yazmak mı daha eğlenceli?

2. Sizce yazdığımız metinde yaratıcı unsurlar var mı?

Ö1'in cevapları:

1. Bence başı verilmiş bir hikâyenin devamını yazmak daha kolay ve eğlenceli.

2. Vardı. Çünkü hikâyenin devamını biz oluşturduk.

Ö2'nin cevapları:

1. Her ikisi de eğlenceli.

2. Pek yaratıcı değildi. Bence sıradan bir şekilde devam etti.

Ö3'ün cevapları:

1. Başı verilmiş bir hikâyenin devamını yazmak daha eğlenceli.

2. Bence yoktu. Daha yaratıcı, daha farklı olabilirdi.

Ö4'ün cevapları:

1. Başı verilmiş bir hikâyenin devamını yazmak daha eğlenceli.

2. Yaratıcıydı. Çünkü biz yeni ve farklı kısımlar ekledik.

Ö5'in cevapları:

1. Başı verilmiş bir hikâyenin devamını yazmak daha eğlenceli.

2. Güzel bir hikâye oluşturduk ama biraz sıradandı, farklı olaylar yok. Bu yüzden pek yaratıcı değil.

4.2.11. On birinci uygulama: pencereden gördüklerim ders planı

Ders	Türkçe
Öğrenme Alanı	Yazma, dinleme
Seviye	7.Sınıf

Süre	40 dakika
Araç-Gereç	Kâğıt, kalem, akıllı tahta
Yöntem-Teknikler	Soru-cevap, güdümlü yazma, duyulardan hareketle yazma,

Hazırlık: Öğrencilerin kendilerini başka bir yerde hayal edip yaratıcı bir metin ortaya koymalarını amaçlayan bu etkinlikte anı türünde bir yazı yazılır. Öğretmen sınıfa girince ilk olarak doğa seslerinin olduğu bir ses dosyası açar ve öğrencilerden kendilerini en mutlu, huzurlu hissettikleri yeri düşünmeleri istenir. Öğrencilerden kendilerini en mutlu hissettikleri anlarla ilgili anılarını paylaşmaları istenir. Sonrasında anı türünün özellikleri hakkında konuşulur.

Etkinlik: Açılan fon müziğindeki doğa sesleri eşliğinde öğrencilere kendilerini ormanda bir kulübede hayal etmeleri istenir. Öğrenciler hayal kurarken onlara yardımcı olunmalıdır. Kulübenin mimarisi, kulübedeki eşyalar, o anki kendi fiziksel ve kişisel özellikleri düşündürülür. Ardından öğrencilerden kulübede yalnız olduklarını ve dinlendiklerini düşünmeleri istenir. Öğrencilere, hayallerinde dinlendikleri esnada kulübenin dışından bir ses duydukları ve kalkıp pencereden dışarı bakmaları söylenir. Son olarak öğrencilerin pencereden gördüklerini anı türüne uygun olacak bir biçimde yazmaları istenir.

Ö1:

Günlerden Cumartesi yolda yürürken arkamı döndüğümde iki tane iri yarı adam gördüm ve kasmaya başladım. Adamlar beni kovalıyorlardı. Ormana doğru kaçtım ve adamlar hala geliyorlardı onları şaşırtarak başka bir yola girdim. Orada ağaçtan bir ev vardı. Evin içine yavaş adımlarla girdim. Önce bir etrafa baktıktan sonra koltuğa oturdum ve az soluklandım. Kalktım ve odaları gezdim Önce salon vardı, Salonun arkasında iki tane oda vardı birisi yatak odası ve Oturma Odası, oturma odasından bir kapı çıkarıyordu ve O kapı mutfığa gidiyordu. Mutfığa girip etrafa baktım Çoğu eşya el yapımı ve ağaçtan, kendime bir çay demleyip içtim. Uykuya dalmışım bir ses ile uyandım. Pencereye çıktım ve dışarıya baktım. Dışarıda gördüklerim beni çok şaşırttı. Ormanlıklar ağaçları kesmeye gelmişlerdi. Çok korktum üzerimde mavi bir elbise ve Saçım açıktı.

Ö2:

Ormanda ki ahşap ev benim ikinci evimimdi. Yarullduğumda, dinlenmek istediğimde sürekli oraya giderdim. Evim büyük ve herşeyini kendime göre tasarlamıştım. Yine orada bir olduğu gibi ormanda ki evime gitmiştim. Ne kadar alıssam da ormanda yalnız kalma korkusunu içimden atamıyordum. Kapıyı açtım odama çıktım ve tam uyumak üzereyken aniden gürültülü bir ses duydum. Biraz korkmuşum. Yerimden kalkıp pencereye doğru ilerlediğimde tekrardan o ses yine geldi. Pencereden baktığımda ağacın tepesinde orta yaşlarda bir adam ve ağacın kenarında bekleyen ayı vardı. Galiba ayı adamı düşürmek için ağaca vuruyordu. Bu manzarayı görünce sasırıp kaldım. Sonradan anladım ki ağacın tepesindeki adam Cesur Arma'ydı. Bir süre sonra ayı unaklastı ve bende Cesur Arma'yı eve aldım. Korkmuştu ama belli etmemeye çalışıyordu. Gay verdim. Ve dinlenince kendi kulübesine gitti. Ben de bir daha ormandaki evime gelmedim ve orayı kiraya vermiştim.

Ö3:

PENCEREDEN GÖRDÜKLERİM

Zamanını bilmediğim bir gündü. Sabah kahveni almış şemirenin karşısında kahveni yudumliyordum. On anılemi hatırladım ve yaşadığımız onca anı aklıma gelmişti. Gözlerimi kapattım ve düşünmeye başladım birlikte ağlayıp güldüğümüz günleri. Bir ne kadar duygulandırdı anıyımasınız.

Kahvem bitmiş tam mutfığa giderken sanki yıldırım düşmüşçesine bir ses duydum. Pencereden bir baktım ki bahçemin ortasına kanatlı bir ejderha bana bakıyordu. Hemen kapıya çıkıp bekledim. Ejderhanın iğinden bir adam indi ve bana merhaba dedi. Bende merhaba dedim. Sonra içeri peçtik ve biraz konuştuk sohbet ettik. Evimde biraz misafir ettikten sonra gitti.

Ö4:

Pencereden gördükleri:

Bir sabahki hayvanları korumak için bir ormana gittim taraya yerleştim tam uyurken pencereden bir ses geldi dışarıya baktım ne göreyim bir avcı ayının kürkünü için ayıyı öldürmüştü ben hemen tüfeği elime aldım bu arada avcı kasmaya başladı sonra avcı hayvanları yakalamak için yaptığı tuzağı yakabildi ben hemen avcuyu oradan kurtarıp polisi aradım polis polise kadar akşam oldu gerekli işlemleri yaptıktan sonra gittiler ben görevimi yerine getirmiştim ve memleketime dönünce dedimki: Bu ayıyı ben yazayım dedim ve su anımı yazdım.

Ö5:

Subject: Hayip insan Date:

Günlenden salıydı. Savaş yüzünden yaşamakta olduğum bozarın ahşap boyu kahverengi evimin tek odasında girer girmez ilk gözleme kösedeki yatak görümlü onun hemen yanında sehpa ve mutfak vardı. Mutfogunun üzerinde kende yaptıracağım meyvelerden sebzelerden vahvaktı ve birde ballı süt vardı. Girişte sol tarafa masa vardı. Sağda ise deri koltuğum hemen yanığına alıp sol tarafa geçtim. Yereğim beşer birer eski arabamı tamir etmeye başladım. Sebze gidip geldikçe boruluyordu. Zaten yolda 1 kez gideyanım. Arabayı tamir eder eder yatağıma uzandım. Tam uykuya dalarakken bir ses duydum hemen dışarıya baktım. Kocaman bir boz ayı vardı. "Benim balımı mı yiyen bu" diye söylendi. Sonra tüfeği omuzlayarak hayvanı korkuttum. Yatağıma yattım tabii elim kırpmış ve yüzüme düştü. Ve sonra gittim koltuğa yattım.

Değerlendirme:

1. Etkinliği beğendiniz mi? Neden?
2. Yönergeler işinizi kolaylaştırdı mı?
3. Etkinlik hayal gücünüzü kullanmanızı sağladı mı?

Ö1'in cevapları:

1. Çok beğendim çünkü doğa sesleri ve öğretmenimin sakinleştiren ses tonu ile çok güzel hayaller kurup rahatladım. Son kısımda da heyecan olması yazıma macera ekledi.
2. Kolaylaştırdı.
3. Kesinlikle sağladı.

Ö2'nin cevapları:

1. Beğendim rahatlatıcı ve sonu heyecanlıydı.
2. Evet.
3. Sağladı çünkü yazımızı tamamlamak için hep hayal kurmamız gerekiyordu.

Ö3'ün cevapları:

1. Beğendim, güzel ve farklı bir etkinlikti.
2. Kolaylaştırdı.
3. Evet. Çünkü hayal kurmazsak yapamayacağımız bir etkinlikti.

Ö4'ün cevapları:

1. Beğendim çünkü çok huzurluydu.
2. Biraz kolaylaştırdı.
3. Evet. Hayal kurmamız gerekiyordu yazı yazmamız için.

Ö5'in cevapları:

1. Beğendim çünkü hayal gücümü güzel bir şekilde kullanmamı sağladı.
2. Evet.
3. Katkısı oldu diye düşünüyorum. Kendimizi kulübede hayal ettik ve o hayali devam ettirip yazı yazdık.

4.2.12. On ikinci uygulama: kayıp insan ders planı

Ders	Türkçe
Öğrenme Alanı	Yazma, dinleme
Seviye	7.Sınıf
Süre	40 dakika
Araç-Gereç	Kâğıt, boya kalem
Yöntem-Teknikler	Soru-cevap, grup çalışması, sunum

Hazırlık: Bu etkinlikte öğrencilerin kaybolmuş bir çocuk hayal etmeleri ve grup çalışmasıyla bu çocuk için gazeteye bir kayıp ilanı vermeleri sağlanır. İlk olarak öğrencilere gazete okuyup okumadıkları, genelde hangi tür haberleri okudukları ve hiç kayıp ilanı görüp görmedikleri sorulur. Gazete haberleri ve kayıp ilanlarının özellikleri hakkında konuşulur.

Etkinlik: Öğretmen sınıfın ortasına boş bir sandalye koyar ve sınıfta öğrencilere ait olmayan bir isim kullanılarak “Kerem nerede?” diye sorar. Sınıfta böyle bir kişi olmadığından öğrenciler Kerem diye birinin olmadığını belirtir fakat öğretmen cevap alana kadar soruyu tekrarlar. Öğretmen, öğrencileri bu hayali kişinin varlığına inandırır ve bu kişinin nerede olduğuna dair farklı tahminler yürütülür. Öğrenciler bir araya gelerek bir grup oluşturur. Öğrenciler birlikte Kerem’in dış görünüşünü hayal eder ve seçilen bir kişi arkadaşlarının yardımıyla Kerem’in resmini çizer. Resmin yanına Kerem’in fiziksel özellikleri yazılır. Bu kişiyi en son gördükleri yer düşünülür ve yazılır. Bunlara ek olarak iletişim bilgileri de eklenerek bir kayıp ilanı oluşturulur. Poster sınıfta sergilenir.

Değerlendirme: Gruba ortak cevaplar vereceği sorular yöneltilir:

1. Etkinliğin beğendiğiniz yönleri nelerdir?

Kayıp ilanındaki kaybolan çocuğun fiziksel özellikleri açık bir şekilde ifade edilmesini belirtmek güzeldi.

2. Etkinliğin beğenmediğiniz yönleri nelerdir?

Kayıp olan çocuğu daha detaylı anlatmamız istenebilirdi. Mesela davranışlarını da yazabilirdik.

3. Sizce etkinlik hayal gücünüzün gelişmesine katkı sağlıyor mu?

Evet, fiziksel özelliklerini belirledik ve kayıp çocuğu çizdik.

4. Bu etkinliği zenginleştirmek için başka neler eklenebilirdi?

Çocuk daha fazla tanıtılabilirdi.

4.2.14. On üçüncü: uygulama düşünce kümeleri ders planı

Ders	Türkçe
Öğrenme Alanı	Yazma
Seviye	7.Sınıf
Süre	40 dakika
Araç-Gereç	Kâğıt, kalem
Yöntem-Teknikler	Soru-cevap, beyin fırtınası, örnek olay

Hazırlık: İlk derste uygulanan cluster metodunun benzeri uygulanarak öğrencilerin fikirlerini rahatça ifade etmeleri sağlanır. Farklı fikirlerden hareketli yaratıcı bir metin ortaya koymak amaçlanır. Beyin fırtınası tekniği ile öğretmen örnek bir düşünce kümesi oluşturur. Öğretmen hayatında yaşadığı ve aklına ilk gelen üç tane olayı tahtaya yazar. Yazılan olaylardan bir tanesini seçer ve o olayın konusu ile ilgili bir cluster çalışması yapar. Ardından konu ile ilgili bir hikâyeye yazar.

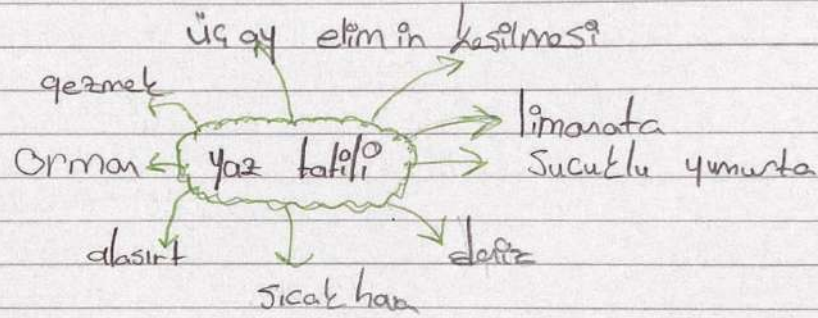
Ö1:

Ben birinci sınıfa gidiyordum kızımla karnelerle gelmiştik Orada gilekli pasta yakan ben kayboldum.

Ben ikinci sınıfa bitirmiştim yaz tatilinde üç ay Orada kalmıştık adı atasirt Sucuklu yumurta yaparken 3 tane yumurta aldım 2 tanesini kurdum üçüncü etimi kasmıştı.

Kızımla ortaokuldayken kalam gitmişti ve Oda Okulda ağlarken herkes ona gülmüş.

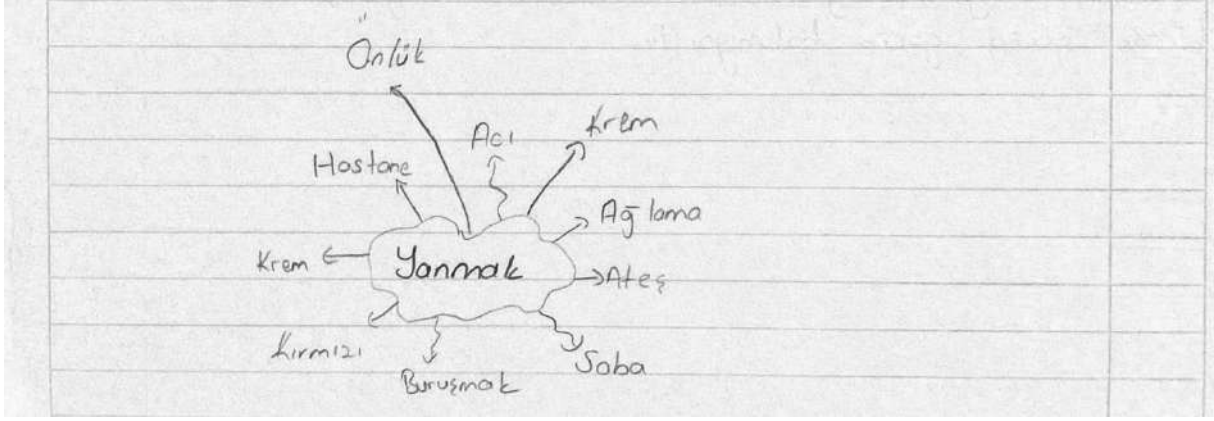
Konu

Bir pazar günüydü annem, babam, ben, kızlarım, eniştem piknik yapmak için erkenden eşyalarımızı alıp arabalarımıza binerek 1 saat süren yolculuktan sonra atasirt'a geldik ve hava çok sıcak plajı için önce soğuk limonatalarımızı, içtik ve annemler aldığımız tavukları hazırladılar. Eniştem tavukları pişirdi. yemeğimizi yedik ve biz havuz'a girdik. Sonra geldik ve karpuz yedik. hava kararmaya başlamıştı. Oradan eşyalarımızı toplayarak arabalarımıza bindik ve eve geldik.

Ö3:

Bursluluk sınavını kazandığım gün (üzülmek)
Kardeşimi büyük ovm'deki parkta bıraktığımdaki üzüntüm
Vilazimle korolomaca oynarken etimin saboya garpıp yaması.

Bir kış günüydü. Kızımle birlikte abolar arası yakalan bas oynuyorduk. Annem:

- Durun, bir yerinize birşey olacak.

Biz:

- "Birşey olmaz anne" diyorduk. Biraz zaman geçti biz oynamaya devam ederken, ben sobanın yanından geçiyordum ki elim yanan sobaya değdi. Ben hemen bir çığlık attım ve hemen salığı hastanede aldım.

Hastaneye gittik hemen pansuman yaptılar ve biraz müzahere altında tuttular. Zaman geçip gidiyordu. Bizim peri penderdiler. Eve geldik. Sabah oldu, okula gittiğim de herkes garip garip bakıyordu.

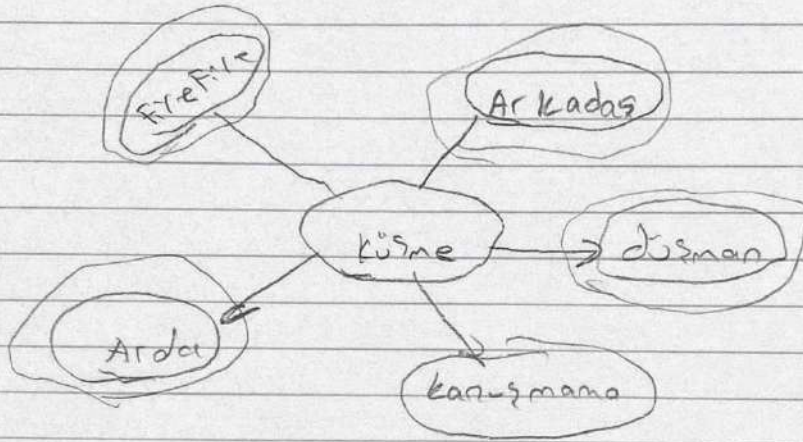
Günler geçip gitti. Sonunda elim iyileşti ve artık kimse garip garip bakmıyordu.

Ö4:

Arkadaşım arda'nın bana küsmesi:

1. Arda'nın Fırtına'da gürubun dalması, arda'nın ben gürubü almaması

Arkadaşımın 6 km Yal yürümemi.

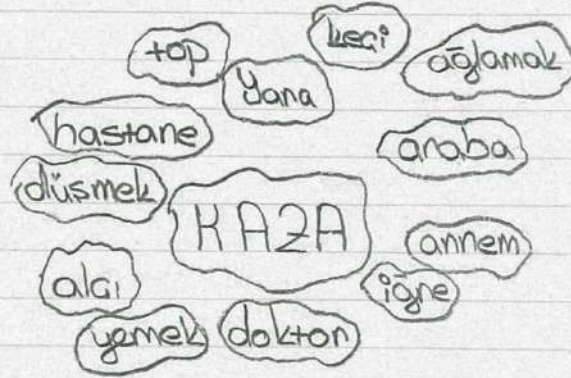
Birgün arkadaşım ardayla Fırtına oynarken yanlış kırt oynarken ilk turu arda tek başına almıştı ikinci tur bir kişiyi ben bir kişiyi arda aldı üçüncü tur ardayla anksiyeteli olup ardayı kandırdılar ve arda öldü dördüncü tur ardayla anlaşmaya çalıştılar arda kazanmıştı sonra yavaş yavaş ardayı öldürürken arda kaftalini koydu ve beşinci turda arda yı öldürdüler bir kişi kaldı oruda ben öldürdüm ve turu bir kazandık.

Ö5:

1) Bin cenazeye gittiğimde kaybolmuşum ve 3 sokak ileride bulundum.

2) Annem beni abımla oyun oynamam için evin yanına göndermişti. Orada +rakörün yerleri kastediği şey ağlama düşmüştü annem çok ağlamıştı. Bin iki yıl topal gezedim.

3) Ben ilkokulda okuduğum okulu çok seviyordum okulun son günü eve gitene kadar ağlamıştım.

Kurban Bayramına az kalmıştı. Amcamgöl birdeydi kuzenimle ablamın yaşı yakın olduğu için sürekli kavga ediyordu. Ablamla kuzenim yine kavga etmişti. Ablamla aşağıda 4 yapraklı yonca arıyorduk. Ben aslında bir tane görmüştüm ama ablama söylemedim. Ablamı keçiye beslerken keçi ablamın kısına boynuzuyla vurdu. Ablamın kısı ağılmıştı. Çok kan akıyordu. Abimi aradık ama Maras'a obluğun için yarım saatte gelmişti. Ben çok ağlamıştım benden bir yaş küçük kuzenim beni güldürmeye çalışıyordu. Diyordu ki "Benimde görmemek battığında hiç acımadı" dedi. Biraz olsun mutluydum. Ablam hastaneden geldiğinde "Abla aslında ben 4 yapraklı yonca görmüştüm keşke sana verseydim" dedim.

Değerlendirme: Öğrencilerin etkinlik ile ilgili görüşleri alınır.

Ö1: Etkinlik biraz zordu. Çünkü aklıma ilginç veya önemli anılarım gelmedi.

Ö3: Aklıma hemen hayatımdaki önemli olaylar geldi ve yazımı oluşturdum. Bir de cluster yöntemini tekrar uygulamak güzeldi. Gerçekten işimi kolaylaştırıyor.

Ö4: Biraz sıkıldığım bir etkinlikti.

Ö5: Güzel bir etkinlikti düşünce kümeleri ve cluster yöntemi birbirine benzediği için zorlanmadım.

4.2.15. On dördüncü: uygulama özel mülkiyet tekniği ders planı

Ders	Türkçe
Öğrenme Alanı	Yazma, dinleme
Seviye	7.Sınıf
Süre	40 dakika
Araç-Gereç	Kâğıt, kalem
Yöntem-Teknikler	Soru-cevap, drama, grup çalışması

Hazırlık: Yaratıcı drama yönteminin kullanılarak öğrencilere yaratıcı bir metin yazdırmayı amaçlayan bu etkinlikte bir grup nesne kullanılarak nensen ile bağ kurulur ve nesnenin bakış açısıyla yazı yazılır. Yaratıcı drama ve özel mülkiyet tekniği ile ilgili bilgi verilir. Hazırlık ve ısınma çalışmaları ile öğrenciler mekâna ve çalışmaya hazırlanır.

Etkinlik: Öğrencilere atölye sürecinde ele alınacak kahramanlar ve mekân ön bilgisi verilir. Öyküde geçen mekân öğrenciler tarafından canlandırılır. Mekânda bulunan nesnelere kişileştirilir (Özel mülkiyet tekniği). Öykü karakterlerinin küçük gruplar halinde katılımcılar tarafından canlandırılır. İpucu nesnelere aracılığı ile öyküye düğüm noktası eklenir (Özel mülkiyet tekniği). Yapılan canlandırmalardan yola çıkarak öykünün sonuca bağlanır ve canlandırılır. Öğrencilerden yapmış oldukları etkinliklerden, canlandırmalardan yola çıkarak düşüncelerini ve duygularını ifade edebilecekleri bir öykü yazmaları istenir fakat öyküyü mekândaki bir nesnenin yerine kendilerini koyarak yazmaları gerekmektedir.

Ö1:

... Ben bu masalda kulübenin sahibi olan Oduncu Hasan'ın Şapkasıyım. Oduncu Hasan ve Karısı Şükran bu kulübede çok mutluydular. Karısı Şükran Hanım kışacı Sımınemin başına geçip Sıcak Gayri yulmlarken Oduncu Hasan TV Seyre diyordu. Sonra költüğe uzandı. Ben onun hep kafasındaydım, beii hiç çıkarmazdı. Şapkasını terlediğinde çıkarır ve hemen geri takardı. Oduncu Hasan ve Karısı hep birlik ve beraberlik içindedirler. Arada sırada küçük kavgalar olurdu tabii ki, sonuçta bu bir evlilik değil mi? Ben onu çok iyi tanırım. O vakitini göğünlükte ormarda gezerek geçirir bazen ben dallara takılır düşerim ama olsun, sonuçta bu onun suçu değil ben kırılmadım ona. Ben Hasan amcamın 10 yıllık Şapkasıyım. Beii aklımda 45 yaşındaydı şu an 55 yaşında 60 yaşında vefat etti. Beii o ölünce hemen yaptılar Gök oğladım ama herşey o an bitti.

Ö2:

Korkunç Anı

... Kırık aekmeceyi açtığımda içinde kutu vardı. Heycanlı çocuklarım elimden kutuyu alıverdiler. İçinden kolye, bilezik vbi şeyler çıktı. Çocuklarım onlarla ilgilenirken birden dikkatimi kutunun dibindeki kağıt dikkatimi çekti. Kağıtı okuduğumca dehşete düştüm. Kağıtta Yerimizi buldular, kaçın! yazıyordu ilk önce sakaldım ama çocuklara belli etmemem lazımdı. Biraz ne yapacağımı düşündüm. Onları alıp gitmeliydim. Tam kapıdan çıkıncakken sesler duyulmaya başladı.

Alt kata geri indiğimde üç tane kapı vardı. Ben teredditle düşünmeye başladım. Hemen karar vermeliydim. Çünkü sesler gitgide yaklaşıyordu. Üçüncü kapıyı açarak çocuklara gelmelerini söyledim. İceri girdiğimde içeride salıran bir sandalye, duvarlarında kan izleri, kocaman bir masa vardı. Masanın üstünde bir kol vardı. Şüphyle kolu çevirdim. Duvardan bir kapı açıldı. Bu kapı dışarı açılıyordu. Çocuklarla beraber hemen arabaya koştuk.

KAGIŞ

Perihan Anne ve yanındaki 2 kızı mektubun arka tarafını okuyunca içpeydiler. Arkalarını döndüklerinde kocaman bir günlük pördüler. Amaya galdılar ama nafik, günlük kilitliydi. O anda hisirtti ve sesler duymaya başladılar. Hemen galişma masasının arkasına saklandılar. Sesler git gide yaklaşıyordu. Perihan anne ve 2 kızı soluklarını tutmuş saklanırken ne yazık ki kızlardan biri dayanamayıp hapsurdu. Küçük kız istemeden hapsursa, se nafik hapsurmuştu işte bir kere. Kafalarını kaldırdıklarında birde ne pör-sisler kanlı kanlı yüzler. Korkmaya fırsat bulamadan hemen gektirip itekleyerek yukarı çıkarttılar. Biraz daha tumbul olan adam şöyle diyordu:

- Emonetleri bulduk efendim.

Perihan anne konuşmak istese de yet konuşmuyordu. Daha doğrusu konuşmasına izin vermiyorlardı. Yüzleri kandan tonınmayan adamlardan bir tanesi Perihan annenin elindeki günlüğü gördü ve hemen gekeret aldı. Sayfaları karıştırmaya galişsada almadı. Sincileneret yere galdı. O anda "efendim" dedikleri adam peldi. Perihan anne ve gocuklarını bir sızdıktan sonra yüzleri kanlı adamlara bağırılmaya başladı:

- Ben size ne dedim, bunlar kim diye.

Efendileri anne ve kızları sızdıktan sonra Onlara öbür ammalı bir ev hediye etti. Günlüğe ne oldu dersentz unutulup orada kaldı ve yaprakları ucuşup gitti:

Ö4:

... Çok önceden savaşlarda bilgi vermek için bazı kişiler seçiliydi: düşmanı kandırarak onlardan bilgi alırlardı. Bizde onlardan biliyorduk askarlara bilgi verirdik. Bizim katlin içinde yazınızı öğrendiler kaçın yazıyordu. hem en esyaları alıp askerlerin yazına gittik ama orada orda kaldı. Düşmanların onlardan bilgi aldığını öğrenince bizi öldüreceklerini biliyorduk o yüzden bizi sakladılar. Ben büyüdüm ve astıranca oldum ve bilim adamıydım. Biz denemeler sonucu tükenmez kalem buldum. Savaşta biz kazanmıştık ve ben emekli olmuşum. Fotoğrafımı elimde bir tükenmez kalemle çekilip 'dağara' asmıştım. Benim suratımdaki dandığımsı öğrenen düşmanlar bir adam parçulendirmişti ve benim haberim yoktu. 1987'dim.

Ö5:

... Zarfın arkasında "Zig zag fabrikası" yazıyordu. Ama bu fabrika 1950'de kapandı diye düşündüm o zamandan. Çocuklar çok telaşlıydı. Ben tam yatağın kösesine dokunduğum anda yatak assağıya, derin mi derin bir çukura çekilin. Çocukların artık ödü kopuyordu. Tam "üst üste ne yaşamadık ki" diye düşünürken aşağıdan ses geldi, "Gabuk, buraya acele edin gabuk gabuk" diye bağıyordu. Ben ağlayan çocuklarımı sakinleştirmeye çalışırken assağıdan gelen ses kafasını çıkararak "Gabuk olursanız zombiye mi dönüşeceksiniz yoksa?" dedi. Çocuklarla beraber ağlaya ağlaya assağıya indik. Karanlık olacağını düşündüğüm yer o kadar aydınlıktı ki! Etrafı gözümle tamıyordum. Kecemanın bir kapı vardı. Yaşlı gibi duran adam kapıyı açtı. Herkes oradaydı. Hatta ailem ve akrabalarımda vardı kosa kosa anneme ve babama sarıldım olan biteni sorduğumda şöyle anlattılar: "Bin hafta önce 1950'de kapanan Zig zag fabrikası algin bir şey yaparak insanları zombiye dönüştürdü. Salgın anınca herkese kart göndererek güvenli bir yere çekilmemizi söylediler. Sanırım bir buraya gelmeye çalışırken bu olaylar olmuştu. Artık neler olacağını burada göreceğiz."

Değerlendirme: Dileyen öğrencilerin yazmış oldukları yazıların sınıfta paylaşılması ile etkinlik sonlandırılır. Öğrencilerin etkinlik ile ilgili görüşleri alınır:

Ö1: Bugüne kadar yaptığımız etkinliklerin en güzeliydi. Olayları canlandırmak hayal kurmamı kolaylaştırdı.

Ö2: Çok eğlenceli bir etkinlikti. Kısa tiyatromuz sayesinde kendimi olayın içinde hissettim ve o gizemli dünyada hissettim.

Ö3: Yazarken çok zevk aldım. Kendimi bir nesnenin yerine koymak çok farklı ve güzeldi.

Ö4: Yazarken en eğlendiğim etkinlik oldu. Yazım çok içime sinmedi ama yazarken eğlendim bu benim için önemli.

Ö5: Çok güzel, farklı ve gizemli bir etkinlikti. Olayları canlandırdığımız için daha güzeldi ve daha etkiliydi. Çok eğlendim ve canlandırmalar işimi kolaylaştırdı.

4.3. Anti-Masal Okuma-Dinleme

Yaratıcı yazma etkinlikleri aşamasının bitmesi ile birlikte öğrenciler anti-masal ile tanıştırılmıştır.

Ders	Türkçe
Öğrenme Alanı	Yazma, dinleme
Seviye	7.Sınıf
Süre	40 dakika
Araç-Gereç	Akıllı tahta
Yöntem-Teknikler	Soru-cevap, katılımsız dinleme

Hazırlık: Öğrencilere anti-masal örnekleri gösterilmeden önce anti-masal kavramını sezdireni bazı sorular sorularak öğrenci düşündürülmüştür. Sorulan sorular ve öğrencilerin sorulara verdikleri cevaplar şu şekildedir:

1. Sizce masallar değiştirilebilir mi?

Ö1: Evet, değiştirilebilir. Daha önce yaptığımız bir etkinlikte Keloğlan'a yeni maceralar eklemiştik.

Ö2: Değiştirilebilir ama ilk hâlden daha güzel olur mu olmaz mı bilmiyorum.

Ö3: Değiştirilir. Kendi isteğimize göre de yazabiliriz galiba.

Ö4: Kararsızım.

Ö5: Pek değiştirebileceğini düşünmüyorum.

2. Aklınıza gelen herhangi bir masalda değişiklik yapma hakkınız olsa değiştireceğiniz ilk şey ne olur?

Ö1: Keloğlan geldi aklıma. Onu zengin yaparım.

Ö2: “Kibritçi Kız” masalını değiştiririm. Ama tam olarak neyi değiştiririm bilemiyorum. Daha az duygusal yapardım ama. Çünkü çok üzücü.

Ö3: “Kül Kedisi” masalını değiştirirdim. Kül Kedisi’nin babasını daha iyi bir yapardım. Kızına sahip çıkan bir baba olarak yazardım.

Ö4: “Kurbağa Prens” masalında kurbağa kısmını değiştirip daha sevimli bir hayvan eklerdim.

Ö5: “Hansel ve Gretel” masalını değiştirirdim. Üvey anneyi çok pişman ederdim ve çocuklardan özür diletirdim.

Etkinlik: Soruların ardından öğrencilere anti-masal kavramı açıklanıp bu kavram ile ilgili bilgi verilmiştir. Ardından Odeabank ve Can Yayınları işbirliği ile hazırlanan “Kırmızı Başlıklı Kız, Kurbağa Prens, Pamuk Kalpli Prens ve Yedi Cüceler, Rapunzel, Sindirella’nın Bilmecesi” masalları dinlenmiştir. Dinlenen her masaldan sonra öğrencilerin masal ile ilgili görüşleri alınmıştır ve bazı sorular yöneltilmiştir.

Kırmızı Başlıklı Kız:

Bir zamanlar küçük bir kız varmış. Hep kırmızı başlıklı bir pelerin giyermiş. Bu nedenle herkes ona Kırmızı Başlıklı Kız dermiş. Günlerden bir gün, Kırmızı Başlıklı Kız’ın canı babasının yaptığı meşhur kurabiyelerden çekmiş. Babasıyla mutfığa girip birlikte kurabiye yapmışlar. Kurabiyeler fırından çıkar çıkmaz mutfığı harika kokular sarmış. Kırmızı Başlıklı Kız’ın annesi yanlarına gelmiş ve “Bu kurabiyeleri anneannen de çok sever ama biliyorsun ki artık çok yaşlı ve hasta. Buraya gelemiyor. Hadi sen ona götür,” demiş.

Kırmızı Başlıklı Kız’ın annesiyle babası kurabiyeleri bir sepete koymuşlar ve sıkı sıkı tembihlemişler: “Hep orman yolunu takip et, sakın başka yola sapma. Yolun sonunda anneannenin evini göreceksin.”

Kırmızı Başlıklı Kız sepeti koluna takmış ve anneannesinin evine doğru yola koyulmuş. Orman yolunda giderken kurabiyelerin güzel kokusu, papatyaların kokusuna karışmış. Neşeyle yürürken birden uzaklardan bir ses duymuş. Dikkatlice dinlemiş. Bu sesler ona çocuk çığlıkları gibi gelmiş. Yardıma ihtiyaçları olabilir diye düşünmüş ve oraya doğru koşmaya başlamış. Yaklaşınca fark etmiş ki o sesler aslında çocukların oyun oynarken çıkardıkları sevinç çığlıklarıymış. Beş kız çocuğu şarkılar söyleyerek ormanda koşuyor, oyun

oynuyormuş. Kırmızı Başlıklı Kız'ı görünce onu da oyunlarına davet etmişler. O da kurabiye dolu sepeti kenara bırakıp onlarla birlikte oynamaya koyulmuş. Birlikte saklambaç oynamışlar, şarkı söylemişler.

Kırmızı Başlıklı Kız arada sepetini kontrol ediyormuş. Top oynarlarken bir de ne görsün! Kocaman kahverengi bir kurt kurabiye sepetini kokluyormuş. Kırmızı Başlıklı Kız hemen koşup sepeti kurdun elinden almış. “Kusura bakma ama bunu sana veremem,” demiş. “Sepette ne var? Çok güzel kokuyorlar, bunları ben yesem olmaz mı?” diye sormuş kurt. “Babamla yaptığımız kurabiyeler bunlar. Hepsini orman yolunun sonunda oturan anneanneme götüreceğime söz verdim.” Kurt kurabiyeleri alamayacağını anlayınca oradan uzaklaşmış. Güneş batmak üzereyken Kırmızı Başlıklı Kız birden, “Eyvah! Çok oyalandım. Kurabiyeleri anneanneme götürmeliydim. Orman yolundan ayrılmamalıydım,” diye telaşlanmış. Kızlar da, “Biz seni götürelim, buradaki tüm yolları biliyoruz,” demişler. Hep birlikte yola koyulmuşlar. Anneannesinin evine vardıklarında, birbirlerine veda edip ayrılmışlar. Kırmızı Başlıklı Kız kapıyı açmış, içeri girmiş. Kurt, anneannenin geceliğini giymiş, başlığını ve gözlüklerini takmış, yatakta yatıyormuş. İçerisi karanlık olsun, kız onu tanımasın diye perdeleri de kapamış. “Buraya kadar yorulup bana yiyecek getirdiğin için teşekkür ederim yavrum,” demiş sesini anneannenin sesine benzetmeye çalışarak. Kırmızı Başlıklı Kız yatağa çok yaklaşmamış çünkü onun kurt olduğunu anlamış. Hemen bir plan yapmış. Kurdun oyununu ortaya çıkarmak için ona şaşırtıcı sorular sormaya karar vermiş. “Senin kolların neden bu kadar uzun anneanne?” diye sormuş. “Seni daha iyi kucaklamak için,” diye cevap vermiş kurt. “Kulakların neden bu kadar büyük peki?” “Seni daha iyi duyabilmek için.” “Peki, gözlerin neden bu kadar kocaman?” “Seni daha iyi görebilmek için.” “Dişlerin neden bu kadar sivri peki anneanne?” “Kurabiyeleri daha iyi yiyecek için,” demiş kurt ve yataktan fırlamış. Kızın elindeki sepetin üstüne atlamış. Kırmızı Başlıklı Kız, “İmdaaaat!” diye bağırmaya başlamış. Kızlar henüz çok uzaklaşmadıklarından sesleri duymuşlar. Arkadaşlarına yardım etmek için koşarak geri gelmişler. Pencereden içeri bakmışlar. Sepetin bir ucundan Kırmızı Başlıklı Kız'ın, diğer ucundan kocaman bir kurdun çekiştirdiğini gördüklerinde, “Hadi, Kırmızı Başlıklı Kız'ı hep birlikte kurdun elinden kurtaralım,” diyerek odaya girmişler. Kurdun etrafını sarmışlar. Kızlardan biri kurdun sırtına dokunmuş ve “Dünyanın en yüksek dağı hangisi biliyor musun?” diye sormuş. Kurt şaşkınlıkla ona dönmüş. “Everest Dağı,” diye haykırmış diğer kız ve kurdun sırtına dokunmuş. Kurt ona doğru dönmüş bu kez. “Peki penguenler nerede yaşar?” demiş bir başkası. Kurt kafasını sorunun geldiği yere çevirip, cevabı bilmediği için susmuş. “Güney Kutbu'nda,” diye haykırmış hepsi aynı anda. En küçük

kız kurda dokunup, “Kanguruların yavrularını keselerinde taşıdıklarını biliyor muydun peki?” diye sormuş.

Kurt sonunda cevabını bilmediği sorulardan, kızların ona dokunup kaçmalarından, kendi etrafında dönüp durmaktan yorulup yere çökmüş. Kırmızı Başlıklı Kız, “Anneanneme ne yaptığını hemen söyle,” demiş. Kurt üzgün bir sesle, “Tek istediğim kurabiyelerdi. Günlerdir açım. Anneanneme bir şey yapmadım, aşağıda kilerde oturuyor. Sen ormanda sepeti buraya getireceğini söyleyince senden önce gelip onun kılığına girdim. Kurabiyeleri yemek için böyle bir oyun oynadım,” diye itiraf etmiş. Kırmızı Başlıklı Kız kilere inip anneannesini bulmuş, sarılmış. Odaya geri gelmişler. Kırmızı Başlıklı Kız kurda dönüp, “Keşke ormanda karşılaştığımızda aç olduğumu söyleseydin. Seninle kurabiyelerimi elbette paylaştırdım. Onları açgözlülüğünden istiyorsun sanmıştım,” demiş ve sepeti alıp içindeki kurabiyeleri herkese dağıtmış. En çok da kurda vermiş. Herkesin karnı doyduğunda evlerine gitmek üzere yola koyulmuşlar. Kırmızı Başlıklı Kız, ne zaman babasıyla bu güzel kurabiyelerden yapsa oyun arkadaşları ve kurt için de getireceğine söz vermiş.

Değerlendirme:

1. Masalda beğendiğiniz ve beğenmediğiniz unsurlar nelerdir?

Ö1: Kurdun nazik olmasını, birlik ve beraberliğin olması, kızın daha akıllı davranması ve kurdun kıza kötü davranmamasını beğendim.

Ö2: Masalı genel olarak beğendim fakat kurdun bu kadar saf olması güzel değildi.

Ö3: Kırmızı başlıklı kız kurdu sepetin yanında görünce hemen bağırması hoş değildi.

Ö4: Beğenmediğim kızın kurdu kandırması.

Ö5: Beğendiğim şeyler cinsiyet ayrımının olmaması, geleneksel masallar daha ilkel ama bu masal medeni. Sevmediğim şeyi yok.

2. Geleneksel “Kırmızı Başlıklı Kız” masalı ile dinlemiş olduğunuz “Kırmızı Başlıklı Kız” masalı arasındaki farklar nelerdir?

Ö1: Anti-masalda perde kapalıydı ama kızlar pencereden bakıyordu. Geleneksel masalda tavşan yolu, anti-masalda orman yolu vardı. Kırmızı başlıklı kızın annesi yerine babası kurabiye yapıyordu.

Ö2: Anti-masal daha güzeldi ama kurt içerisi karanlık olsun diye perdeleri kapatırken kırmızı başlıklı kıza yardım eden kızlar pencereden bakıyordu.

Ö3: Geleneksel ve anti-masal arasında birçok fark var. Mesela gelenekselde kız çok pasifken anti-masalda kız cesur ve bu hayatta da cesur olmak çok önemlidir.

Ö4: Birçok fark vardı. Geleneksel daha güzeldi.

Ö5: Ben anti-masalı beğendim. Anti-masal daha yenilikçi, dayanışmacı ve zeki bir kırmızı başlıklı kız vardı.

Kurbağa Prenses:

Bir zamanlar üç kızı olan bir kraliçeyle bir kral yaşarmış. İkisi de çok yaşlanınca, ülkeyi kızları yönetmeye başlamış. Prenseslerin ülke yönetimindeki çalışmaları çok başarılıymış. Bir sorun olduğunda hemen çözüm bulurlarmış. Buluşları, akılcı ve yaratıcıymış hep. Başka ülkelerin yöneticileri, kız kardeşlerin başarısının sırrını merak edip, prenseslerden bilgi alırlarmış. Prenseslerin her birinin ilgi alanı farklıymış. Büyük abla, bahçivanlığa; ortanca olanı, müziğe; kardeşlerin en küçüğü ise hikâye yazmaya meraklıymış.

Küçük prenses, fırsat buldukça kraliyet sarayının yakınındaki ormana gitmeyi, yaşlı ihlamur ağacının altındaki kuyunun yanına oturup hikâyeler yazmayı, dinlenirken de altın topuyla oynamayı çok severmiş. Sıcak bir yaz günü, serinlemek için ormandaki kuyunun yanına gitmiş prenses. Orada, neşeli orman perilerinin maceralarını anlatan bir hikâye yazmış. Sonra da çantasından topunu çıkarmış. Şarkılar söyleyerek onunla oynamaya başlamış. Topunu havaya fırlatmış. Ama yakalayamamış. Kuyuya düşüvermiş top. Kuyu öylesine derinmiş ki, dipteki su görünmüyormuş. Prensesin neşesi o anda içinden kuş gibi uçup gitmiş. Prenses önce ne yapacağını şaşırılmış. Sonra, topu kuyudan çıkarmanın yollarını aramış. O anda aklına bir fikir gelmiş: Ağaç dalı, toka ve şapkasıyla bir kepçe yapabilirmiş. Yerde uzun bir ağaç dalı bulmuş. Başındaki şapkasını çıkarmış. Lastikli tokasını saçından çözmüş. Dalın ucuna tokasıyla şapkasını bağlamış. Böylece, dal uzun bir kepçeye benzemiş. Hazırladığı kepçeyi kuyuya daldırmış. Birkaç denemeden sonra top şapkanın içine girivermiş. Dalı çekmiş. Şapkanın içinden topu alınca ne görsün, bir kurbağa dikkatle kendisine bakıyormuş. Yüksek sesle vrakladıktan sonra, “Bu topu şapkaya ben koydum,” demiş kurbağa. “Hayır, top benim çabamla girdi şapkaya,” diye yanıt vermiş prenses. “Bu kuyu öylesine derindir ki,

içine düşen kaybolur. Ben olmasaydım topuna kavuşamazdın. Onu dipten çıkarıp şapkaya ben koydum,” diye ısrar etmiş kurbağa.

Prenses daha önce kuyuya birçok top düşürdüğünü, hiçbirini çıkaramadığını hatırlamış. Kurbağaya inanmış. Ona eşyalarından birini hediye etmek istemiş. Gülümsemiş prenses. “O zaman dile benden ne dilerse. İstersen sana giysilerimden birini, incili mücevherlerimi, hatta altın tacımı verebilirim.” “Bunlarla ne yapayım?” demiş kurbağa, “Hiçbiri bana uygun değil. Karşılık olsun diye bana hediye vermene gerek yok. Bir şey dileseydim, sadece benimle arkadaş olmanı dilerdim.” “Ama bu dilek sayılmaz ki,” demiş prenses, “konuşmaya başladığımız anda arkadaş olmaya başladık zaten.” Prensesin bu sözü, kurbağaya cesaret vermiş. Kurbağanın gerçekleşmesini istediği bir dileği varmış. Ama söylemekte zorlanıyormuş. Prensesin, yardım karşılığında bir iyilik beklediğini sanmasını da istemiyormuş. Utana sıkıla, “Arkadaşlığın benim için çok önemli,” demiş kurbağa. “Sofranda oturmama, tabağından yemek yememe, bardağındaki sudan içmeme izin verir misin?” Prenses düşünmüş. Arkadaşlık sadece konuşmak mıymış? Bir şeyleri paylaşmak mı gerekiyormuş, arkadaş olabilmek için? Bu sorular geçmiş aklından. İçinde kendi sesinin, “Evet,” dediğini duymuş. “Kurbağayla arkadaşlık eğlenceli olabilir,” demiş içinden. Sonunda yanıtını vermiş. “Seninle aynı tabağı, aynı bardağı paylaşırım.” Prenses topunu çantasına koymuş. Defteriyle kalemini de yerleştiriyormuş. “Beni de yanında götüreceksin değil mi?” demiş kurbağa. “Saraya kendin gelmelisin,” demiş prenses. “Ama saray yolu benim için çok uzak. Ben bir kurbağayım. Bu sıcak havada o kadar uzun süre susuz kalamam.” Prenses, “Seni götürürsem istediğini elde etmek için çaba harcamamış olacaksın. Bence arkadaşlık biraz da çaba ister. Bence bu çabaya değer. İstedikğin zaman saraya gelebilirsin. Şimdilik hoşça kal,” demiş ve oradan uzaklaşmış. Kurbağa ise yeniden kuyuya dalmış.

Akşam olmuş. Prenses ailesiyle masaya oturmuş, yemek yiyormuş. Salon sessizmiş. “Lütfen kapının açılmasına izin verin,” diye bağırmış kurbağa. Prenses, sesi tanımış. Kapıyı açmış. “Demek o uzun yolu aşmayı başardın,” demiş. Ama lamba ışığının altında, kurbağanın benekli, kaygan derisi prensese pek de hoş görünmemiş. Kapıyı kapatmış. Annesi, babası, ablaları ona merakla bakıyorlarmış. Kapıyı niçin öyle kapatmış? Az önce kiminle konuşmuş? “Bir kurbağaydı,” demiş prenses. Ailesine başından geçenleri, kurbağaya verdiği sözü anlatmış. Şimdi, bunların hiçbirini yapmak istemediğini söylemiş. En büyük ablası, “Hatırlasana,” demiş, “bir arkadaşın, yazdığın hikâyeye resim yapacaktı. Vazgeçtiğini söyleyince nasıl da üzülmüştün.” “Sözümüzü tutmadığımızda içimiz hiç rahat olmaz,” demiş

diğer ablası. “Söz verdiysek, yapmalıyız,” demiş babası. “Kararını kendin vermelisin,” demiş annesi, “ama acele etmelisin. Kim olursa olsun, hiç kimseyi bekletmeye hakkımız olmadığını biliyorsun.”

Prenses, kurbağanın üzülmesini istemiyormuş. Kararını vermiş. Yeniden neşeyle dolmuş içi. “Acaba bir kurbağanın en sevdiği yemek ne olabilir?” demiş. Ablaları gülmüş. Prenses kapıyı açmış. “Hadi, sofraya gel,” deyince son gücüyle masaya zıplamış kurbağa. Yorgunmuş. “Önce su verir misin?” demiş. Prenses hemen geniş bir kap bulmuş, içine su doldurmuş. Suya girer girmez kurbağanın yüzü gülmüş. Bu gülen yüz, prensese çok sevimli görünmüş. Prensesle kurbağayla aynı tabaktan yemek yemiş. Kurbağa, “Uzun zamandır yemeğimi yalnız yiyordum. Ailemden uzaktayım. Onları çok özledim. Hep birlikte yemek yemenin mutluluğunu hissediyorum şimdi. Teşekkür ederim,” demiş. Prenses, sözünü tuttuğu ve kurbağanın mutluluğunda kendisinin de payı olduğu için sevinçliymiş. Yemekten sonra prenses elini uzatmış. Kurbağa bu narin elin üstüne zıplamış. Prenses, kurbağayı odasına götürmüştü. Ona, “Niçin ailenin yanında değilsin?” diye sormuş. “Kurbağaların aileleriyle yaşadığını sanıyordum.” “İyi kalpli prenses. Beni anlamak istiyorsun. Anlamak istediğin için de sana hikâyemi anlatabilirim,” demiş kurbağa. Prenses dikkatle dinlemeye başlamış. “Bir zamanlar çevremdeki insanlarla alay ediyordum, onlara kırıcı sözler söylüyordum. Kızların aklını, bilgisini küçümsüyordum. Sadece insanlara mı, hayvanlara da kötü davranıyordum. Güvercinlerinin su kaplarını sakladığım bir büyücü, kurbağaya dönüştürdü beni. ‘Biraz da hayvan olarak yaşa. Onların hayatındaki zorlukları öğren,’ dedi. Sadece akıllı, cesur bir kızın bu büyüü bozabileceğini söyledi. ‘O kız, arkadaşlığını kabul ederse; seninle kendi evini, yemeğini, duygularını paylaşırsa eski haline dönebilirsin,’ dedi. Sonra da getirip beni ormana bıraktı. Evimin yolunu kaybettim. Yeni bir yuvaya alışmak kolay değildi. Zamanla, birini kırmanın ne kadar kötü olduğunu anladım. Birbirimize iyi davrandığımızda her şeyin birdenbire güzelleşebileceğini öğrendim.” Kurbağa susmuş. Geçmişte kalsa bile, yaptığı kötü davranışlarından utanmış. Gözünden bir damla yaş süzölmüş. Prenses de onun gözyaşını silmiş. Başını okşamış. Kurbağanın duygularını anladığını hissetmiş. Onun üzüntüsünü kendi içinde hissediyormuş. İşte o sırada kurbağa birdenbire insan olmuş. Prensesin karşısında kendisiyle aynı boyda, aşağı yukarı aynı kiloda bir genç varmış. “Teşekkürler prenses,” demiş ve kendini tanıtmış. Komşu ülkedeki prenslerden biriymiş. Prenses, geçen yıl ülkelerini ziyarete gelen bir grup yöneticinin, kaybolan prensi aradıklarını hatırlamış. “Demek o kayıp prens, sendin,” demiş. “Kayboldum ama sonunda iyiliğin, eşitliğin anlamını buldum,” demiş prens. İki arkadaş gülümsemiş, kol kola girmiş ve sarayın toplantı salonuna doğru

yürümüşler. Prens, ailesine kayıp prensin yemekten bu yana sarayda olduğu haberini vermiş. Haber kısa sürede yayılmış. Prens, sevdiklerine kavuşmanın tarifsiz mutluluğunu yaşamış. O yıl, iki komşu ülkede “eşitlik yılı” ilan edilmiş. Bu sürede kızlarla erkeklerin birbirleriyle eşit olduğunu anlatan birçok hikâye yazılmış. Bunlardan birini de prens yazmış. Eşitlik hikâyeleri dilden dile anlatılmış, öyle ki bu hikâyeler yaşamın bir parçası olmuş. Herkes için hayat artık çok daha neşeliymiş. Prense prenses, o günden sonra birbirlerinin en iyi arkadaşı olmuş. Ülke yönetiminde söz sahibi olduklarında da birbirlerine yardım etmişler. Prens, prensesten sık sık fikir almış. İkisinin de verdiği kararlar herkesi mutlu etmiş.

Değerlendirme:

1. Masalda beğendiğiniz ve beğenmediğiniz unsurlar nelerdir?

Ö1: Kızın prensi dinlemesini ve hatasını anlamasını beğendim.

Ö2: Pek beğenmedim çünkü saçma geldi.

Ö3: Cadının prensi empati kurması için kurbağaya dönüştürmesi güzeldi.

Ö4: Kurbağanın prens olmasını beğendim.

Ö5: Bize doğruyu göstermesini beğendim.

2. Geleneksel Kurbağa Prens masalı ile dinlemiş olduğunuz Kurbağa Prens masalı arasındaki farklar nelerdir?

Ö1: Ben anti-masalı beğendim çünkü prenses daha nazik davranıyor. Geleneksel masalda evleniyorlar fakat anti-masalda arkadaş kalıyorlar. Anti-masalda top kuyuya düşüyor ama diğerinde göle düşüyor. Geleneksel masalda Geleneksel masalda prenses kurbağayı dinlemiyor ama anti-masalda dinliyor. Geleneksel masalda kralın tek kızı var anti-masalda üç kızı var.

Ö2: İki masal arasında birçok farklılık var. Sonda prenses kurbağayı öpüp evleniyorlardı ama bu masalda arkadaş oluyorlar.

Ö3: Geleneksel masalda prens ve prenses birbirlerini tanımadan hemen evleniyorlardı.

Ö4: Kız birinde iyimser birinde kötümserdi. Birinde prensle evlendi diğerinde evlenmedi.

Ö5: Birinde kız yaptığı şeyin kötü olduğunu anlıyor. Diğerinde kız kararından vazgeçmeyerek kötü davranıyor. Sonunda herkes eşit oluyor ve anti masalda çıkarılacak ders daha iyi.

Pamuk Kalpli Prens ve Yedi Cüceler

Evvel zaman içinde, kalbur saman içinde, karlarla kaplı bir ülkede, ak saçlı bir kralla mavi gözlü bir kraliçe yaşardı. Çok akıllı ve iyi kalpli bir de oğulları vardı. Krallıkta yaşayan herkes genç prensi çok severdi. Ona, Pamuk Kalpli Prens adını takmışlardı. Prens, yaşitlarına göre daha uzun boyluydu. Hatta bir ara boyu o kadar uzamıştı ki, kafasını vurmasın diye odasının kapısını büyütmek zorunda kalmışlardı. Lapa lapa karların yağdığı bir sabah yaşlı kral öldü. Bu habere herkes çok üzüldü. Üzülmeyen tek bir kişi vardı, o da kiskanç Vezir Vezveze'ydi. Kötü kalpli Vezveze, krallığı ele geçirmek için yıllardır planlar yapıp duruyordu. Sonunda hayalleri gerçek olacaktı.

Bir gece saraydakiler mışıl mışıl uykudayken Vezir Vezveze parmak uçlarına basarak taht odasına gitti. Duvarda asılı duran Sihirli Ayna'nın karşısına geçti ve şöyle sordu: "Ayna ayna, söyle bana. Bu krallıkta benden daha akıllı, daha kurnaz kimse var mı?" Sihirli Ayna, Kuzey ormanlarında yaşayan yeşil saçlı perilerin sihirli kristallerinden yapılmıştı ve asla yalan söylemezdi. Yemyeşil ışıklar saçtı, rüzgârda dönen pervaneler gibi döndü ve bir süre düşündükten sonra şu cevabı verdi: "Size bir haberim var vezirim. Genç prens sizden daha akıllı. Aynı zamanda iyi kalpli." Bunu duyan Vezveze, o kadar kiskandı, o kadar kiskandı ki öfkesinden sabaha kadar tepindi durdu. Çıkardığı gürültü yüzünden az kalsın saraydaki herkes uyanacaktı. Sabah olur olmaz Vezveze uykusuzluktan şişmiş gözleriyle genç prensin odasına daldı ve şöyle dedi: "Günaydın sevgili prens. Hemen giyin de birlikte yürüyüşe çıkalım. Bu sabah hava çok güzel. Sana ormandaki yavru geyikleri göstermek istiyorum." Bunu duyan prens hemen yataktan fırlayıp hazırlanmaya başladı. Uzun zamandır ormana gidip yavru geyikleri görmek istiyordu. Tam pusulasını cebine koyacakken vezir onu durdurdu. "Ona gerek yok sevgili prens, ben ormandaki bütün yolları biliyorum," dedi. Geyikleri görmeye gidiyoruz diye yalan söyleyen Vezir Vezveze, böylece genç prensi kandırdı ve onu ormanın derinliklerine götürdü. Etrafta o kadar çok kar vardı ki göz gözü görmüyordu. Pamuk Kalpli Prens, ayakkabısını bağlamak için yere çömeldiği sırada, Vezveze parmak uçlarına basarak

kaçtı ve onu buz gibi soğukta tek başına bıraktı. Genç prens, vezirin arkasından ne kadar seslendiyse de cevap veren çıkmadı. Terk edildiğini anlayınca saraya dönmek için yürümeye başladı. Fakat yanında pusulası olmadığından hangi yöne doğru yürümesi gerektiğini bilmiyordu. Soğuktan tir tir titreyerek yürümeye devam etti. O kadar çok yürüdü, o kadar çok yürüdü ki yorgunluktan bitkin düştü. Sonunda ulu bir çınarın dibine oturdu. Tam ellerini cebine sokup ısıtmaya çalışırken az ileride bazı sesler duydu ve kulak kabarttı. Bir de ne görsün! Yedi cüce, karşıdaki ağaçların arkasında durmuş prensi seyrediyor. “Beni mi gözetliyorsunuz?” diye sordu prens. “Yanına pusula almadan ve eline eldiven giymeden bu soğukta dolaşan şaşkın çocuk kim diye bakıyoruz,” dedi birinci cüce. Pamuk Kalpli Prens cevap veremedi. Yorgunluktan oracıkta uyuyakaldı. Bu cüceler, kısa boylu olmalarına rağmen hem çok güçlü hem de çok becerikliydiler. Prens kendi elleriyle yaptıkları bir kızığa koyup ormandaki kulübelerine götürdüler. Isınsın diye ateşin karşısına oturtular ve üstüne kendi elleriyle ördükleri bir battaniye örttüler. Bahçeden topladıkları sebzelerle pişirdikleri çorbayı prene kaşık kaşık içirdiler. Karnı doyan ve kemikleri ısınan prens çok geçmeden iyileşip gözlerini açtı.

“Daha önce hiç sizin kadar becerikli kızlar ve oğlanlar görmemişim,” dedi prens. “Ama boyunuz o kadar kısa ki çok komik görünüyorsunuz.” “Kalbimizi kırıyorsun,” dedi ikinci cüce. “Biz senin boyun uzun diye alay ettik mi? Seni ormanda bıraksaydık donup ölecektin.” Prens çok üzüldü ve hemen özür diledi. Bunun üzerine cüceler prensi affetti. “Bizim işe gitmemiz gerekiyor,” dedi üçüncü cüce. “Lütfen akşama kadar burada kal ve iyice dinlenip gücünü topla. ” Yarın sana saraya giden yolu gösteririz. Kraliçeye de haber bırakırız ki seni merak etmesin.”

Prens, cücelere tek tek mesleklerini sordu. “Ben pilotum, uçak kullanıyorum,” dedi mavi etekli olanı. “Ben doktorum, hastaları iyileştiriyorum,” dedi beyaz pantolonlu olanı. “Ben itfaiyeciyim, yangınları söndürüyorum,” dedi kırmızı ceketli olanı. “Ben müzisyenim, piyano çalıyorum,” dedi sarı şortlu olanı. “Ben öğretmenim, çocuklara sayıları öğretiyorum,” dedi mor kazaklı olanı. “Ben bahçıvanım, sebzeler yetiştiriyorum,” dedi yeşil şapkalı olanı. “Ben mühendisim, gemiler tasarlıyorum,” dedi çiçekli gömlekli olanı. “Sakın biz gittikten sonra tanımadığın kimselere kapıyı açma,” dedi ilk cüce. “Son günlerde ormanda bazı kötü kalpli insanlar dolaşıyor.”

Onlar işe gidince prens evde boş boş oturmak istemedi. İyiliklerine teşekkür etmek için yerleri süpürdü, camları sildi ve çamaşırları yıkadı.” Son olarak çok güzel yemekler

pişirdi ve sofrayı kurup beklemeye başladı. Akşama doğru kapı çalındı. Cüceler eve döndü diye heyecanlanan prens kapıyı açınca karşısında hiç tanımadığı siyah elbiseli bir adam gördü. Adam şöyle dedi: “Merhaba sevgili prens — pardon genç delikanlı! Ben ormandaki evlere bu kırmızı elmaları dağıtıyorum. Sen de tadına bakmak ister misin?” “Hayır, Vezveze!” dedi prens. “Beni ikinci kez kandırabileceğini mi sandın? Artık çok dikkatliyim ve seni kötü bakışlarından tanıdım. Bundan böyle yalanlarına inanmayacağım.” Pamuk Kalpli Prens doğru söylüyordu. Bu siyah elbiseli adam, kıskanç vezirin ta kendisiydi. Yalanı ortaya çıkan Vezveze o kadar utandı ki arkasına bakmadan kaçtı. Saraya bile uğramadı. Karlarla kaplı ülkede bir daha onu gören ve adını duyan olmadı. Akşam işten eve dönen cüceler, Pamuk Kalpli Prens’le birlikte sofraya oturup onun hazırladığı harika yemekleri yediler. Prens, onlara yalancı Vezir Vezveze’nin nasıl koşa koşa kaçtığını anlattı. Bu hikâyeye hep birlikte çok güldüler.

1. Masalda beğendiğiniz ve beğenmediğiniz unsurlar nelerdir?

Ö1: Masalda her şeyi beğendim. Özellikle de her zaman kadınların kötüymüş gibi gösterilmemesini.

Ö2: Ayna prensin akıllı olduğunu söylerken prens karlı günde vezire inanıp akılsızca davranıyordu. Bunu beğenmedim.

Ö3: Anti-masalı beğendim fakat yedi cücelerin yanında pamuk prensesin kalması daha güzeldi.

Ö4: Prensın vezire kanmamasını beğendim.

Ö5: Kız erkek ayrımının olmamasını ve zeki bir prens ile doğru yolun gösterilmesini beğendim.

2. Geleneksel “Pamuk Prens ve Yedi Cüceler” masalı ile dinlemiş olduğunuz “Pamuk Kalpli Prens” masalı arasındaki farklar nelerdir?

Ö1: Gelenekselde prenses anti-masalda prens vardı. Gelenekselde prenses cadiya inanıyordu ama prens vezire inanmıyordu. Gelenekselde prens ve prenses evleniyordu ama anti-masalda prens tek başınaydı.

Ö2: Geleneksel masalda kötülükleri yapan üvey anneyken anti-masalda vezirdi. Anti-masal daha özel ve ilgi çekiciydi.

Ö3: Geleneksel masalda kötülükler kadına yüklenirken anti-masalda erkeğe yüklenmesi sadece kadınların kötü olmadığından bahsetmesi çok güzeldi. Anti-masalda düşünmeden hareket etmemenin gerektiği anlatılıyordu.

Ö4: Geleneksel masalda kız her şeye kanıyordu. Anti-masalda prens akıllı davranıyor.

Ö5: Birinde kötü kalpli olan bir kadinken diğerinde bir erkek. Bir de cüceler daha iyi mesleklere sahipler. Birinde prenses diğerinde prens var.

Rapunzel

Evvel zaman içinde, kalbur saman içinde uzak bir diyarın kralı ülkedeki bütün tohumlara el koymuştu. Halk sebzenin, meyvenin tadını unutmuştu. Ülkedeki tarlalar kupkuru kalmış, kralın sarayı dışındaki her yer sapsarı olmuştu. Ama kralın kocaman bahçesi halktan aldığı tohumlarla yeşile bürünmüştü. Ağaçlarından ballı meyveler, tarlalarından lezzetli sebzeler fişkırmıştı. Kral bunları yiyerek gittikçe güçlenmiş, halk günden güne sararıp solmuştu. Herkes kaderine boyun eğmişken bir kişi karşı çıktı bütün bu olanlara. Cadıtohumu.

Cadıtohumu bir toprak cadısıydı. Her çeşit bitkinin tohumu onda bulunur, tarlasını ekmek isteyen herkes ona gelirdi. Kralın muhafızlarının ev ev dolaşıp tohumları topladığı günlerde Cadıtohumu beş tane tohum saklayabilmişti. Beş sebze tohumu: Kuzu marulu, bamyaya, kereviz, bezelye ve nane. Cadıtohumu yüksek mi yüksek kulesinin iç duvarlarına bu tohumları ekmiş, günden güne kocaman bir tarlaya dönüştürmüştü orayı. Artık bir sürü yeni tohumu olmuştu. İşte o zaman bir karar verdi Cadıtohumu. Halka bu tohumlardan verecek ve tarlaları yeniden yeşillendirebileceklerini söyleyecekti. Uçan süpürgesine bağladı çiçeklenmiş sebzeleri ve son hız süzüldü gökyüzünde.

Cadıtohumu gittiği her yerde açlıktan zayıflamış insanları gördü. Onlara tohum vermek istedi ama insanlar kralın korkusundan almadılar. Küçük bir köyde hamile bir kadın gizlice cadının uçan süpürgesine yanaştı ve kıvrır kıvrır yaprakları, bembeyaz çiçekleri olan kuzu maruluna dikti gözünü. Aşeriyordu, kuzu marulunu yemezsem güçsüz kalırım diye düşündü. Elini attığı anda Cadıtohumu fark etti, “Eğer bu çiçeklerden çıkan tohumları tarlaya ekersen istemediğin kadar kuzu marulu biter toprakta. Bütün köy doyar. Ama şimdi bu kuzu marulunu sen yersen, sadece sen doyarsın,” dedi. Dinlemedi hamile kadın, “Kralın

muhafızları gelip görür tarlaları. Bu kuzu marulunu yemezsem karnımdaki bebeğim beslenemez, güçsüz kalır,” dedi. Cadıtohumu kadının karnına bakıp, “O zaman senin tohumuna karşılık, benim kuzu marulu tohumlarım. Tamam mı?” dedi. Hamile kadın şaşırıp Cadıtohumu’nun bu söylediğine. Cadıtohumu hamile kadına yaklaştı, “Dinle beni, krala karşı cesur çocuklar yetiştireceğim. Toprağı, tohumu öğreteceğim onlara. Çocuğun doğunca birlikte büyütelim mi onu?” dedi. Hamile kadın etrafına baktı, kurumuş tarlaları, açlık çeken insanları gördü. Ve bir karar verip umutla, “Evet,” dedi Cadıtohumu’na. Aradan yıllar geçti, Cadıtohumu’nun toprağı öğretmek için yanına aldığı kız çocuğu büyüdü. Kuzu marulu anlamına gelen Rapunzel koymuşlardı kızın adını. Marulun yaprakları gibi kıvrır kıvrır, çiçekleri gibi bembeyaz renkteydi saçları. Rapunzel cesur, gözü kara, özgür bir kız olarak büyümüştü. Zamanının yarısını annesiyle köyünde, yarısını da Cadıtohumu’yla kulede geçirdi. Yılın ekim ve hasat zamanlarında kulede alıyordu soluğu. O büyürken Cadıtohumu gitgide yaşlanmıştı, kulenin merdivenlerini çıkamıyordu artık. Rapunzel bu yüzden kulenin yüksekliğince uzatmıştı saçlarını. Cadıtohumu kuleye geldiğinde aşağıdan, “Rapunzel, Rapunzel. Beyaz ipekten saçlarını sarkıt kızım, ben geldim, Cadıtohumu,” diye sesleniyordu. O zaman Rapunzel örgülerini çözüp saçlarını sarkıtıyor, Cadıtohumu da yere kadar uzanan bu saçlara tutunuyordu. Rapunzel tüm gücüyle yukarı çekiyordu onu, bir ipi çeker gibi. Kulenin içindeki tarlaları yıllar içinde büyümüştü. Tek değildi Rapunzel, dört kız kardeşi vardı. Cadıtohumu güçlü, cesur, toprağı ekip biçebilecek başka kızlar da yetiştirmişti tıpkı Rapunzel gibi. Şöyleydi isimleri: Bezelye anlamına gelen Erbse. Kereviz anlamına gelen Sellerie. Bamya anlamına gelen Okra. Nane anlamına gelen Minze. Rapunzel kız kardeşleriyle her gün kulenin iç duvarlarındaki tarlayı ekip biçerken şarkı söylerdi. Günlerden bir gün kralın oğlu kurumuş tarlalardan atıyla geçerken kuleyi fark etti. Sonra Rapunzel’in şarkı söyleyen güzel sesini duydu. Rastlantıya bakın ki tam da o sırada Cadıtohumu kuleye gelmiş Rapunzel’e saçlarını sarkıtması için sesleniyordu. Prens dikkatle izledi, kuleden aşağı sarkan bembeyaz saçları gördü önce, sonra Rapunzel’in yüzünü. O an, “Ben de bu şekilde yukarı çıkabilirim. Pamuk saçlı Rapunzel’le tanışabilirim,” dedi. Rapunzel ertesi gün, “Rapunzel, Rapunzel. Beyaz ipekten saçlarını sarkıt kızım, ben geldim, Cadıtohumu,” seslenişiyi uyandı. Hemen sarkıttı saçlarını aşağıya. Sonra ağır ağır çekti yukarı. Karşısında bir anda prensi görünce şaşırıp Rapunzel. “Sen de kimsin?” diye sordu. Prens, “Seni camda gördüm, çok beğendim. Beni eş olarak kabul eder misin?” dedi. Rapunzel sinirlendi, “İzinsiz girdin buraya, hem de Cadıtohumu’nun sesini taklit ederek. Bu hiç doğru değil. Seni tanımıyorum bile,” dedi. Prens, “Tanımadın mı beni? Prensim ben, kralın oğlu. Baksana kıyafetlerime.” Rapunzel, “Kralın oğlu da olsan izinsiz kimsenin evine giremezsin,” diye kızdı. Prens, “Benim babam kral.

İstedigimi yaparım. Benim her şeye gücüm yeter,” dedi. Sonra kulenin duvarlarındaki tarlayı fark etti prens, anlamadı önce ne olduğunu, “Hem siz ne yapıyorsunuz burada böyle?” diye sordu merakla. Rapunzel, “Buraya küçük bir tarla kurduk. Buradan topladığımız tohumlar birikince ülkedeki tarlaları yeniden ekeceğiz. Tekrar yeşil yapacağız her yeri. İnsanlar eskiden olduğu gibi sebze, meyve yiyebilecek,” dedi.

Prens Rapunzel’e hayranlıkla baktı ve heyecanla, “Ben de yardım etmek istiyorum size,” dedi. Rapunzel gülümsedi, bu teklife mutlu oldu, “Mesela domates, kabak, patlıcan tohumu bulabilir misin bize?” diye sordu. Prens heyecanla başını salladı ve hızla ayrıldı kuleden. Günler günleri kovaladı. Prens her geldiğinde bir tohum getirdi. Bir gün biber, bir gün salatalık, bir gün çilek, bir gün elma. Prens saraya girip kral babasının halktan topladığı tohumlardan alıp getiriyordu Rapunzel’e. Zaman akarken Rapunzel ve kız kardeşlerinin ektiği yeni tohumlar da büyüyordu. Kulenin iç duvarındaki tarlada her tür sebze ve meyve vardı artık. Prens de bu sayede birçok tohumu tanımış, öğrenmişti. Cadıtohumu kızlarını yanına çağırıyor, yıllarca beklenen an gelmişti. Kraldan korkmamayı öğrenerek büyüyen kızlar yola çıkmaya hazır. Cadıtohumu, “İnsanları eski tarlalara, sebzelere, meyvelere ve yeşil dünyaya kavuşturun benim toprak kızlarım,” dedi ve sıkı sıkı sarıldı onlara. Rapunzel beyaz saçlarını omuz hizasında kestirdi, eteğini giydi ve bir sürü tohumla çıktı kuleden. Ardından Minze, Sellerie, Erbse, Okra da çıktılar. Kızların her biri bir yola saptı.

Rapunzel ile prens yürüye yürüye yol ayrımına geldiler. Prens saraya giden yola sapacakken Rapunzel elini uzattı, “Birlikte dünyayı yeşillendirelim mi?” diye sordu. Rapunzel ile prens tohum ata ata dünyayı yemyeşil bir yer yapmak için yola koyuldular.

Değerlendirme:

1. Masalda beğendiğiniz ve beğenmediğiniz unsurlar nelerdir?

Ö1: Masalda prensin annesinin oğlunu merak etmemesini beğenmedim.

Ö2: Anti-masal güzeldi fakat kralın halkının kötülüğünü istemesi iyi değildi.

Ö3: Kahramanların cesur olmaları çok güzeldi.

Ö4: Masalda Rapunzel’in adını maruldan almasını beğendim. Cadının kızı istemesini beğenmedim.

Ö5: Masalın sonunu ve cadıların her zaman kötü olmadığını göstermesini beğendim.

2. Geleneksel “Rapunzel” masalı ile dinlemiş olduğunuz “Rapunzel” masalı arasındaki farklar nelerdir?

Ö1: Geleneksel masalda kızın saçları sarı, anti-masalda beyaz. Geleneksel masalda prens acı çekiyordu. Anti-masalda mutlu oldu. Anti-masalda kız prensle kızıyordu. Geleneksel masalda kız hemen prensle evlenmek istiyordu.

Ö2: Hamile kadınların ikisinin de canı marul çekiyor ve kızlarının saçları upuzun. Cadıların ikisi de Rapunzel’in annesine bir şart koşuyordu. Anti-masal daha güzeldi.

Ö3: Geleneksel masalda annenin ve babanın marul için kızlarını vermesi olayı vardı.

Ö4: Birinde cadı kötüyken diğerinde cadı iyi.

Ö5: Birinde cadı diğerinde kral kötü. Rapunzel’in kız kardeşleri de var ve birbirlerini destekliyorlar.

Sindirella’nın Bilmecesi:

Mis kokulu ormanlar, mavi dereler, pırıltılı göllerle kaplı bir masal ülkesinde Sindirella adlı bir kız yaşarmış. Çok akıllı ve bir o kadar da meraklı olan Sindirella ablasının ve abisinin onunla uğraşmalarına aldırmaz, tavan arasında kuşlarıyla, fareleriyle arkadaşlık eder, genç yaşta ölmüş olan annesinin kitaplarını okurmuş. Onlar pahalı giysilere, süslenmeye ve gösterişe önem verirken Sindirella, kitaplarda okuduklarının hayallerini kurar, dünyanın ne kadar güzel ve büyük bir yer olduğunu düşünürmüş. Yaşadıkları ülkenin başında ise bir prenses ve prens varmış. Anne ve babaları genç yaşta öldüğü için ülkeyi yönetmek onların görevi olmuş. Ancak ikisi de keçi gibi inatçı olduklarından hep kendi dedikleri olsun istiyor; bu yüzden de bir türlü sorunları çözemiyorlarmış. Sonunda ülkenin ileri gelenlerinin canına tak etmiş, bu artık böyle gitmez demişler. Böylece prenses ve prens ülkenin işlerini yönetmekte onlara yol gösterecek akıllı bir vezir bulmaya karar vermişler. Ülkenin dört bir yanına haberciler salmışlar, aklına güvenen tüm genç kadınları ve erkekleri, yarışıp hünelerini gösterecekleri bir baloya davet etmişler.

Sindirella’nın ablası ve abisi de bu fırsatı kaçırmamak için hazırlanmaya başlamışlar. Prens ve prensin yardımcısı olunca nasıl da en pahalı giysileri en güzel mücevherleri

alacaklarının hayallerini kurmaktan gözlerine uyku girmez olmuş. Fakat birden Sindirella'nın onlardan çok daha akıllı ve bilgili olduğunu hatırlamışlar, aralarında anlaşıp balo gecesini Sindirella'yı tavan arasındaki odasına kilitleyip gitmişler.

Sindirella ise bu durumu umursamamış, onun abi ve ablası gibi hırsları yokmuş, evde yalnız kalmanın tadını çıkarmaya karar vermiş.

Sindirella balo gecesini tavan arasındaki odasında oturmuş kitabını okurken birden odaya turuncu renkli bir ışık dolmuş. Işığın ortasında beliren yaşlı kadın tatlı bir sesle konuşmaya başlamış.

“Sevgili kızım Sindirella, sen buraların en akıllı ve bilgili kızsın, neden baloya gidip marifetlerini göstermiyorsun?” “Ben burada kitaplarımla, kuşlarımla, farelerimle mutluyum.” “Ama sevgili kızım, sen akıllısın, bilgilisin. Ya sadece kendini düşünen bencil ve akılsız birini seçerlerse bu ülkenin hali ne olur? Bu güzel ülkenin ormanları çöl olur, dereleri kurur, herkes aç kalır.”

Sindirella düşünmüş, bildikleri başka insanların işine yarayacaksa odasında hiçbir şey yapmadan oturmasının doğru olmayacağını anlamış. “Peki ama nasıl giderim bu saatte baloya? Asla yetişemem.” “Orası kolay,” demiş peri, “ama önce baloya uygun bir kıyafet gerekli.” Sihirli çubuğunu bir sallamış Sindirella harika bir maskeli balo kıyafetine bürünmüş. “Bu maske seni kıskanç ablandan ve abinden korumak için, sakın çıkarma baloda, seni tanımasınlar.”

Bir daha sallamış çubuğunu, kapının kilidi açılmış, Sindirella koşarak bahçeye çıkmış. Peri son kez sallamış çubuğunu ve bahçedeki balkabağı kocaman bir arabaya, kuşlar atlara, farelerden biri sürücüye, diğeri uşağa dönüşmüş. “Unutma Sindirella, saat 12'yi vurunca hemen dönmelisin, büyüünün etkisi saat gece yarısını vurduğunda biter, bu kocaman araba yeniden balkabağına, atlar kuşlara dönüşür.”

Sindirella baloya vardığında prenses ve prens sıkıntı içinde yarışmayı izliyorlarmış. Adayların hiçbiri sorulan sorulara doğru cevap veremiyormuş. Sonunda adaylar bitmiş. “Yok mu başka aklına güvenen?” diye sormuş prenses. Sindirella o anda ortaya çıkmış. İlk soruyu prens sormuş: “Söyle bakalım, sana ait olan ama daha çok başkalarının kullandığı şey nedir?” Sindirella hemen cevaplamış: “Bu çok kolay, tabii ki ismim.” Bunun üzerine prenses bir soru

sormuş: “Hangi soruya asla evet diye cevap veremezsin?” Sindirella: “Bu da kolaymış. Uyuyor musun diye sorulduğunda evet diyemem. Cevap verebiliyorsam uyanığım demektir.”

Prensle prenses birbirlerine bakmışlar, Sindirella’yı beğendikleri belli oluyormuş. Fakat o sırada Sindirella da onları sınamaya karar vermiş: “Madem bilmeceleri seviyorsunuz, bir tane de ben size sorayım: Sabah dört ayaklı, öğlen iki ayaklı, akşam üç ayaklı olan canlı nedir?” Prensle prenses çeşitli tahminler yürütürlerken saat tam 12’yi çalmaya başlayınca, Sindirella koşarak balodan çıkmış. Peşinden ne kadar koşsalar da yakalayamamışlar.

Ertesi gün prens ve prenses bu soruyu soran kızı bulmak için kapı kapı gezmeye başlamışlar. Sıra Sindirella’nın evine gelince önce kiskanç abla ve abi şanslarını denemişler, biri, “Kurbağadır,” demiş, diğeri, “Kertenkele olmalı,” demiş ama hiçbirinin doğru olmadığı belliymiş.

Prens ve prenses, “Hayır mutlaka başka bir cevabı olmalı,” diyorlarmış. Sonunda Sindirella’ya sıra gelmiş. “Doğunca dört ayağı üzerinde emekleyen, büyüyünce iki ayağı üzerinde duran, yaşlandığında bastonundan güç alan insandır,” demiş Sindirella. Abisi ve ablası yarışmayı Sindirella’nın kazandığını anlar anlamaz boyunlarını bükmüşler, onu engellemeye çalıştıkları için utanmışlar. Prens ve prenses ise verilen cevabı çok beğenmişler, Sindirella’nın ülkeyi yönetebilecek akıl ve yeteneğe sahip olduğuna emin olmuşlar, “İşte, bize de böyle akıllı bir vezir lazım, lütfen bizimle çalış,” diye teklifte bulunmuşlar.

Ne dersiniz, Sindirella bu teklifi kabul etmiş mi acaba?

Değerlendirme:

1. Masalda beğendiğiniz ve beğenmediğiniz unsurlar nelerdir?

Ö1: Masaldaki bilmeceyi beğendim.

Ö2: Anti-masalda abilerinin olması güzel değildi.

Ö3: Bilgilendirici ve daha olumlu olmasını beğendim.

Ö4: Masalın sonunu bize bırakmasını beğendim.

Ö5: Sindirella’nın temizlikçi olmamasını beğendim.

2. Geleneksel “Kül Kedisi: Sindirella” masalı ile dinlemiş olduğunuz “Sindirella” masalı arasındaki farklar nelerdir?

Ö1: Geleneksel masalda Sindirella'nın iki ablası var. Anti-masalda bir ablası bir abisi var. Geleneksel masalda kız baloya gidiyor. Anti-masalda vezir olmak için saraya gidiyor.

Ö2: Geleneksel masalda prensin bir kızla evlenmek için balo varken anti-masalda prenses ve prensin ülke yönetimine yardım etmek için balo var. Geleneksel masalda prens ayakkabıyı bulmaya çalışırken anti-masalda prens ve prenses bulmacanın cevabını bulmaya çalışıyor.

Ö3: Geleneksel masalda prens evlenmek isterken burada vezir arıyorlar. Bence tek kişinin mutluluğu yerine toplumun mutluluğu daha önemli.

Ö4: Geleneksel masalda Sindirella aklını pek kullanmazken anti-masalda akıllı bir kız. Birinde prens kendine eş ararken diğerinde vezir arıyor.

Ö5: Anti-masalda zeki bir Sindirella var, temizlikçi değil ve ülkesi için vezir olmak istiyor.

4.4. Anti-Masal Yazma

Ders	Türkçe
Öğrenme Alanı	Yazma
Seviye	7.Sınıf
Süre	40 dakika
Araç-Gereç	Kâğıt, kalem, tahta
Yöntem-Teknikler	Soru-cevap, beyin fırtınası, yaratıcı yazma

Hazırlık: Öğrencilerle anti-masal kavramı çerçevesinde beyin fırtınası yapılır. Anti-masal ile ilgili ön bilgileri harekete geçirilir.

Ardından anti-masal ile ilgili öğrenci görüşleri alınır:

1. Anti-masallar sizce eğlenceli mi?

Ö1: Okuduklarımız eğlenceli ve farklıydı.

Ö2: Bazıları eğlenceli bazıları sıkıcıydı.

Ö3: Bence idare eder ama farklı olmaları güzel.

Ö4: Eğlenceli. Özellikle “Sinderalla’nın Bilmecesi” masalı daha eğlenceli.

Ö5: Bence eğlenceli masallar. Farklı olmaları, daha eşitlikçi olmaları da çok güzel.

Öğrencilere ilk etkinlikte seçtikleri masalı tekrar yazmaları gerektiği belirtilir ve etkinlik başlatılır.

Etkinlik: Öğrenciler istedikleri şekilde, hiçbir kural ve yönlendirme olmadan masallarını oluşturur.

Ö1:

Kumru'nun Şehir Macerası

Akıllı küpe, Orman, Renkli Kalemler, Basık, Ahsap evler, Binalar, Kız, Kırmızı Başlıklı Kız, Güzelük, Yürekli bir hanım, Kırmızı Terlikler, Çukuklu Saat, Tavşan

Bundan önce Kumru adında bir köy ailesi ile birlikte şehre gelmişti. Kumru köydeki arkadaşlarından duyuyordu binaların ne kadar büyük ve inandırıktır yükseklikte olduklarını. Şehir'e geldiğinde o kadar da mükemmel olduklarını düşünmüştü. Bir gün pazara gittiklerinde kız bir tane güzel görmüş ve annesine anne bunu alalım mı demiş. Annesi tabii ki kızın alalım demiş. Satıcıya sormuşlar fiyatı kaç TL acaba demiş annesi Zeliha hanım. Satıcı 50 TL diye karşılık vermiş. Annesi benim yanımda o kadar para yok demiş. Kumru'nun aklına bir fikir gelmiş, başındaki başlıkla, güzelük takas etmeyi düşünmüş ve abasına söylemiş. Adam kabul etmiş ve Kumru güzelük almış. Eve dönerken Orman mahallesinden geçiyorlarmış ki Kumru buradaki ahsap evler çok güzel demiş annesine. Annesi de anlatmaya başlamış yıllar önce jörm adında bir adam varmış. İnsanlar evleri o zamanda taş, çamur ve samanla yapıyorlarmış. Bu adam düşünmüş ki ahsapta yapılan evlerin daha sıcak olacağını ve ilk ev yapmış. Bunu görenler de evlerini öyle yapmışlar. Bundan sonra çukuklu ev ahsapta yapılmış dedi annesi. Kumru ve annesi eve gelmişler o sırada kapının önünde bekleyen tavşan kulü. Kuli Kumru'nun evcil tavşanıydı Kumru kuliyi çok severdi. Terkesi gün babası ve Kumru evi temizlediler. Annesi kurabiye yapıyordu. Bu arada telefon geldi. Babası telefonu açtı, arayan anneannesiydi çok hasta olduğunu söyledi. Bunu duyan Kumru annesine kurabiyelerden anneanneme de götürürüm mi dedi. Annesi Zeliha hanım tamam kızım hemen sepete koyup getiriyorum demiş. Kız akıllı küpesini almış bu sayede kaybolmayacak başka birisinin eline geçmeyecekti. Annesi sepeti getirdi. Kız güzelüğünü ve kırmızı terliklerini giydi ve yola koyuldu. Bir süre sonra Kumru farklı bir yolda olduğunu anlamış hemen akıllı küpesinden babasını aradı ama ulaşılamıyordu. Kumru korkmuştu ve her tarafını hepik sarmıştı. Kumru kepeklerden kaçtı her yerde kırmızı binalar vardı. Kırmızı binalar onu büyülemişti. Ama korkuyordu kaybolacağı için. Hemen küpesinden polis'i aradı. 10 ilâ 15 dakika içinde polisler geldi. Kumru babasını aramalarını istedi, polisler babasını aradılar ve annesi ile babası Kumru'nun yanına geldiler. Kumru ve ailesi eve döndüler. Kumru aksam anneannesini aradı ve olanları anneannesine anlattı. Sıca masalın devamında neler oldu..)

Kızın Başlıklı Kız

Günlerden bir gün kız kız adında bir kız varmış. Bu kız oldukça kibirli ve bir o kadar da sinistirdi. Kızın okulunda bir gezi vardı. Bu geziye kızın arkadaşları katılacaktı. Okulda hep beraber geziye gitmek için toplanılır. 2-3 saat sonra gezi alanına gelmişlerdi. Kızın kız çok muttuysa. Çünkü kuzeni de yanındaydı. Kamp alanında herkes cadıların kurmuştu. Sadece kızın kız ve kuzeni Duru'nun cadıların kurulmamıştı. Çünkü onlar yine bir kurnazlık peşindeydiler. Güneş batarken öğretmenleri iki öğrencinin ortalkta olmadığını farketti ve telaşlandı. Çünkü bu gezi onun için büyük bir sorumluluktu. O sırada kızın kız ve Duru arkadaşlarını korkutmak için kovanın içerisine bécet dolduruyordular. Ve bu durumu hiç fark etmeden kamp alanından uzaklaşmışlardı. Güneş batmış ve ikiside çok korkuyordu. Çünkü kaybolmuşlardı. Kurtulmak için ne yolu biliyorlardı ne de yanlarında bir pusula vardı. Öğretmenler ve öğrenciler çok korkuyorlardı, arkadaşlar hala bulunamamıştı.

Sonra kızın kızın adına bir fikir geldi. Duru'ya

- Geziye gelirken yanına gizlice telefon getirdim. dedi.

İki kızın bir anda sevindiler. Kızın kız öğretmenini arayacakken ters gibi telefon getirmiyordu. Ormanın derinliklerinde talakoldular. Hava gitt gide kararıyor ve sağıyordu. Öğretmenin de telefonu getirmiyordu. Eğer getseydi yardım alabilirdi. Kızın kız ve Duru yolu bulmaya çalışırken bir anda bir ses duydular. İlisinde yürüdüleri ağzına gelmişti. Kızın kız korkmak istemiyordu ama elinde değildi. Tekrar birde daha ilaledikten sonra yine aynı ses duydular. Bu bir kurt sesiydi. Bu sesi duyunca Duru bir çığlık attı ve ağlamaya başladı. Kızın kız ona sakinleşmek istiyordu. Fakat kendiside deli gibi korkuyordu.

Uzun bir aradan sonra öğretmen güvencilere ulaşip yola koyuldular. Öğretmen ve görevliler her yerleri arıyorlardı. Kızın kız ve Duru aniden bir gölge gördüler. Ve gittide bu gölge sayısı artmaya başlamıştı. Kurtlar yaklaşıyordu. Ardından ilk kurt görüldü sonra ikinci, üçüncü... Kızlar bu kurtların çok aç olduklarını anlamışlardı. Kurtlar yavaş yavaş kızlara yaklaşıırken neyseki öğretmen görevliler geldi. Görevliler kurtların kaçımları için bir dikkatli taktikleri uyguladılar. Ve kurtlar gitti. Öğretmen kızın kız ve Duru'yu yanına alarak kamp alanına getirdi. Onlara kızı, Ama belirtmedi. Duru ve kızın kız yapacakları kötülükten pişman olup söz söylediler. Ve kızlar bir daha böyle kötülükler yapmamak için birbirlerine söz verdiler.

RAPUNZEL

Bir varmış bir yokmuş çok zengin bir kralın gözünden bile sakındığı Rapunzel adında bir kızı varmış. Bu kızın en sevdiği renk maviymiş. Bu yüzden Rapunzel'e Mavi Prenses'de diyorlarmış. Rapunzel bir gün yabla yürürken karşısına üzeri yırtık pırtık bir kız gitmiş. Rapunzel kızın yanına yaklaşarak adın ne diye sormuş. Kız Rapunzel'in ihtişomı karşısında dona kalmış. Rapunzel teterr etmiş. Kız Henna demiş. Rapunzel istersen benimle gel arkadaş olalım benimle sarayla yaşa demiş. Kız olur demiş sevinçle. Saraya gelmişler Rapunzel'in anne ve babası Henna'yı görünce Rapunzel'e kızmışlar bu kim diye Rapunzel benim arkadaşım artık bizimle yaşayacak demiş. Eger yanımda zengin birini getirseydim hoş görürdünüz ama öyle olmadı demiş. Padişah tamam demiş. Artık bizimle yaşasın kızım ne derse öyle olsun. Henna Rapunzel ile oynarken çok acıttığı- nı hissetmiş. O sırada sofrayı hazırlayan Carlos yemek hazır diye seslenmiş. Rapunzel ve Henna yemeklerini yedikten sonra futbol kurslarına gitmişler. Henna bu yıl olimpiyatlara hazırlanıyormuş. Rapunzel onu izlerken gurur duyuyor ve onu sonuna kadar destekliyormuş. Rapunzel'in bayundan bile uzun saçları ona ayrı bir hava katıyor ayrı bir güzelleştiriyormuş. Henna Rapunzel'e sen neden güzellik güzellik yarışmalarına katılmıyorsun demiş. Rapunzel koşana bilirmiyimki diye sormuş. Henna denemeden bilemezsin demiş. Çantalar çantaları kovalamış. Rapunzel ve Henna yarışmaları için hazırlanmış. İkiside yarışmanın sonuna gelmiş. Sizce ikiside kazandı mı?, yada kim kazandı?

Ö4:

Zihinsel

Kırmızı başlıklı kız

Şapka ← Kırmızı başlıklı kız

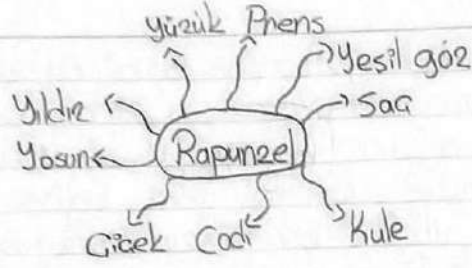
↓
Kız

↓
Arman

Kırmızı başlıklı kız

Bir köyde kırmızı başlıklı kız adında bir kız varmış bu kızın babası bu kızla iki telefon almış birini kızını kırmızı başlıklı kızla diğeri annesinin annesi için ama kızına yakın bu telefona oyun yüklemek demiş fakat derslerinde geli kalırsın dizesi söylemiş ve diğer telefonu ara tatilde annesine götürmesini istemiş kırmızı başlıklı kız tamam babaşım diyerek kabulüne gitmiş ama sabredememiş ve oyun yüklemiş oyunun adı alev toplattırılmış kırmızı başlıklı kız telefonda bu oyunu o kadar çok oynamış ki gözleri görmeyi almış derslerinde kitap okuyup yazarak tanımlar yazıyordu ara tatil olunca babasından annesinin telefonu götürmek istemiş ve annesi ve benimi yaptığımız gibi kırk birde götürürsen görebilirsin demiş ve kırmızı başlıklı kız tamam demiş telefon ve kedi alıp yola koyulmuş birer gün sonra telefonunu unutmuşu fark etmiş ama devam etmiş sonra yatınu koydukları bir kuyuya düşmüş akşam olmuş ama kuyudan çıkamamış karni açılarak kula biterer yanıs en sonunda aklına annesinin telefonu ile babasını aramak gelmiş aklına sonra babası telefonu açınca kırmızı başlıklı kız babasına bir kuyuya düştiğünü söylemiş ve kuyularda bir kuyu olduğunu aklına gelmiş ama kendi evinin önünde varmış kırmızı başlıklı kız görünce hemen onu çıkartmış ve kırmızı başlıklı kızın her şeyi anlatmış babası kızına gözük almış ve annesine telefonu götürmüştür ve mutlu meşur yaşamışlar.

Ö5:

Yine simsekli bir gündü. Havada hüzün ve acınsızlığın olduğu bir gün. O gün Rapunzel adında dünyalar güzeli bir bebek doğmuştü. Rapunzel'in doğduğu ülkede çok oyun oynayan oluyordu. Çünkü bu ülke sihirliydi. Ülkedeki bütün çocuklar kazanılıyordu. Ülkede sadece Rapunzel yetişkin olabilmişti. Rapunzel büyüyünce gözleri maviden yeşile dönmüş. Bunun nedenini merak eden meraklı Rapunzel hemen araştırmaya başlamış. Bin gün kütüphanede gözlerine cevap ararken bir Cadi ile karşılaşmış. Cadi Rapunzel'i görün görünmez hemen bir büyü ile kuleye götürmüş. Rapunzel bu kuleden kaçınan çocukları görmüş ve ne olup bittiğini anlatmalarını istemiş. Çocuklar başlamış anlatmaya "Bizi daha buraya getirdiğinde çok küçüktük. Büyüdükümüzde bize eğitim vermeye ve büyü yaptırılmaya başladı. Biz bu büyülerle oynamı koruyoruz biz olmasak bu ülkede tek bir bitki bile büyümür" demişler. Rapunzel hemen düşünmüş ve "Acaba benim gözlerimin değişimini açıklayabilin misiniz" demiş. Çocuklar "göz" kelimesini duydıkları an yellerinden fırlamışlar ve Cadi babalarını çağırmışlar. Cadi Hemen Rapunzelle yaklaşmış ve "Ullanca seni rüyalarında gördüm. Sen bu ülkedeki bütün kötülükleri yok edecek kişisin" dedi ve o anda başka bir cadı kansaslarına dikiliverdi. Hemen baba cadının güçlerini alıp onadan uzaklaştı. Güçleri olmayan cadı oturup ağlamaya başladı çünkü bu kuleden inmenin tek yolu uama güçtüdü. Rapunzel'in aklına bir fikrin geldi ve hemen ueman sollarını kuleden sallattı. Kuledeki herkes aşağıya indi.

En son Rapunzel saçlarıyla parasüt gibi atladı. Baba Cadı ve yavunları ormana koşmuş ve diğer cadıya yetişmişler. Rapunzel'e o anda gökten bir yüzük indi ve kötü cadıyı yakalayarak onaya hapsetti. Güleli gelen baba cadı bu yüzüğü yoketti. Artık ülkeye bir huzur gökmüştü ama bu daha burada bitmemiştir. Diğer cadıları bulup başka yüzüklere hapsedmeleri lazımdı. Ama bu olayı Rapunzel'in gacığu yapması gerekiyordu...

Değerlendirme:

Öğrenciler masallarını yazdıktan sonra masallar “Yaratıcı Yazma Becerilerini Değerlendirme Formu” na göre değerlendirilmiştir.

Ö1:

Maddeler	Puanlar					
	0	1	2	3	4	5
Masalı kendine ait kurguyla ilgi çekici şekilde yeniden yazma						X
Masaldaki olay örgüsünü değiştirme						X
Masala yeni bir başlık koyma						X
Masala sıra dışı fikirler ekleme						X
Masala kendi yaşantısından eklemeler yapma	X					
Masala yeni kahramanlar ekleme						X
Masalda var olan kahramanların kişisel özellikleri değiştirme						X
Masalda var olan kahramanların fiziksel özelliklerini değiştirme				X		
Masaldaki kahramanların adlarını değiştirme						X
Masaldaki kahramanların toplumsal görev ve rollerini değiştirme						X

Masala yeni mekânlar ekleme						X
Masalda var olan mekânların özelliklerini değiştirme						X
Masalda yaşanan olayların zamanlarını değiştirme	X					
Masalda farklı kelimler kullanma				X		
Masalda özgün anlatım biçimlerini kullanma				X		
Masalı kendine has bir üslupla yazma				X		
Masala yeni ve etkileyici bir son yazama					X	
Masala mizahi unsurlar ekleme	X					
Masala yaşadığımız çağdan unsurlar ekleme					X	
Masalda hayal gücünü sık kullanma						X

Tablo 1.6. Yaratıcı Yazma Becerilerini Değerlendirme Formu

Çalışma grubunun en iyi anti-masal örneği olan “Kumru’nun Şehir Macerası” masalı “Kırmızı Başlıklı Kız” masalının anti-masalıdır. Masalda olay örgüsü öğrencinin hayal gücü ile ve yeni bir kurgu ile yazılmıştır. Masala yeni bir başlık konmuş ve sıra dışı fikirler eklenmiştir. Kahramanın şehre taşınması, başlığı ile gözlüğü takas etmesi, akıllı küpe sayesinde güvende olması sıra dışı fikirlerdir. Masala yeni bir kahraman olan evcil tavşan eklenmiştir ve kurt çıkarılmıştır. Aynı zamanda anneye de Zeliha ismi verilmiştir. Masalda Kırmızı Başlıklı Kız’ın kişisel özellikleri değiştirilmiştir. Geleneksel masaldan farklı olarak bu masalda kahraman daha akılcı çözümler üreten bir özelliğe sahiptir. Kahraman burada etrafını saran köpeklerden doğal olarak korkmuştur fakat bununla baş etme yollarını da aramıştır. Masalda babanın kızı ile birlikte temizlik yaptığı görülmektedir. Öğrenci burada toplumsal görev ve rollerde eşitlikçi bir tavır almıştır ve ev işlerinde alışlageldiği gibi anneyi değil babayı ön plana çıkarmıştır. Masala yeni mekanlar eklenmiştir. Kahraman ailesi ile şehre göç etmiştir ve kızın annesi ile yürüdüğü orman yolu geleneksel masaldakinden farklıdır. Öğrenci masalda kısmen farklı kelimeler ve kendine has özgün bir üslup kullanmıştır. Masala yeni ve sıradan olmayan bir son yazan öğrenci masalın sonunu ucu açık bırakarak okuyucunun tamamlamasını sağlamıştır. “Yaratıcı Yazma Becerilerini Değerlendirme Formu”ndan 75 puan alan öğrenci iyi düzeyde bir anti-masal oluşturmuştur. Öğrencinin ilk masalından aldığı puan 12 iken ikinci masaldan aldığı puan 75 olmuştur ve gelişme göstermiştir.

Ö2:

Maddeler	Puanlar					
	0	1	2	3	4	5
Masalı kendine ait kurguyla ilgi çekici şekilde yeniden yazma						X
Masaldaki olay örgüsünü değiştirme						X
Masala yeni bir başlık koyma	X					
Masala sıra dışı fikirler ekleme		X				
Masala kendi yaşantısından eklemeler yapma			X			
Masala yeni kahramanlar ekleme						X
Masalda var olan kahramanların kişisel özellikleri değiştirme						X
Masalda var olan kahramanların fiziksel özelliklerini değiştirme					X	
Masaldaki kahramanların adlarını değiştirme						X
Masaldaki kahramanların toplumsal görev ve rollerini değiştirme	X					
Masala yeni mekânlar ekleme				X		
Masalda var olan mekânların özelliklerini değiştirme			X			
Masalda yaşanan olayların zamanlarını değiştirme	X					
Masalda farklı kelimler kullanma				X		
Masalda özgün anlatım biçimlerini kullanma			X			
Masalı kendine has bir üslupla yazma				X		
Masala yeni ve etkileyici bir son yazama				X		
Masala mizahi unsurlar ekleme	X					
Masala yaşadığımız çağdan unsurlar ekleme					X	
Masalda hayal gücünü sık kullanma				X		

Tablo 1.7. Yaratıcı Yazma Becerilerini Değerlendirme Formu

Masalı yeniden yazan öğrenci yeni bir kurgu yazıp yeni bir olay örgüsü oluşturmayı başarmıştır fakat bunu yaparken geleneksel masaldan çok uzaklaşmıştır. Masalda farklı fikirler vardır fakat bunlar sıra dışı diyebileceğimiz nitelikte değildir. Öğrenci masala kendi eğitim hayatından unsurlar eklemiştir. Masaldaki en büyük yenilikler kahramanlar da olmuştur. Kırmızı Başlıklı kız öğrencinin oluşturduğu masalda hem fiziksel olarak hem de kişisel olarak geleneksel masaldakinden çok farklıdır. Ayrıca öğrenci masala yeni kahramanlar eklemiştir ve geleneksel masaldaki kahramanları da çıkarmıştır. Toplumsal görev ve rollerde herhangi bir değişiklik yapmayan öğrenci masala yeni mekanlar eklemiştir. Öğrenci masalı kendi anlatımıyla oluşturmuştur fakat özgün bir anlatımı yakalayamamıştır. Öğrenci masala yeni bir son eklemiştir fakat bu yeni son etkileyici, özgün bir son değildir. Masalda hayal gücü kısmen kullanılmıştır. “Yaratıcı Yazma Becerilerini Değerlendirme Formu”ndan 56 puan alan öğrenci orta düzeyde bir metin yazmıştır. Öğrencinin ilk masalından aldığı puan 1 iken ikinci masaldan aldığı puan 56 olmuştur ve 55 puanlık bir gelişme göstermiştir. Öğrenci her ne kadar geleneksel masaldan fazla uzaklaşmış olsa da yeni bir kurgu ve kahramanlar ile yaratıcı yazmasını orta seviyeye çıkarmıştır.

Ö3:

Maddeler	Puanlar					
	0	1	2	3	4	5
Masalı kendine ait kurguyla ilgi çekici şekilde yeniden yazma						X
Masaldaki olay örgüsünü değiştirme						X
Masala yeni bir başlık koyma	X					
Masala sıra dışı fikirler ekleme						X
Masala kendi yaşantısından eklemeler yapma	X					
Masala yeni kahramanlar ekleme						X
Masalda var olan kahramanların kişisel özellikleri değiştirme		X				
Masalda var olan kahramanların fiziksel özelliklerini değiştirme	X					
Masaldaki kahramanların adlarını değiştirme		X				
Masaldaki kahramanların toplumsal görev ve rollerini değiştirme						X

Masala yeni mekânlar ekleme		X				
Masalda var olan mekânların özelliklerini değiştirme						X
Masalda yaşanan olayların zamanlarını değiştirme	X					
Masalda farklı kelimeler kullanma					X	
Masalda özgün anlatım biçimlerini kullanma				X		
Masalı kendine has bir üslupla yazma				X		
Masala yeni ve etkileyici bir son yazama						X
Masala mizahi unsurlar ekleme	X					
Masala yaşadığımız çağdan unsurlar ekleme				X		
Masalda hayal gücünü sık kullanma					X	

Tablo 1.8. Yaratıcı Yazma Becerilerini Değerlendirme Formu

Geleneksel masaldan uzaklaşmadan olayları farklı ve ilgi çekici bir kurguyla yazan öğrenci iyi bir anti-masal örneği vermiştir. Masala “Henna” isminde bir de kahraman eklenmiştir ve geleneksel masaldaki prens ve cadı bu masalda yer almamıştır. Rapunzel’in Henna ile yaşama fikri, futbol turnuvasına güzellik yarışmasına katılma fikri sıra dışı kabul edilebilir. Öğrenci masala kendi yaşantısından eklemeler yapmamıştır fakat çağımızdan unsurlar eklemiştir. Futbol turnuvası, güzellik yarışması çağımız unsurlarındandır. Öğrenci masaldaki kahramanların fiziksel ve kişisel özelliklerini değiştirmemiştir. Masalda futbol turnuvasına katılan kız çocuğu ile öğrenci toplumsal görev ve rollerde de değişiklik yapmıştır. Geleneksel masalda yer alan saray ve cadının kulesi bu masalda yer almamıştır. Böylelikle öğrenci farklı bir mekan kullanmıştır. Masalda farklı kelimeler kullanan öğrenci kısmen kendine has bir üslup da kullanmıştır. Öğrenci değiştirdiği masala farklı bir son eklemiştir. Masalın sonu özgün bir sona sahiptir. Öğrenci kesin bir son yazmamıştır masala. “Sizce ikisi de kazandı mı? Ya da kim kazandı?” sorusunu sorarak masalı bitiren öğrenci okuyucunun hayal gücünü kullanmasını sağlamıştır. “Yaratıcı Yazma Becerilerini Değerlendirme Formu”ndan 53 puan alan öğrenci orta düzeyde bir metin yazmıştır. Öğrencinin ilk masalından aldığı puan 1 iken ikinci masaldan aldığı puan 53 olmuştur. Öğrenci yeni bir kurgu ve kahramanlar ile iyi bir anti-masal ortaya koymuştur ve yaratıcı yazma yöntemini kullanmıştır.

Ö4:

Maddeler	Puanlar					
	0	1	2	3	4	5
Masalı kendine ait kurguyla ilgi çekici şekilde yeniden yazma						X
Masaldaki olay örgüsünü değiştirme						X
Masala yeni bir başlık koyma	X					
Masala sıra dışı fikirler ekleme						X
Masala kendi yaşantısından eklemeler yapma					X	
Masala yeni kahramanlar ekleme	X					
Masalda var olan kahramanların kişisel özellikleri değiştirme					X	
Masalda var olan kahramanların fiziksel özelliklerini değiştirme	X					
Masaldaki kahramanların adlarını değiştirme	X					
Masaldaki kahramanların toplumsal görev ve rollerini değiştirme	X					
Masala yeni mekânlar ekleme					X	
Masalda var olan mekânların özelliklerini değiştirme	X					
Masalda yaşanan olayların zamanlarını değiştirme	X					
Masalda farklı kelimeler kullanma			X			
Masalda özgün anlatım biçimlerini kullanma			X			
Masalı kendine has bir üslupla yazma			X			
Masala yeni ve etkileyici bir son yazama				X		
Masala mizahi unsurlar ekleme	X					
Masala yaşadığımız çağdan unsurlar ekleme						X
Masalda hayal gücünü sık kullanma						X

Tablo 1.9. Yaratıcı Yazma Becerilerini Değerlendirme Formu

Öğrenci geleneksel masalı kendine ait bir kurguyla olay örgüsünü değiştirmiştir. Öğrenci masala hem kendi yaşantısından hem de çağımız unsurlarından olan teknolojiyi dâhil etmiştir. Özellikle çocukların sık sık vakit geçirdiği telefon oyunları masalda yer almıştır. Masalda Kırmızı Başlıklı Kız babasının verdiği telefonla çok vakit geçirmiştir. Bu noktada kahramanın kişisel özelliklerinin de değiştiği görülmektedir. Masalda yeni bir mekân olarak kuyu karşımıza çıkmaktadır. Kahraman bu kurtla bir mücadeleye girmek yerine kuyuya düşmüştür ve buradan kurtulma mücadelesi vermektedir yeni masalda. Masalda kahraman karşılaştığı problemde akılcı bir çözümle kurtulmuştur ve böylelikle öğrenci yeni bir son yazmıştır masala. “Yaratıcı Yazma Becerilerini Değerlendirme Formu”ndan 46 puan alan öğrenci orta düzeyde bir metin yazmıştır. Öğrencinin ilk masalından aldığı puan 1 iken ikinci masaldan aldığı puan 46 olmuştur. Öğrenci yeni bir kurgu ve kahramanlar ile bir anti-masal yazmıştır.

Ö5:

Maddeler	Puanlar					
	0	1	2	3	4	5
Masalı kendine ait kurguyla ilgi çekici şekilde yeniden yazma						X
Masaldaki olay örgüsünü değiştirme						X
Masala yeni bir başlık koyma	X					
Masala sıra dışı fikirler ekleme						X
Masala kendi yaşantısından eklemeler yapma	X					
Masala yeni kahramanlar ekleme						X
Masalda var olan kahramanların kişisel özellikleri değiştirme						X
Masalda var olan kahramanların fiziksel özelliklerini değiştirme	X					
Masaldaki kahramanların adlarını değiştirme			X			
Masaldaki kahramanların toplumsal görev ve rollerini değiştirme			X			
Masala yeni mekânlar ekleme	X					
Masalda var olan mekânların özelliklerini değiştirme	X					

Masalda yaşanan olayların zamanlarını değiştirme	X						
Masalda farklı kelimeler kullanma							X
Masalda özgün anlatım biçimlerini kullanma							X
Masalı kendine has bir üslupla yazma							X
Masala yeni ve etkileyici bir son yazama							X
Masala mizahi unsurlar ekleme	X						
Masala yaşadığımız çağdan unsurlar ekleme	X						
Masalda hayal gücünü sık kullanma							X

Tablo 1.10. Yaratıcı Yazma Becerilerini Değerlendirme Formu

Rapunzel masalını yeniden yazan öğrenci masal türü içinde kalarak geleneksel masaldan çok fazla uzaklaşmadan bir anti-masal oluşturmuştur. Öğrenci yeni bir kurguyu ilgi çekici şekilde yazmıştır. Geleneksel masaldan farklı olarak bu masalda Rapunzel garip olayların olduğu bir ülkeye doğmuştur. Geleneksel masaldaki marul olayı bu masalda yer almamaktadır. Anti-masaldaki asıl gizemli olay ülkede doğan çocukların sürekli kaçırılırken Rapunzel'in kaçırılmaması ve gözlerinin renk değiştirmesidir. Bu unsurlar masala eklenen sıra dışı fikirler olarak kabul edilebilir. Öğrenci masala çağımızdan ve yaşantısından unsurlar eklemiştir. Cadı baba ve çocuklar olmak üzere iki yeni kahraman eklemiştir. Burada cadılardan biri alışılanın aksine iyi niyetlidir. Ayrıca Rapunzel' mücadelecisi ve aktif bir kahraman olarak karşımıza çıkmaktadır. Geleneksel masalda kurtuluş için prensini bekleyen Rapunzel burada kendi kurtuluşunu ve ülkenin kurtuluşunu kendi çabasıyla sağlamaktadır. Bu da masalda toplumsal görev ve rollerde değişiklik yapılmış demektir. Anti-masalın en güçlü yönlerinden birisi de öğrencinin farklı kelimeler kullanması, kendine has ve özgün bir üslup kullanmasıdır. Tekerleme veya kalıplamış ifadeler yerine daha süslü, edebî bir anlatım yer almaktadır. Ayrıca masal yeni ve etkileyici bir sonla sonlanmaktadır. Çünkü masalın sonunda çocukların ve Rapunzel'in mücadelesi kesin bir zaferle sonuçlanmamıştır. Zaferin gidişatını Rapunzel'in doğacak olan çocuğunun belirleyeceğini yazıp masalı bitiren öğrenci böylelikle etkili bir son yazmıştır. Öğrenci bunları yaparken sık sık hayal gücünü kullanmıştır. "Yaratıcı Yazma Becerilerini Değerlendirme Formu"ndan 57 puan alan öğrenci orta düzeyde bir anti-masal yazmıştır. Öğrencinin ilk masalından aldığı puan 1 iken ikinci masaldan aldığı puan 57

olmuştur. Bu da öğrencinin yaratıcı yazma becerisinin gelişme gösterdiğini belirtmektedir. Öğrenci yeni bir kurguyla, kahramanlarla ve özgün bir üslup ile orta seviyede anti-masal yazmıştır.

BÖLÜM 5

5. TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu bölümde araştırma sonucunda elde edilen sonuçlara ve önerilere yer verilmiş, sonuçlar tartışılmıştır.

5.1. Tartışma

Araştırmada eylem araştırması yöntemi ile 7. sınıf öğrencilerinin yaratıcı yazma becerilerinin geliştirilmesi ve öğrencilerin anti-masal yazmaları sağlanmaya çalışılmıştır. “Yaratıcı Yazma Becerilerini Değerlendirme Formu” aracılığı ile çalışmaya katılan öğrencilerin ilk aşamada ve son aşamada yazdıkları masallar değerlendirilmiştir. Öğrencilerin değerlendirilen masalları karşılaştırılmıştır ve gelişme gösterdikleri tespit edilmiştir.

Bireyin duygularını, düşüncelerini, hayallerini ve planlarını yazı aracılığıyla anlatmasına yazma denir. Gelişmiş bir yazma becerisi iyi bir düşünce sistemine sahip olmayı gerektirir. Yazma becerisi duyguların, düşüncelerin düzenli ve sistematik bir şekilde aktarılmasıdır. Bunu en iyi şekilde yapabilmek için ise süreç temelli yazma yaklaşımı benimsenmelidir. Süreç temelli yaklaşımda önemli olan ürün değil ürünün ortaya çıkış sürecidir. Süreç temelli yazma yaklaşımında yazma öncesi, yazma sırası ve yazma sonrası basamakları vardır ve bunlar eşit öneme sahiptir. Yazılı anlatımda süreç temelli yaklaşımın kullanılmasıyla birlikte yaratıcı yazma yöntemi de önem kazanmıştır. Bireylerin farklı bakış açılarıyla dünyayı anlamlandırması, eleştirel düşünebilmesi, sorgulayıcı olması, empati kurabilmesi ve sorunlara kendine has çözümler üretebilmesi çağımızın önemli gerekliliklerindedir. Eğitimin amaçlarından birisi bu gerekliliklere hizmet etmektir. İnsanların sorgulayan ve yeni fikirler, çözümler üreten bireyler olmasını amaçlayan eğitim, yeni öğretim programlarıyla birlikte yaratıcı düşünmeyi ön plana çıkarmıştır. Dolayısıyla Türkçe eğitiminde de yaratıcılık önemli hâle gelmiştir. Yazma becerisinin geliştirilmesi için verilen eğitimlerde yaratıcı yazma yöntemi kullanılmaktadır. Yaratıcı yazma sadece yoktan var etmek olarak düşünülmemelidir. Yaratıcı yazma aslında var olanı değiştirerek kişinin özgün bir şekilde duygularını, düşüncelerini, hayallerini yazmasıdır. Ayrıca yaratıcı yazma ile öğrenci yazmaktan zevk alır. Beydemir (2010), “İlköğretim 5. sınıf Türkçe dersinde yaratıcı yazma yaklaşımının yazmaya yönelik tutumlara, yaratıcı yazma ve yazma erişimine etkisi” adlı çalışmasında yaratıcı yazma etkinliklerini uygulayan öğrencilerin yazmaya karşı olumlu bir tutum geliştirdiklerini ve yazılarında yaratıcı öğelere yer verdiklerini tespit etmiştir.

Araştırmamızda da eylem araştırması çerçevesinde uygulanan uygulamaların öğrencilerin yaratıcı yazma becerilerini geliştirdikleri, yazılarında yaratıcı unsurları kullandıkları tespit edilmiştir. Aynı zamanda öğrencilerin etkinlikler ile ilgili görüşleri de olumlu değerlendirmelere sahiptir.

Pawliczak (2015), “Öğrencilerin Yazma Becerilerini Geliştirmenin En İyi Yolu Olarak Yaratıcı Yazma” isimli araştırmasında yaratıcı yazma kavramlarını ele almıştır. Araştırmacı öğrencilerin yaratıcı yazma becerilerini geliştirmelerinin yaratıcı yazma uygulamalarından geçtiğini tespit etmiştir. Araştırmamızda da bu teze dayanılarak eylem planına on dört adet yaratıcı yazma etkinliği eklenmiştir. Böylelikle öğrencilere sık sık yaratıcı yazma çalışmaları yaptırılmıştır ve hem süreç sonunda oluşturdukları anti-masallar aracılığıyla hem de yaratıcı yazma etkinliklerinde gösterdikleri gelişmeler aracılığıyla öğrencilerin yaratıcı yazmada gelişim gösterdikleri tespit edilmiştir.

Yaratıcı yazmayı geliştirmek için farklı edebî türler kullanılmaktadır. Bu edebî türlerden birisi de masaldır ve aynı zamanda araştırmamızın materyalini oluşturan türdür. Masal iyiyi, doğruyu; olağanüstü olaylar, kişiler ve mekânlar aracılığıyla aktaran evrensel konulara sahip edebî bir türdür. Daima iyilerin kazandığı mutlu sonla biten masallar okuyana nasihat verir. Çok eski zamanlardan beri gelenek çevresinde yazılmış olan masalarda genellikle erkek egemen bir dünya hâkimdir. Masalarda zayıf, güzel, saf, sessiz ve aykırı olmaması gerektiğine inanılan pasif kadınlar her zaman erkekler tarafından kurtarılmayı bekler ve bu kadınlar ancak yakışıklı prenslerinin kahramanlıkları ile mutlu sona ulaşabilir. Sekmen (2017), “Masallar ve ‘Anlat İstanbul’ Filminin Toplumsal Cinsiyet Eleştirisi” isimli çalışmasında masalları toplumsal cinsiyet yönü ile ele almıştır. Çalışma sonunda incelenen filmin masalarda yer alan toplumsal cinsiyet kurallarına bağlı olduğu ve kadının etkisiz hâle getirildiği, güçlü olan kadınların kötü kahramanlar olarak nitelendirildiği sonucuna ulaşılmıştır. Demir (2021), masalların çocuklara hitap eden basit anlatılardan ibaret olmadığını, bu edebî türün çocukların toplumsal cinsiyet rollerini eşit olmayan bir şekilde işleyerek ataerkillik, evlilik, bekâret, güzellik ve rekabet gibi konularda bireylere kültürel bir yol çizdiğini belirtmiştir. Araştırmamızda yer alan geleneksel masalarda da bu çalışmalarda tespit edilen toplumsal cinsiyet rolleri tespit edilmiştir. “Kırmızı Başlıklı Kız” masalında kurda hemen inanan saf bir kız, “Kurbağa Prens” masalında hemen evlenmeye karar veren ve güzellik algısının şekilcilikten ibaret olduğu pasif bir kız, “Rapunzel” masalında saçlarını hiç tanımadığı bir erkeğe feda eden ve çaresizce kurtarılmayı bekleyen aciz bir kız, “Pamuk

Prens ve Yedi Cüceler” masalında ancak prensin öpücüğü ile kurtulan bir kız, “Sindirella” masalında ise daima ezilen, hakkını aramayan ve kurtuluşunu evlilikte bulan bir kız imajı çizilmiştir.

Çocuklara eşitlikçi, akılcı bir yapı sunmayan bu geleneksel masalların dönüştürülmesi sağlanarak çocukların eğitiminde kullanılan masallarda egemen söylemler ve eşitsizlik içeren yargılar incelenip kaldırılabilir. Günümüz dünyasında ise kadın-erkek eşitliği kavramlarının ilerlemesinden edebiyat da payını almış ve masallara bu hususta bir eleştiri getirilmiştir. Geleneksel masallar çocuğa eşitlikten uzak ataerkil bir dünya sunmaktadır. Yapılan bu eleştiriler neticesinde ise bir çözüm olarak anti-masal terimi alan yazında yerini almıştır. Anti-masal; masalların değişimini, dönüşümünü ve yeniden yazılmasını kapsar. Masalın yeniden yazılmasını, değiştirilmesini ve yazarının hayal gücünü devreye sokmasını sağladığı için anti-masallar yaratıcı yazma becerisini geliştirmektedir. Agvan ve Asutay’a (2018) ait olan “Bir Anti-Masal Örneği Olarak Cam Ayakkabıları Reddeden Vejetaryen Külkedisi” isimli çalışmada alışlagelmiş Külkedisi’nin karşısında; dayatmaları ve kuralları kabul etmeyen mücadeleci bir Anti-Külkedisi bulunur. Bu bağlamda “Cam Ayakkabıları Reddeden Vejetaryen Külkedisi” anti-masalı toplumsal cinsiyet rollerini eleştirip ideal örnekleri ortaya koyduğundan başarılı bir anti-masal olarak değerlendirilmiştir. Çalışmamızda yer alan anti-masallar da toplumsal cinsiyet rollerine bir eleştiri getirmiştir ve ideal örnekleri ortaya koymuştur. Öğrencilerin de yaratıcı yazma yöntemleri ile bu ideal örnekleri yaratmaları sağlanmıştır ve öğrenciler kendi anti-masallarını oluşturmuştur. Çalışmamızda anti-masalın Türkçe eğitiminde kullanımına örnekler sunulmuştur. Çalışmada OdeaBank Eşit Masallar Serisi’nden “Kırmızı Başlıklı Kız”, “Kurbanın Prensi”, “Pamuk Kalpli Prensi ve Yedi Cüceler”, “Rapunzel” ve “Sindirella’nın Bilmecesi” anti-masallarının yaratıcı yazma becerisinde kullanımı örneklendirilmiştir. Çalışmada doğrudan anti-masal kavramına giriş yapılmamıştır. Öncelikle süreç temelli yazma yaklaşımı benimsenerek yaratıcı yazma etkinlikleri yapılmıştır ve böylelikle öğrencinin hazırbulunuşluğu artırılmıştır.

Anti-masal ile çocuklar yaratıcı yazma becerisiyle çağın, toplumsal cinsiyet rollerine uygun masallar ile karşılaşabilirler ve hatta bu masalları oluşturabilirler. Bu çalışmada da amaç tam olarak öğrencilerin yaratıcı yazma yöntemi olarak anti-masalı kullanarak yeni bir masal oluşturmalarıdır. Çalışmada beş öğrencinin anti-masalı değerlendirilmiştir ve “Yaratıcı Yazma Becerilerini Değerlendirme Formu” ile ölçülen bu masallardan dört tanesinin orta düzeyde, bir tanesinin de iyi düzeyde yaratıcı yazılar ve anti-masallar oldukları görülmüştür.

Oluşturulan masalarda Ö1 ilk masaldan 12 puan almıştır. İkinci masaldan 75 puan almıştır. Ö2 ilk masaldan 1 puan almıştır ikinci masaldan 56 puan almıştır. Ö3 ilk masaldan 1 puan almıştır ikinci masaldan 53 puan almıştır. Ö4 ilk masaldan 1 puan almıştır ikinci masaldan 46 puan almıştır. Ö5 ilk masaldan 1 puan almıştır ikinci masaldan 57 puan almıştır. Tüm öğrencilerin bulgularındaki sonuçlar incelendiğinde yaratıcı yazma becerilerini geliştirdikleri ve doğru anti-masal örneklerini ortaya koydukları tespit edilmiştir.

5.2. Sonuç

Araştırma verilerinden hareketle elde edilen sonuçlar şu şekilde ifade edilmiştir:

1. Anti-masallar yaratıcı yazma becerilerini geliştirmektedir.
2. Yaratıcı yazma etkinlikleri anti-masal yazmaya iyi bir hazırlık niteliğindedir.
3. Anti-masallar öğrencilerin ilgisini çekmektedir.
4. Anti-masallar yaratıcı yazma yöntemlerine uygun bir edebî türdür.
5. Anti-masallar öğrencilere yeni ufuklar açmaktadır ve onlara eşitliğin olduğu bir dünyayı sunmaktadır.
6. Yapılan etkinlikler ve anti-masal okumaları sonrasında öğrenciler anti-masal oluşturabilmişlerdir.

5.3. Öneriler

1. Türkçe öğretmenleri arasında anti-masalın bilinirliği artırılmalıdır.
2. Türkçe öğretmenleri derslerine anti-masalları dâhil etmelidir.
3. Türkçe eğitiminde yaratıcı yazma kapsamında anti-masallar kullanılmalıdır ve Türkçe dersi öğretim programına bu edebî tür eklenmelidir.
4. Farklı anti-masallar oluşturulmalıdır.
5. Yaratıcı yazma becerilerinin geliştirilmesinde süreç temelli yazma yaklaşımı benimsenmelidir.
6. Anti-masal oluşturma sürecinde farklı yöntem ve tekniklerin kullanılmalıdır.
7. Masalların değişimi ve dönüşümü desteklenmelidir.

8. Alan yazında anti-masal kavramı daha detaylı bir şekilde incelenmelidir.

KAYNAKLAR

- Abdurrahman, G. (2010). *Türk halk edebiyatı el kitabı*. Ankara: Akçağ Yayınları.
- Adalı, O. (2016). *Anlamak ve anlatmak*. İstanbul: Pan Yayıncılık.
- Agvan, Ö. ve Asutay, H. (2018). Bir anti-masal örneği olarak cam ayakkabıları reddeden vejetaryen külkedisi. *Humanitas*, 6(11), 225-237. Erişim adresi: <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/461037>
- Ak, E. (2011). Yaratıcı yazma tekniklerinin ilköğretim 5.sınıf öğrencilerinin türkçe dersindeki yazılı anlatım becerileri üzerindeki etkisi (Yayın No. 286478) [Yüksek lisans tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi]. Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi.
- Akbaba, R.S. (2020). Yaratıcı yazma çalışmalarının öyküleyici metin yazma becerisine ve ileri okuma farkındalığına etkisi (Tez No. 610725) [Doktora tezi, Fırat Üniversitesi]. Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi.
- Akdal, D. (2011). Metinler arası okuma yaklaşımının ilköğretim beşinci sınıf öğrencilerinin yaratıcı yazma becerilerine etkisi (Yayın No. 300686) [Yüksek lisans tezi, Ahi Evran Üniversitesi]. Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi.
- Aktaş, Ş. ve Gündüz, O. (2011). *Yazılı ve sözlü anlatım: okuma-dinleme-konuşma-yazma*. Ankara: Akçağ Yayınları.
- Arat, N. (2010). *Feminizmin ABC'si*. İstanbul: Say Yayınları.
- Arda, F. (2018). “Mavi Sakal”dan “Kanlı Oda”ya: Angela Carter’den bir feminist yeniden yazma örneği. *Kültür ve Siyasette Feminist Yaklaşımlar*, 36, 26-44. Erişim adresi: <http://www.feministyaklasimlar.org/sayi-37-38-haziran-2019/kadin-ozneliginin-insasinda-ozsavunmanin-yasamsal-rolu/>
- Arslan, G. (2020). *Rapunzel*. İstanbul: Can Yayınları.
- Assimonye, A. C. ve Ibe, S. U. (2019). Developing creative writing skills in children. *Multidisciplinary Journal of Education, Research and Development* 3 (1). Erişim adresi: <https://acjool.org/index.php/mujerd/article/view/528>
- Aşlıoğlu, B. (1993). Okullarda Türkçe öğretimi [Yayımlanmamış doktora tezi]. Ankara Üniversitesi.
- Ataman M. (2006). Yaratıcı drama sürecinde yaratıcı yazma. *Yaratıcı Drama Dergisi*, 1, 75-78. Erişim adresi: <https://pdfs.semanticscholar.org/f913/16575e7f0971d1ca5693a2287377c32a2910.pdf>
- Beydemir, A. (2010). İlköğretim 5. sınıf Türkçe dersinde yaratıcı yazma yaklaşımının yazmaya yönelik tutumlara, yaratıcı yazma ve yazma erişimine etkisi (Yayın No. 286641) [Yüksek lisans tezi, Pamukkale Üniversitesi]. Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi.
- Boratav, P. N. (1958). *Zaman zaman içinde*. İstanbul: Adam Yayınları.

- Boratav, P.N. (2000). *100 soruda Türk halk edebiyatı*. İstanbul: Gerçek Yay.
- Büyüköztürk, Ş., Kılıç Çakmak, E., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş. ve Demirel, F.(2019). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Ankara: Pegem Akademi.
- Coşkun, E. (2007). *Geçmişten günümüze türkçe öğretiminin gelişimi, ilköğretimde türkçe öğretimi*. Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Demir, R. (2021). Masallar ve toplumsal cinsiyet, *Kültür Araştırmaları Dergisi*, 8, 327-333. Erişim adresi: <https://doi.org/10.46250/kulturder.844201>
- Devellioğlu, F. (1995). *Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lûgat*, 12. baskı, 625.
- Dilidüzgün, S. (1996). *Çağdaş çocuk yazını*. İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.
- Doğan, N. (2015). *Yaratıcı düşünme ve yaratıcılık*. Ankara: Pegem Yayıncılık.
- Elçin, Ş. (2005). *Halk edebiyatına giriş*. Ankara: Akçağ Yayınları.
- Foster, J. (2005). *Yaratıcılık fabrikası*. İstanbul: Optimist Yayınları
- Fraser, D. (2006). The creative potential of metaphorical writing in the literacy classroom. *English Teaching: Practice and Critique*, 5(2). 93-108. Erişim adresi: <https://files.eric.ed.gov/fulltext/EJ843829.pdf>
- Gardner, H. (2009). Çoklu zekâ kuramı-yaratıcılık-gelecek için beş akıl. Birinci Uluslararası Yaşayan Kuramcılar Konferansı. Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi.
- Göçen, G. (2021). *Yazdıkça yazıyorum*. Ankara: Pegem Akademi.
- Güleryüz, H. (2006). *Yaratıcı çocuk edebiyatı*. Ankara: Pegem A Yayıncılık
- Gülsoy, M. (2020). *Sindirella'nın Bilmecesi*. İstanbul: Can Yayınları.
- Hükümenoğlu, H. (2020). *Pamuk kalpli prens ve yedi cüceler*. İstanbul: Can Yayınları.
- İpşiroğlu, Z.(2006a). *Yaratıcı yazma*. İstanbul: Morpa Yayıncılık.
- Kantarcıoğlu, S. (1991). *Eğitimde masalın yeri*. İstanbul: M.E.B. Yayınları.
- Karakoç Öztürk, B. (2014). Altıncı sınıf öğrencilerinin öykü yazma becerilerinin geliştirilmesine yönelik bir eylem araştırması (Tez No. 370895) [Doktora tezi, Çukurova Üniversitesi]. Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi.
- Karatay, H. (2007). Dil edinimi ve değer öğretimi sürecinde masalın önemi ve işlevi. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*. 5(3), 463-475. Erişim adresi: <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/256340>
- Kasap, D. (2019). Yaratıcı okuma-yaratıcı yazma çalışmalarının yaratıcı okuma, okuduğunu anlama, yazma ve yaratıcı yazma erişimine etkisi. [Yayımlanmamış doktora tezi, Pamukkale Üniversitesi].
- Kavcar, C. (1999). *Edebiyat ve eğitim*. Ankara: Engin Yayınevi.

- Konuk, S. (2021). Ana dili olarak Türkçe eğitimindeki yaratıcı yazma tezlerine analitik bir bakış: Kapsam belirleme incelemesi. *RumeliDE Dil ve Edebîyat Araştırmaları Dergisi*, (22), 706- 733. Erişim adresi: <https://doi.org/10.29000/rumelide.899223>
- Köklü, N. (2001). Eğitim eylem araştırması – öğretmen araştırması. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Dergisi*, 34(1-2), 35-43. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/526693>
- Köse, H. (2015). *Skolastik fantazya*. İstanbul: Ayrıntı Yayınları.
- Kuzu, A. (2009). Öğretmen yetiştirme ve mesleki gelişimde eylem araştırması. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 2(6), 425-433. Erişim adresi: <https://www.sosyalarastirmalar.com/articles/action-researchin-teacher-training-and-professional-development.pdf>
- Küçük, S. (2007). *Yazılı anlatım ve yaratıcılık*. Samsun: Ondokuz Mayıs Üniversitesi Yayınları.
- Malafantis, K., Ntoulia, A. (2011), Rewriting fairy tales: new challenge in creativity in the classroom. *Extravio. Revista Electronica de Literatura Comparada*, 6, 1-8. Erişim adresi: https://www.uv.es/extravio/pdf6/malafantis_ntoulia.pdf
- Maltepe, S. (2006). Türkçe öğretiminde yazılı anlatım uygulamaları için bir seçenek: Yaratıcı yazma yaklaşımı. *Ankara Üniversitesi Dil Dergisi*, 132, 58-59. Erişim adresi: <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/780591>
- Maltepe, S. (2006). Yaratıcı yazma yaklaşımı açısından Türkçe derslerindeki yazma süreçlerinin ve ürünlerinin değerlendirilmesi (Yayın No. 186048) [Doktora tezi, Ankara Üniversitesi]. Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi.
- Mills, G. E. (2003). *Action rsearch: a guide for the teacher researcher*. New Jersey: Merrill Prentice Hall.
- Moran, B. (2014). *Edebîyat kuramları ve eleştiri*. İstanbul: İletişim Yayınları.
- Oğuz, S. G. (2017). Masalları birleştirme yoluyla ortaokul öğrencilerinin yaratıcı yazma becerilerinin incelenmesi (Yayın No. 463327) [Yüksek lisans tezi, İnönü Üniversitesi]. Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi.
- Oral, G. (2003). *Yine yazı yazıyoruz- okulda/işyerinde/evde kullanılabilecek yaratıcı yazı etkinlikleri ve kurumsal temelleri*. Ankara: Pegem Yayıncılık.
- Özdemir, E. ve Binyazar, A. (2006). *Yazma Öğretimi/Yazma Sanatı*. İstanbul: Papirüs Yayınları.
- Öztürk, E. (2007). İlköğretim beşinci sınıf öğrencilerinin yaratıcı yazma becerilerinin değerlendirilmesi [Yayımlanmamış doktora tezi, Gazi Üniversitesi].
- Pawliczak, J. (2015). Creative writing as a best way to improve writing skills of students. *Sino- US English Teaching*, 12 (5), 347-352. Erişim adresi: <https://www.davidpublisher.com/Public/uploads/Contribute/556ecae5d86e4.pdf>

- Peker, Ş. (2015). Yazılı anlatım becerilerinin geliştirilmesinde yaratıcı drama tekniklerinden özel mülkiyet tekniğinin yaratıcı yazma yaklaşımı ile karşılaştırılması [Yayınlanmamış yüksek lisans tezi]. Ankara Üniversitesi.
- Pilancı, H. (2012). Çağdaş eğitimde halk edebiyatının kullanılması. <https://www.anadolu.edu.tr/aos/kitap/IOLTP/2274/Unite02.Pdf>, 16, 05.
- Rıza, E.T. (1999). İlköğretim Türkçe derslerinde yaratıcılığı geliştirme teknikleri. IV. Ulusal Sınıf Öğretmenliği Sempozyumu. PAÜ Eğitim Fakültesi Dergisi, 6.
- Robinson, K. (2001). *Out of our minds learning to be creative*. UK, by Capstone
- Sekmen, M. (2017). Masallar ve 'Anlat İstanbul' filminin toplumsal cinsiyet eleştirisi. Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 21(3), 827-845. Erişim adresi: <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/422123>
- Sever, S. (2000). *Türkçe öğretimi ve tam öğrenme*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Sever, S. (2004). *Türkçe öğretimi ve tam öğrenme*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Sezer, M. Ö. (2010). *Masallar ve toplumsal cinsiyet*. İstanbul: Evrensel Basım Yayın.
- Sezer, M. Ö. (2015). *Simurg'un kanatlarını takmak mı? sarayın merdivenlerine camdan ayakkabılar bırakmak mı? H. Köse içinde, skolastik fantazy*. İstanbul: Ayrıntı Yayınları.
- Sun, C. ve Feng, G. (2009). Process approach to teaching writing applied in different teaching models. *English Language Teaching*, 2(1), 150-155. Erişim adresi: <https://files.eric.ed.gov/fulltext/EJ1082330.pdf>
- Taş, G. (2016). Feminizm üzerine genel bir değerlendirme: kavramsal analizi, tarihsel süreçleri ve dönüşümleri. *Akademik Hassasiyetler*, 163-175. Erişim adresi: <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/269956>
- Tekin, B. (***) . Toplumsal cinsiyette masalların etkileri. Erişim adresi: https://www.academia.edu/34506117/Toplumsal_Cinsiyette_Masallar%C4%B1n_Etkileri_pdf
- Temizkan, M. (2011). Yaratıcı yazma etkinliklerinin öykü yazma becerisi üzerindeki etkisi. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*, 11(2), 919-940. Erişim adresi: <https://search.trdizin.gov.tr/yayin/detay/116270/>
- Temizkan, M. (2014). *Yaratıcı yazma süreci (hikâye yazma)*. Ankara: Pegem Akademi.
- Temizyürek,F. (2003). Türkçe öğretiminde çocuk edebiyatının önemi. *Türklük Bilimi Araştırmaları*. XIII, 161-167. Erişim adresi: <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/156765>
- Tonyalı, E. (2010), Yaratıcı yazma uygulamalarının ilköğretim altıncı sınıf öğrencilerinin yazma becerilerine etkisi (Yayın No. 263465) [Yüksek lisans tezi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi]. Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi.

- Torrance, E. P. (1995). *Why fly?* Norwood: Greenwood Publishing Group.
- Türk Dil Kurumu (2022, 23 Aralık). Güncel Türkçe Sözlük. Erişim adresi: <https://sozluk.gov.tr/>
- Uslu, F. (2020). *Kurbağa Prens*. İstanbul: Can Yayınları.
- Üstündağ, T. (2002), *Yaratıcılığa yolculuk*. Ankara: Pegem A Yayıncılık
- Yalçın, A. ve Aytaş, G. (2005). *Çocuk edebiyatı*. Ankara: Akçağ Yayınları.
- Yavuz, M. H. (2002). *Masallar ve eğitimsel işlevleri*. Ankara: Kültür Bakanlığı Yayınları.
- Yenice, M. (2020). *Kırmızı başlıklı kız*. İstanbul: Can Yayınları.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2013). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Yıldırım, R. (1993). *Yaratıcılık ve yenilik*. İstanbul: Sistem Yayınları
- Yılmaz, A. (2012). Çocuk eğitiminde masalın yeri (Binbir Gece Masalları Örneği). SDÜ Fen Edebiyat Fakültesi, Sosyal Bilimler Dergisi, 25, 299-306. Erişim adresi: <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/117870>

EKLER

EK-1

“Yaratıcı Yazma Becerilerini Değerlendirme Formu”

Maddeler	Puan					
	0	1	2	3	4	5
Masalı kendine ait kurguyla ilgi çekici şekilde yeniden yazma						
Masaldaki olay örgüsünü değiştirme						
Masala yeni bir başlık koyma						
Masala sıra dışı fikirler ekleme						
Masala kendi yaşantısından eklemeler yapma						
Masala yeni kahramanlar ekleme						
Masalda var olan kahramanların kişisel özellikleri değiştirme						
Masalda var olan kahramanların fiziksel özelliklerini değiştirme						
Masaldaki kahramanların adlarını değiştirme						
Masaldaki kahramanların toplumsal görev ve rollerini değiştirme						
Masala yeni mekânlar ekleme						
Masalda var olan mekânların özelliklerini değiştirme						
Masalda yaşanan olayların zamanlarını değiştirme						
Masalda farklı kelimeler kullanma						
Masalda özgün anlatım biçimlerini kullanma						
Masalı kendine has bir üslupla yazma						
Masala yeni ve etkileyici bir son yazama						
Masala mizahi unsurlar ekleme						
Masala yaşadığımız çağdan unsurlar ekleme						

Masalda hayal gücünü sk kullanma

--	--	--	--	--	--

Formun puan aralık değerleri Şu Şekildedir:

0-33: zayıf

34-67: orta

68-100: iyi

EK-2

Şekil 1.1. Masal yazma etkinliği.

Şekil 1.2. Cluster metodu etkinliği.

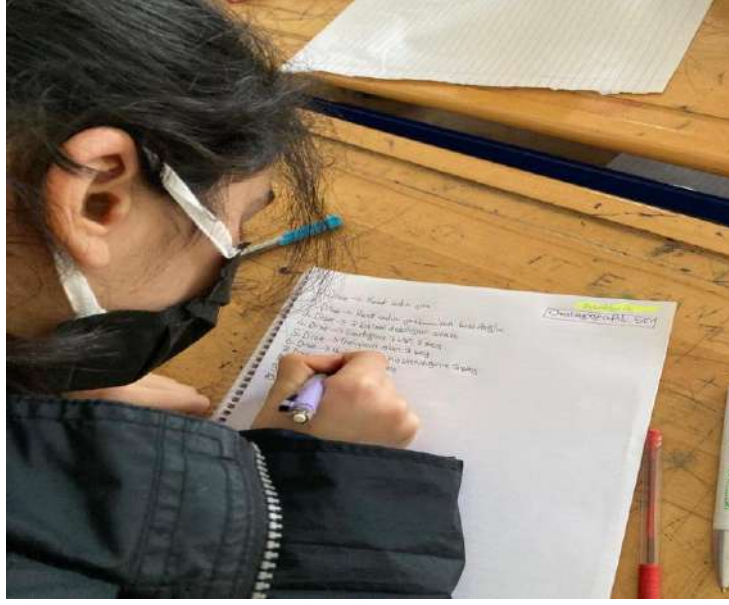
Şekil 1.3. Cümle birleştirme etkinliği.

Şekil 1.4. Cümle birleştirme etkinliği.

Şekil 1.5. Müzik ve fotoğraf eşliğinde yazma etkinliği.

Şekil 1.6. Otobiyoğrafik şiir yazılım etkinliği.

Şekil 1.7. Keloğlan'a yeni maceralar etkinliği.

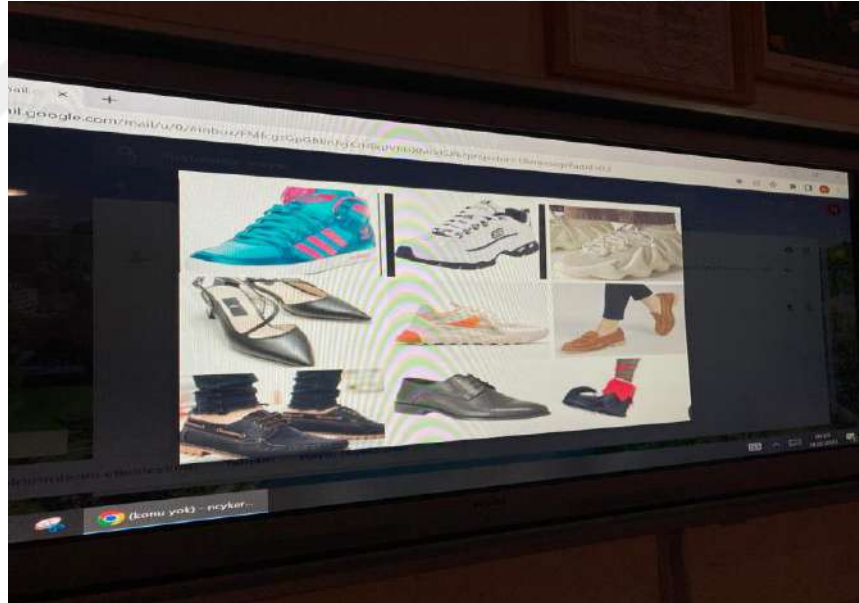
Şekil 1.8. Çikolata fabrikasına oda tasarlama etkinliği.

Şekil 1.9. Grup içinde yaratıcı yazma etkinliği.

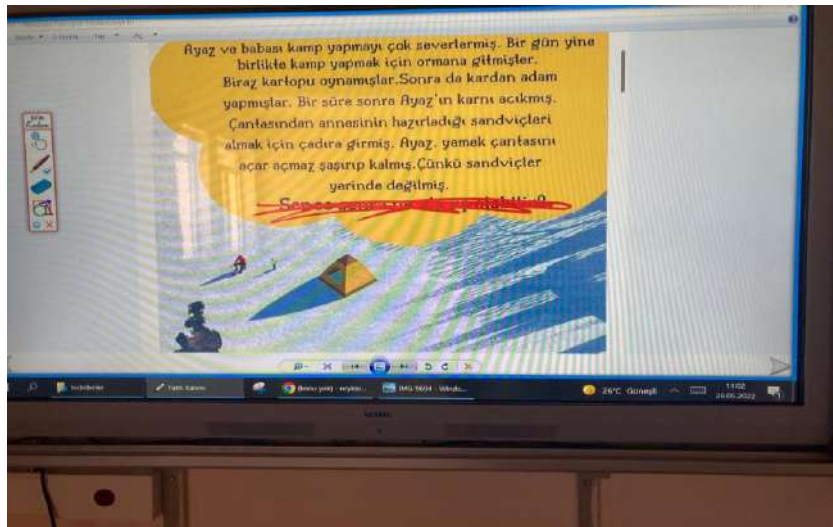

Şekil 1.10. Bir ada yaratıyorum etkinliği.

Şekil 1.11. Ayakkabılar ve şapkalar etkinliği.

Şekil 1.12. Farlı devam etseydi ne olurdu etkinliği.

Şekil 1.13. Pencereden gördüklerim etkinliği.

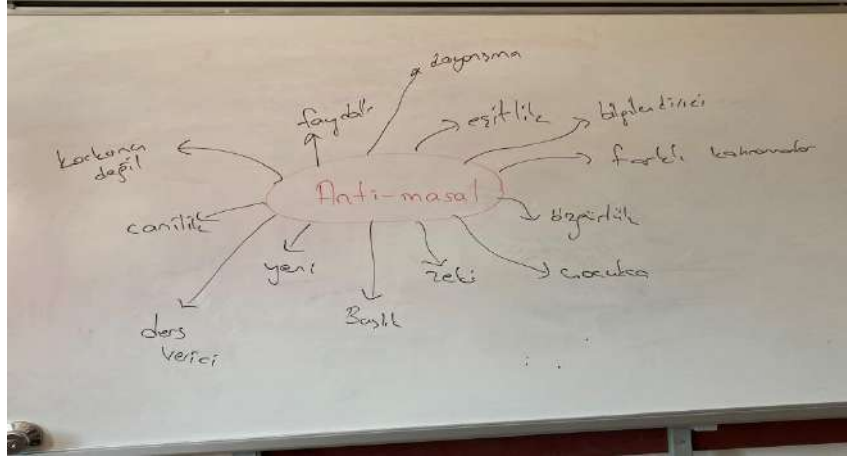
Şekil 1.14. Kayıp insan etkinliği.

Şekil 1.15. Düşünce kümeleri etkinliği.

Şekil 1.16. Özel mülkiyet etkinliği.

Şekil 1.17. Anti-masal yazma etkinliği.